

BURMESE CLASSIC

ကောတွန်း၊
ကော်စိုင်
TRANSLATED BY
U HLA KYWE

ရှား၏ စိုင်းရင်းသားစိုးရာသရုပ်ဖော်

ပျက်စားပေးမိသည့် - ကော်စိုင်

ပုံပြင်များ

အမှတ် (၂)

အ ဝ လီ ဝ် - မြန်မာ့ နှစ် ဘာ ဘာ အ ဆ င် မြ င် ရှား - ပြ

www.burmeseclassic.com

တိုင်းရင်းသားရိုးရာသရုပ်ဖော် ပုံပြင်များ

အမှတ် (၂)

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

မဒိရို

စီစဉ်သည်

ထုတ်ဝေသူ

ဦးကျော်ဝင်း (မြ-၀၀၆၆၆၅)

အမှတ် ၅၂၀(က)၊ အင်းဝ(၄)လမ်း

(၆)ရပ်ကွက်၊ တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

အတွင်းနှင့် မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်

ဦးကျော်ဝင်း (ရွှေမြေသံပုံနှိပ်တိုက်) (မြ-၀၀၃၂၆)

အမှတ်(၁၂)၊ သရဖီလမ်း၊ စော/နောက်ရပ်ကွက်၊

အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ

ဖော်စဉ်

ပုံနှိပ်ခြင်း

ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊

အုပ်စု - ၅၀၀၊ တန်ဖိုး - ၂၅၀၀ ကျပ်

ဗျူစာပေ

၀၉ ၅၅၀၅၀၀၄

၀၉ ၅၅၀၃၀၀၆၊ ၀၁ ၈၅၀၀၀၀၀

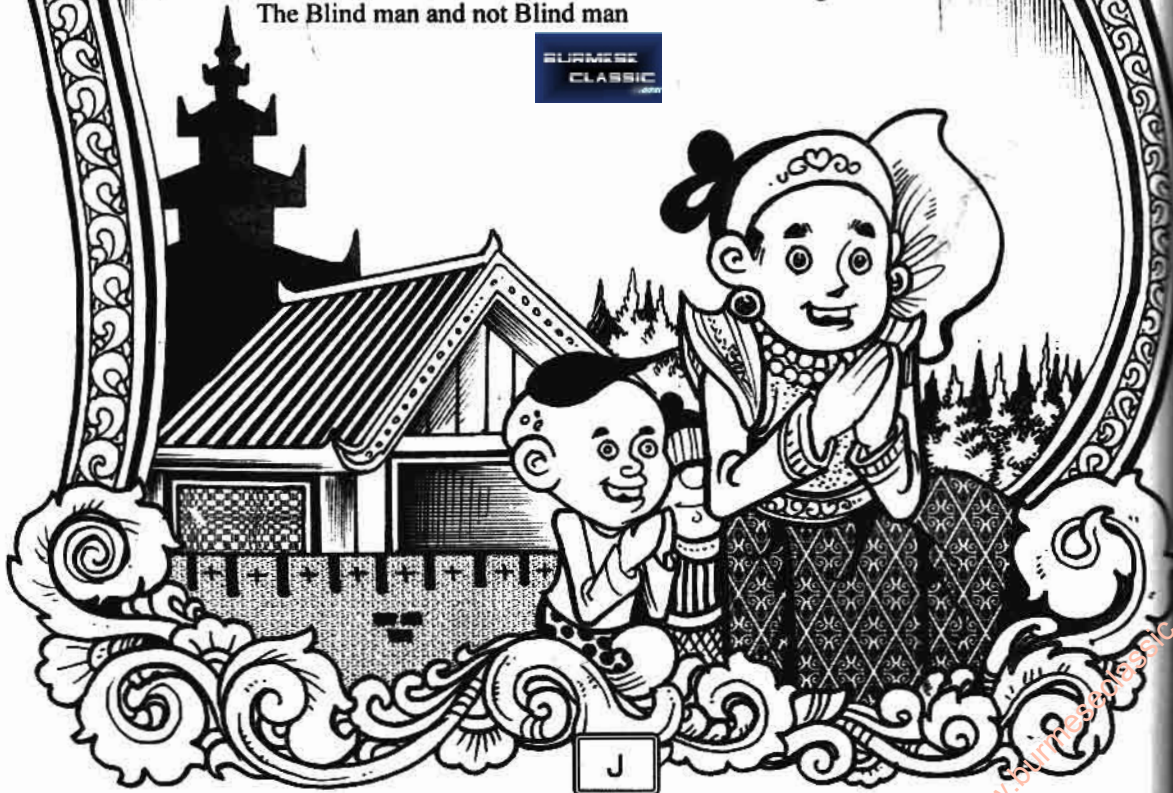
တိုင်းရင်းသားဦးစုသရုပ်ဖော်

ပုံပြင်များ

အမှတ် (၂)

မာတိကာ

၁။ နေနတ်သားနှင့်နဂါးနတ်သမီး	...	၃
The sun prince and the Dragon princess		
၂။ အသံကြား သနားစေ	...	၈၅
Sweet voice induces kindness		
၃။ ဖားပညာရှိ	...	၁၁၁
The Wise frog		
၄။ မကောင်းမှုဟူသည် ဆိတ်ကွယ်ရာမရှိ	...	၁၄၃
There is no safe place for vicious deed		
၅။ မှန်တိုင်းလည်းမပြောရ	...	၁၈၆
Don't talk whenever it is right		
၆။ အကန်းနှင့်အကောင်း	...	၂၁၁
The Blind man and not Blind man		

ကာတွန်း ကော်ပီ

cartoon : zaw wine

ပလောင်ပုံပြင်
Palaung Folktale

TRANSLATED
BY
U HLA KYWE

နေနတ်သားနှင့်
နဂါးနတ်သမီး

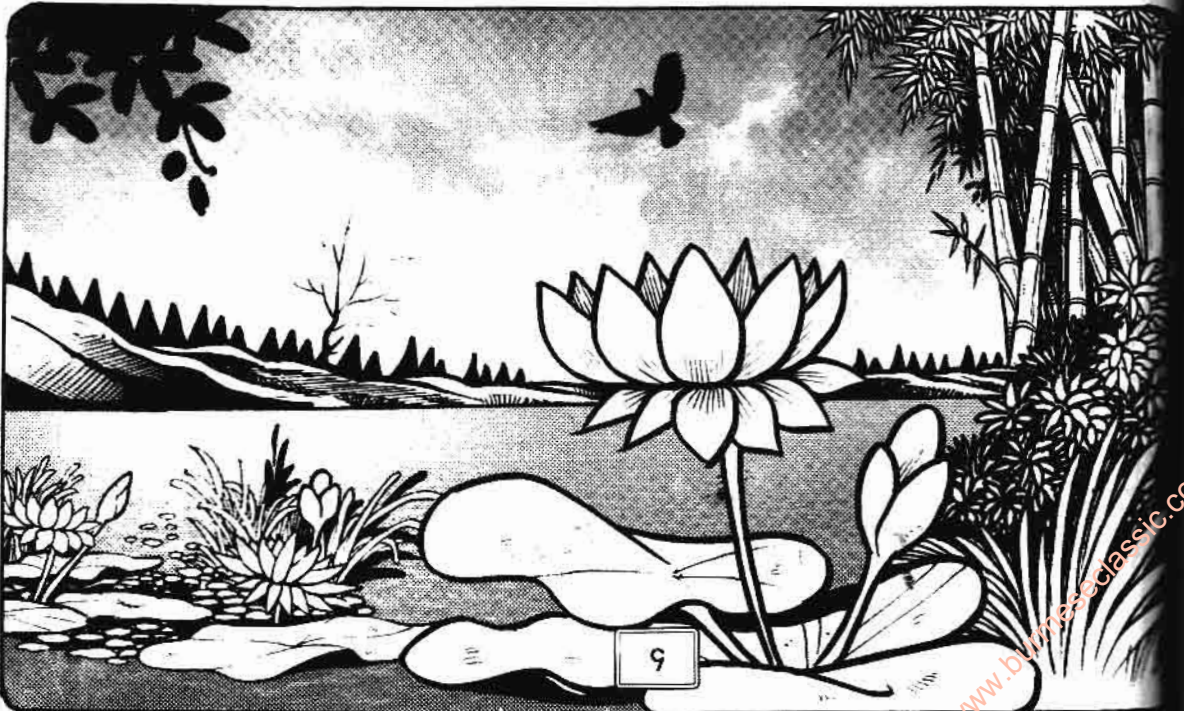
The Sun prince and
the Dragon princess

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါက တောကြီးတစ်ခုအတွင်း၌
In the time immemorial in a forest.

အလွန်သာယာလှပသော ရေကန်ကြီးတစ်ကန် ရှိ၏။
There was a very pleasant lake.

ထိုနေရာတွင် လူသားများလည်း မရှိကြပေ။

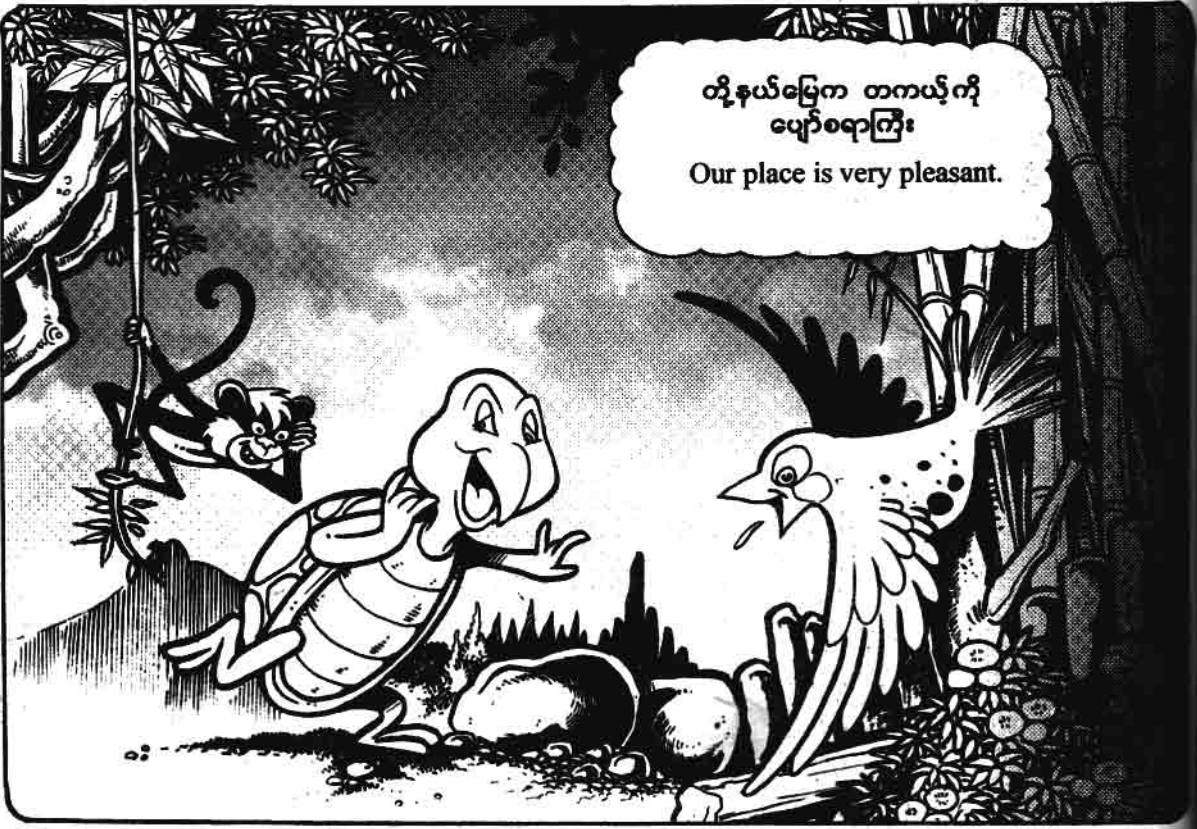
There were no people there.

သားရဲတိရစ္ဆာန်များသာ မှီတင်းနေထိုင်ကြ၏။

Only the beasts inhabited in it.

တို့နယ်မြေက တကယ့်ကို
ပျော်စရာကြီး
Our place is very pleasant.

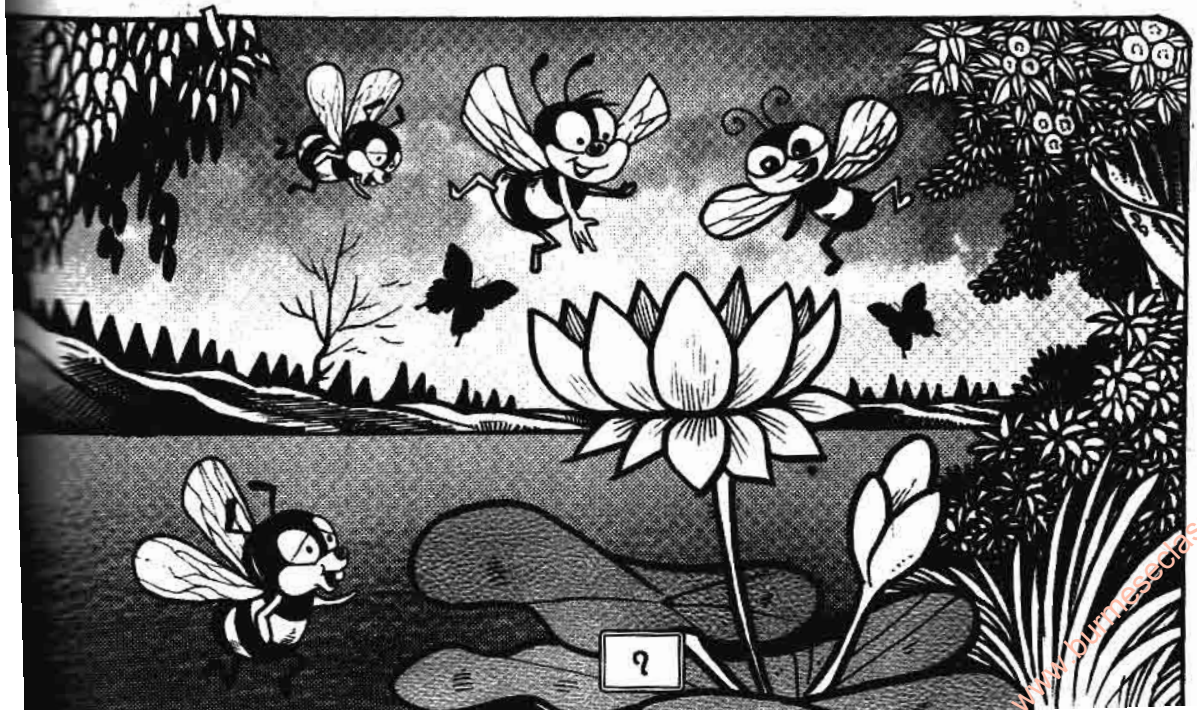

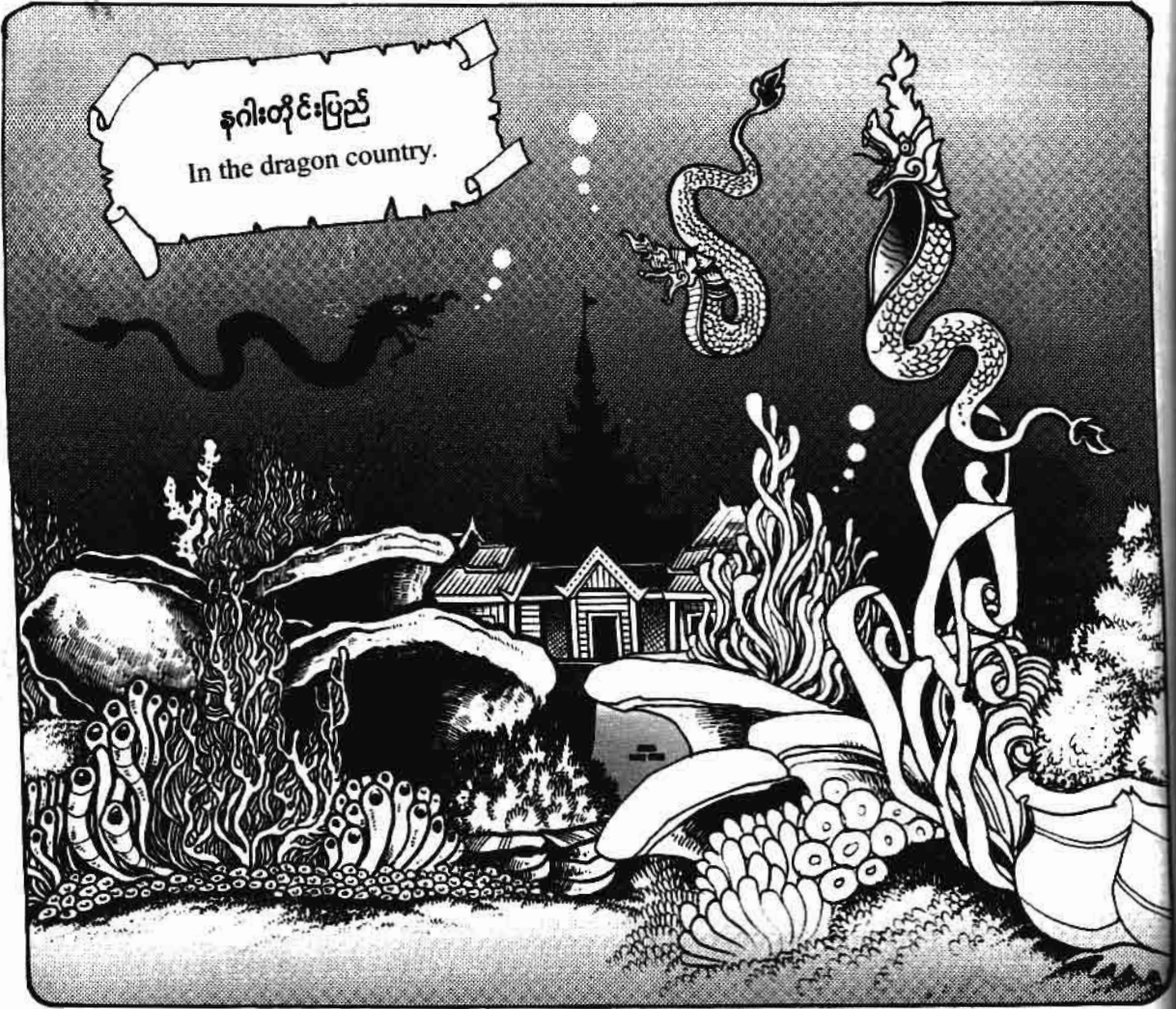
လူတွေ မရောက်လာ
သေးသမျှ ငါတို့ အေးချမ်းနေမှာပါ
We can live in peace only
when there is no man
here.

ဟောဒီ ရေကန်ကြီးက တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေမပြတ်တော့ တို့အတွက် အဆင်ပြေတာပေါ့
As there is no shortage of water, it is good for aquatic animal.

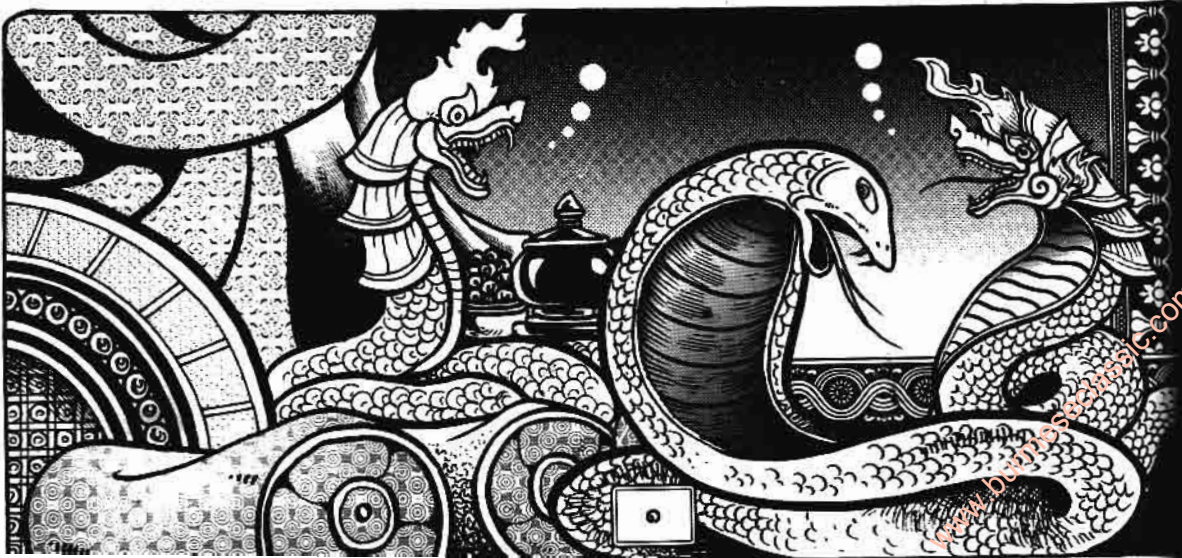

တို့လို ဝတ်ရည်စုပ်သူတွေအတွက်လည်း အဆင်ပြေနေတာပဲလေ
It is also good for nectar suckers like us.

နဂါးတိုင်းပြည်ကား လွန်စွာစည်ကား သာယာလှပေသည်။
The dragon country was bustling and pleasant too.

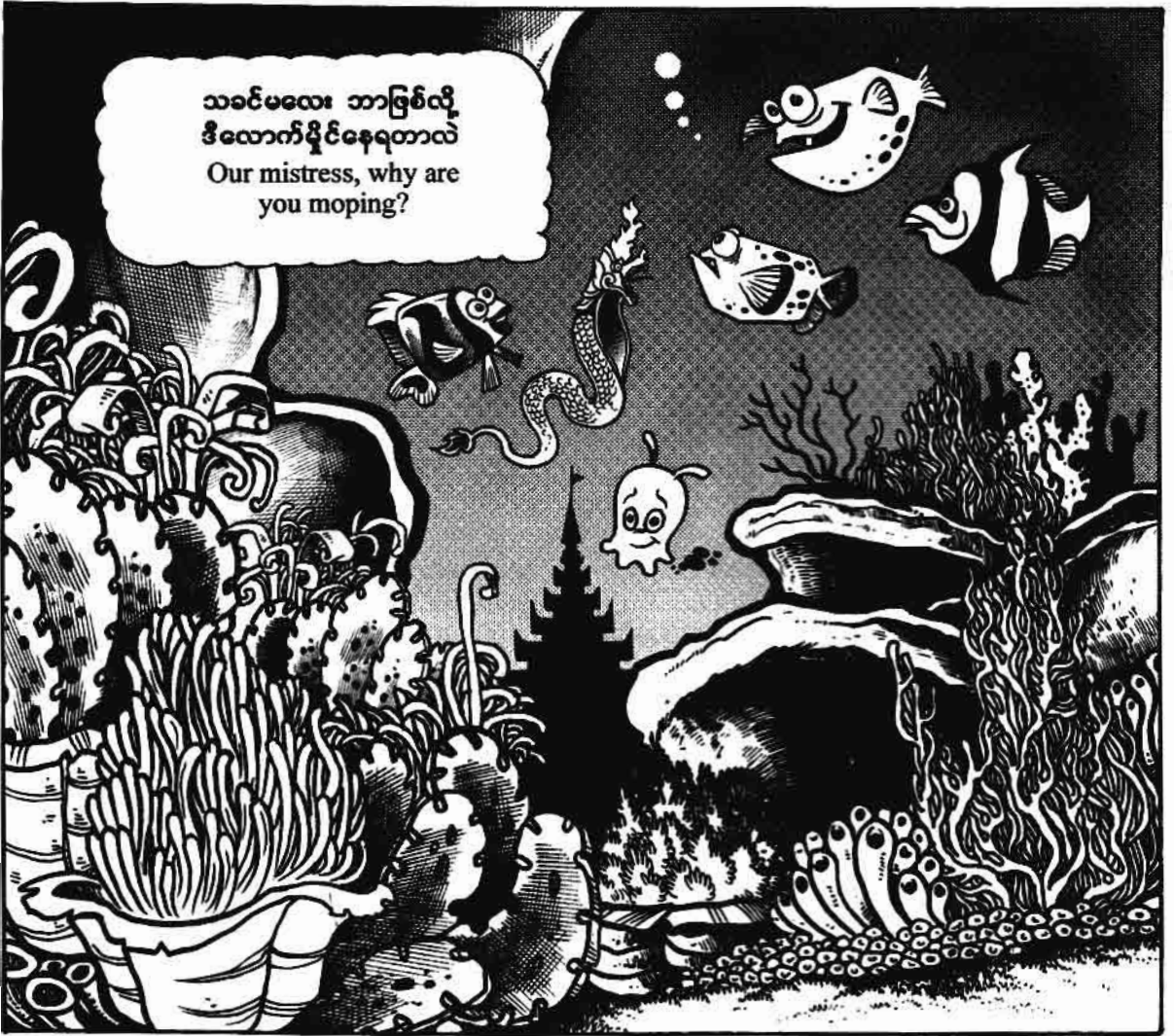
ဟိုမှာကြည့်စမ်း တို့ရဲ့
 နဂါးမင်းသမီးလေး
 မှီငြိနေတယ်ကွ

Look! Our dragon
 princess seems in despair.

ဘာဖြစ်လို့လဲ မသိဘူး
 သတင်းစကား သွားမေးရအောင်
 I wonder what has happened to
 her. Let's ask her.

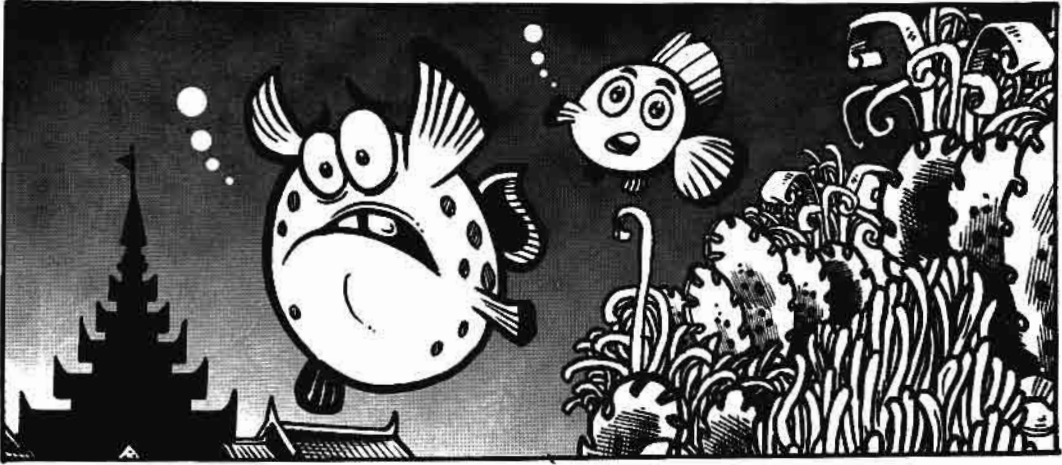
သခင်မလေး ဘာဖြစ်လို့
ဒီလောက်ပိုင်နေရတာလဲ
Our mistress, why are
you moping?

အင်းကွယ် ငါလည်း နဂါးပြည်မှာနေတိုင်း နေနေရတာ ငြီးငွေ့လာလို့ပါ
Because I am tired of living in the country of dragon.

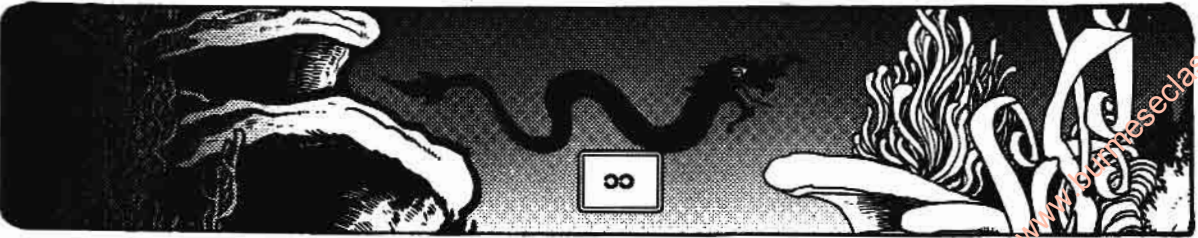

အပြင်ကိုလည်း
ထွက်ချင်တယ်
I would like to
go outside of it.

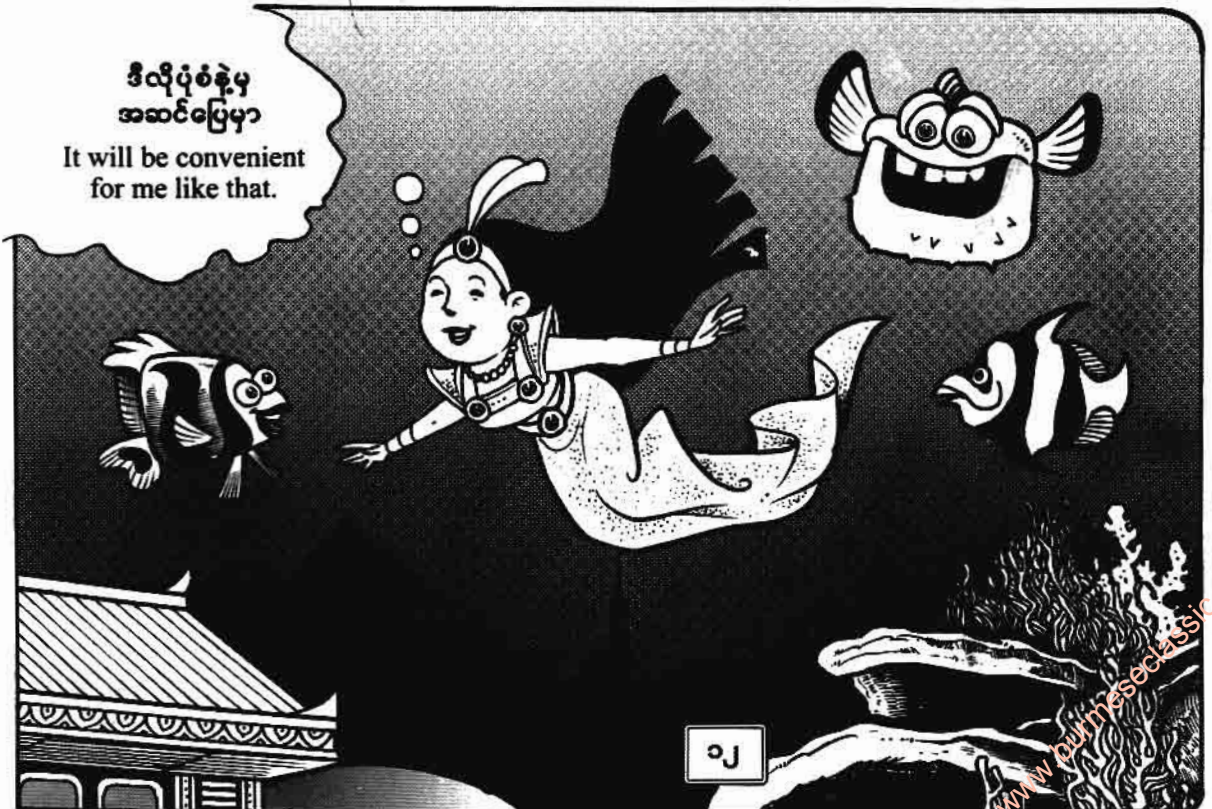
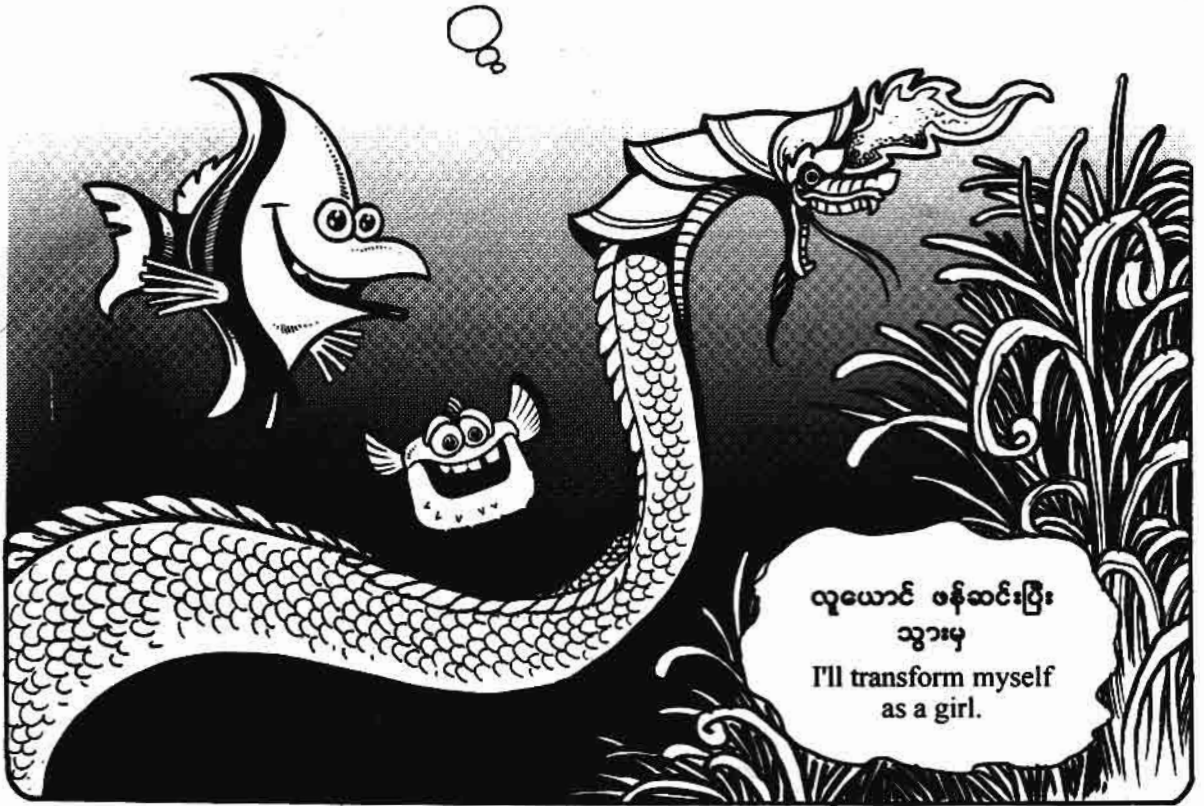
ဒါဖြင့်လည်း ဧမည်းတော်ထံ ခွင့်ပန်ပြီး စိတ်ပြေလက်ဖျောက် ခရီးထွက်ပေ့
If so, ask permission from your father and travel abroad.

နောက်ဆုံး နဂါးမင်းသမီးလေးလည်း နဂါးမင်းကြီးထံ ခွင့်ပန်၍ ခရီးထွက်လာခဲ့၏။
Eventually, the dragon princess, when she get permission, she set out a journey.

အင်း ငါက လူပြည်ကို သွားမှာဆိုတော့ နဂါးအသွင်နဲ့တော့ အဆင်မပြေပါဘူးလေ
Em! As I intend to go to the realm of human, I should not go there like that.

နတ်ဆက်ပါတယ်
သခင်မ
We great you
mistress.

ခွဲခွာရမှာပဲ
ဝမ်းနည်းလိုက်တာ
I feel sadness
to part away.

နဂါးမင်းသမီးလေးသည် ပင်လယ်ပြင်ကို နတ်ဆက်ကျော့ခိုင်းလိုက်၏။
The dragon princess made a farewell greeting to the sea.

မကြာခင်
ပြန်လာမှာပါ
I'll be back soon.

ကြည့်စမ်းပါဦး လူ့ပြည်ရဲ့အထက် တို့နဂါးပြည်ရဲ့အထက်နဲ့ အတော်လေး ကွာခြားတာပဲ
Look! The beauty of human realm is different from the country of dragon.

ရောင်စုံဖူးပွင့်နေတဲ့ ပန်းလေးတွေကို ငါ သဘောအကျဆုံး
I like the colourful flowers most.

နဂါးမင်းသမီးလေးသည် လူ့ပြည်လူ့ရွာ၏ သဘာဝအလှများကို ခံစားရင်း ပျော်ရွှင်နေ၏။
The dragon princess was happy by looking at the beauty of human realm.

ဟိုမှာကြည့်စမ်း
တို့တောထဲ လူတစ်ယောက်
ရောက်လာပြီ

Look! There is
a human in the forest.

ငါက လူဆိုရင်
သိပ်ကြောက်တာကွ
I am afraid of man.

အခု တောထဲရောက်လာတဲ့လူက
လူကောင်းဖြစ်မှာပါ
The person who has been
in the forest will be a good person.

နဂါးမင်းသမီးလေးလည်း မကြာမီမှာပင် တောတွင်းတိရစ္ဆာန်လေးများနှင့် ပိတ်ဆွေဖြစ်သွား၏။
Soon the dragon princess became the friend the animals in the forest.

မမက မင့်တို့ကို
ဒုက္ခမပေးပါဘူးကွယ်
I'll not troublesome
to you.

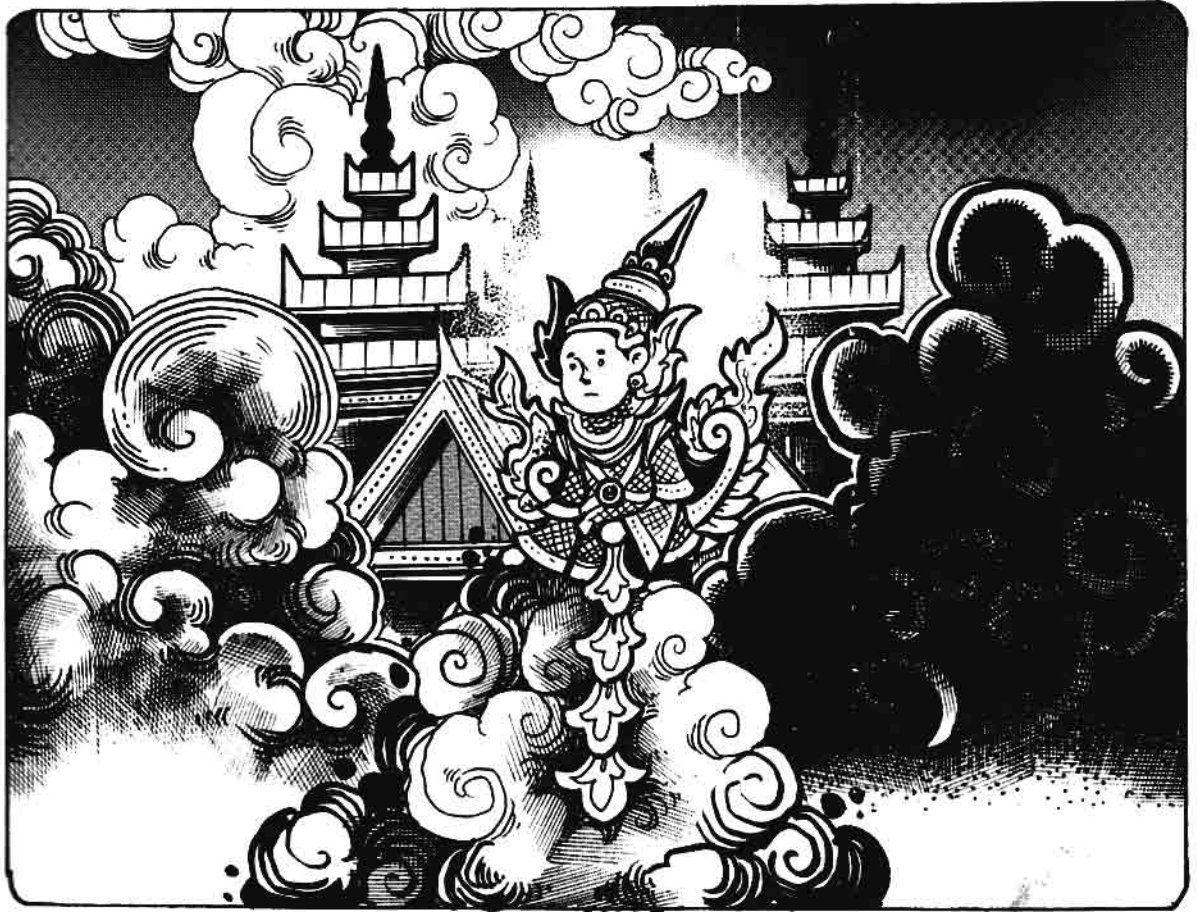
အလည်သက်သက်
လာခဲ့တာပါ
I only visit your
habitat.

နေကောင်းကြတယ်
မဟုတ်လား
Are you well?

ဟုတ် ကောင်းပါတယ်လူ
Yes, we are fine.

ထိုအချိန်မှာပင် နေနတ်သားကလည်း ကောင်းကင်၌နေရသည်မှာ ငြီးငွေ့လှသဖြင့် လူ့ပြည်သို့ ဆင်းလာ၏။

At that time the sun prince because tired of living in the heaven. So he descended down to the realm of human.

လူ့ပြည်သွားတယ်ဆိုမှတော့ လူ့အသွင်ကို ဖန်ဆင်းပြီးသွားမှ

To go there I must transform myself a young man.

အင်း မဆိုးဘူး
ဒီအသွင်နဲ့ ငါနဲ့
လိုက်ဖက်တယ်

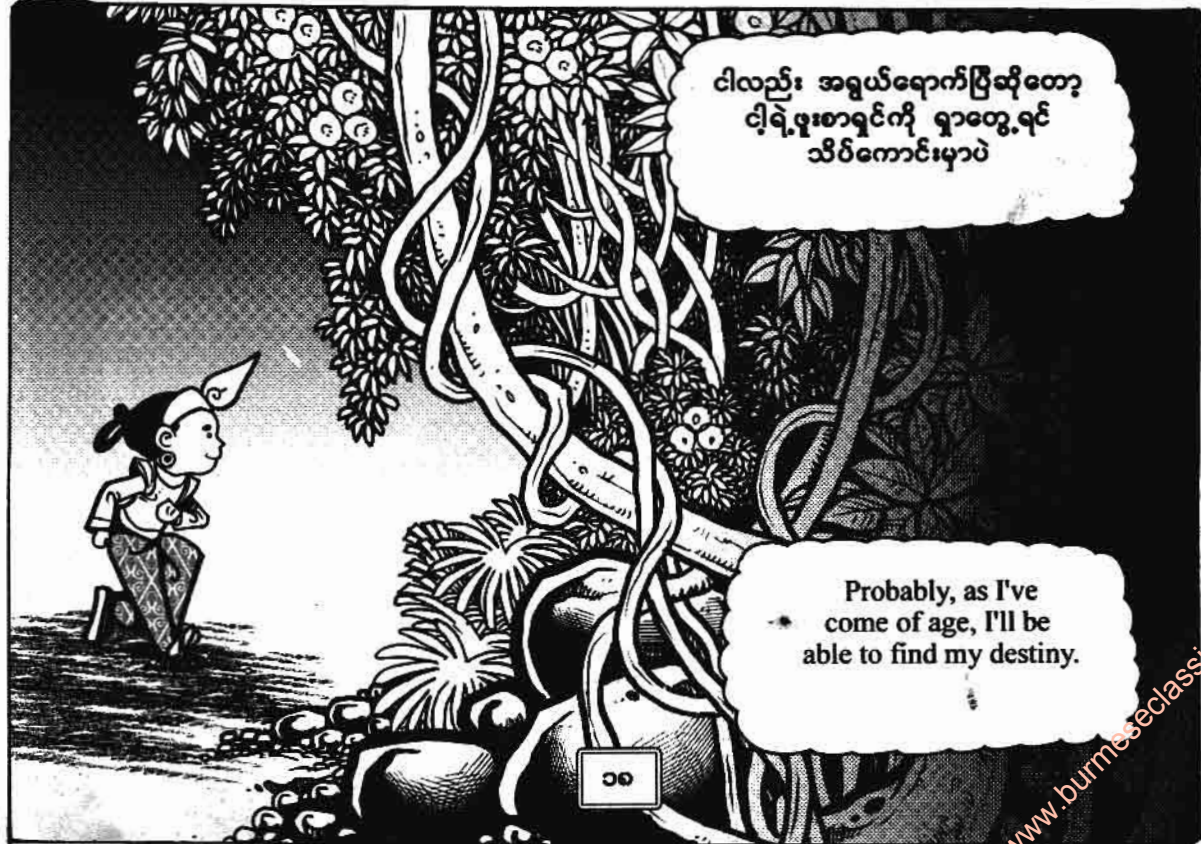
Good! This feature
looks fine.

လျှောက်လည်ဦးမှ
I'll roam about.

ငါလည်း အရွယ်ရောက်ပြီဆိုတော့
ငါ့ရဲ့ဖူးစာရှင်ကို ရှာတွေ့ရင်
သိပ်ကောင်းမှာပဲ

Probably, as I've
come of age, I'll be
able to find my destiny.

တမာတောမှာ ပျော်တယ်ဆိုတဲ့ ...
မောင်ရယ် မောင်ရယ် ... အညာသူလေးကို
မေ့ပြီလား ... ခွဲခွဲခြားခြား ပြောပါမောင်ရယ်

Darling! Are you happy in
neem grove. Do you forget
me now? Tell me the truth.

တစ်ယောက်ယောက်
သီချင်းဆိုတဲ့အသံပဲ
It seems someone
is singing.

အသံလေးက နားထောင်လို့
ကောင်းလိုက်တာ
Her voice is sweet
to listen.

အသံရင်ကို
တွေ့ချင်လာပြီ
I want to meet
the songster eagerly.

သူ့ကိုတွေ့အောင် ရှာမယ်
I'll search her.

အို လှလိုက်တာကွယ်
Oh! What a
beautiful damsel!

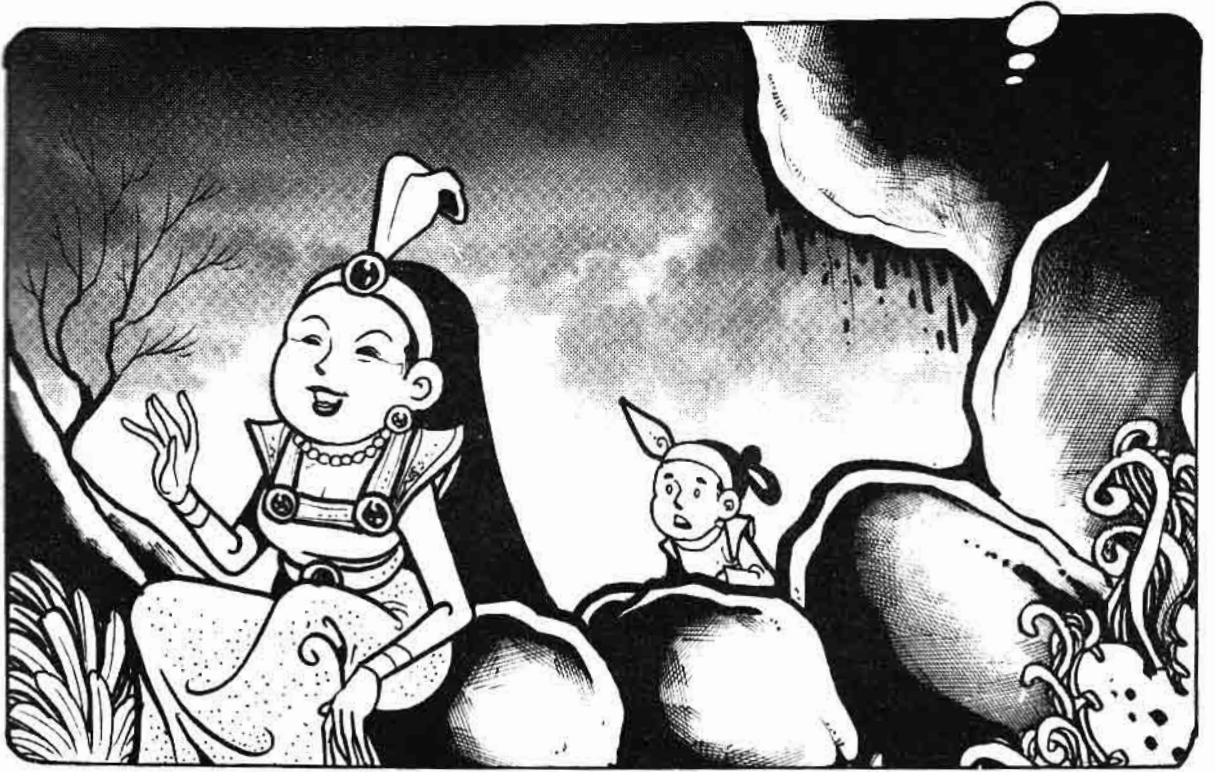
အသံချိုသလို
လူကလည်း လှပါပေရဲ့
As her voice is sweet,
her figure is proportionate.

နောက်ဆုံး နေမင်းသားလည်း သီချင်းဆိုနေသော နဂါးမင်းသမီးလေးကို တွေ့သွား၏။
Eventually, the sun prince saw the singing dragon princess.

ငါ့ရင်တွေခုန်လှချည်
My heart is
reverberating.

ဘယ်လောက်ကြည့်ကြည့် မရိုးနိုင်တဲ့ အလှပိုင်ရှင်လေးပါလားကွယ်
How many times I look at her, I am not satiated.

ငါကလည်း သီချင်းလေးတစ်ပုဒ်နဲ့ ပြန်လည်သိဆိုပြီး အသိပေးမှ
I'll sing a song for her to notice me.

စုံနုံသာပြိုင်တစ်ကြောမှာ ... ကြုံဆုံကာတွေ့လာ ..
ပန်းကဗျာလေးလို ... စမ်းသိတာအေးပို ...
သူ့အလှက မြတ်နိုးစရာ .. ဒီတစ်သက် မမေ့နိုင်ပါ ...

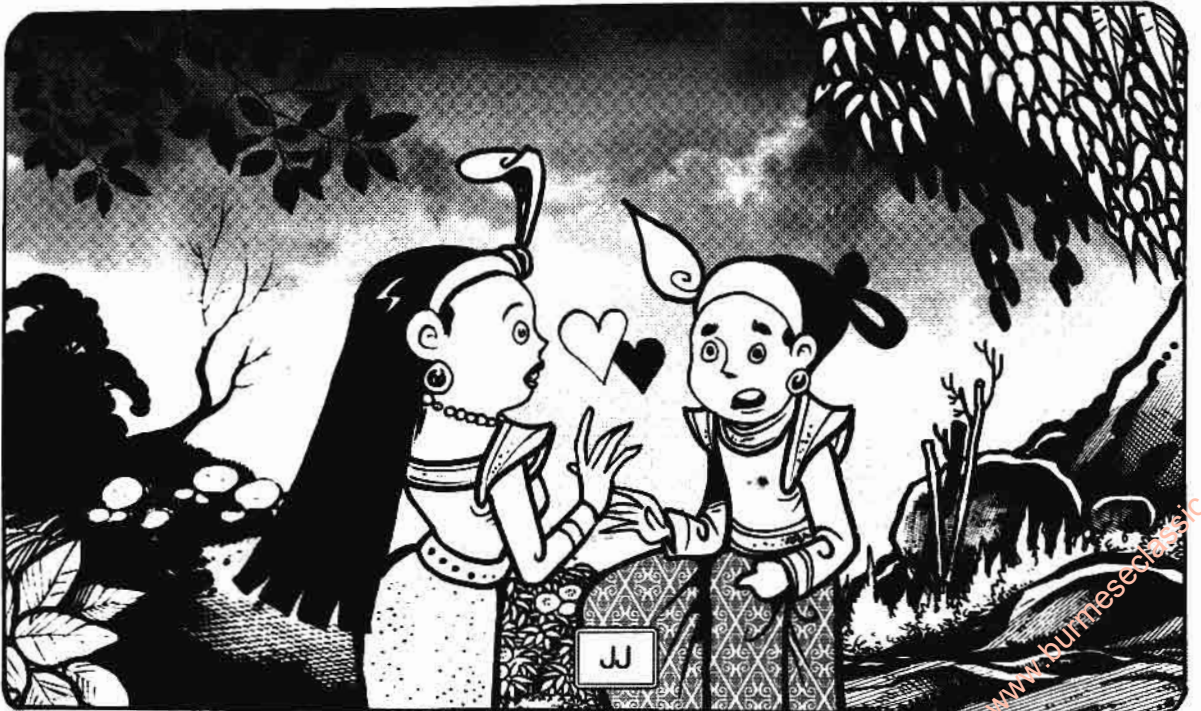
I meet her along the forest. Her beauty
is just like flower and cool
as spring.

ဟဟ..
Huh!

သူ ဘယ်သူပါလိမ့်
Who is he?'

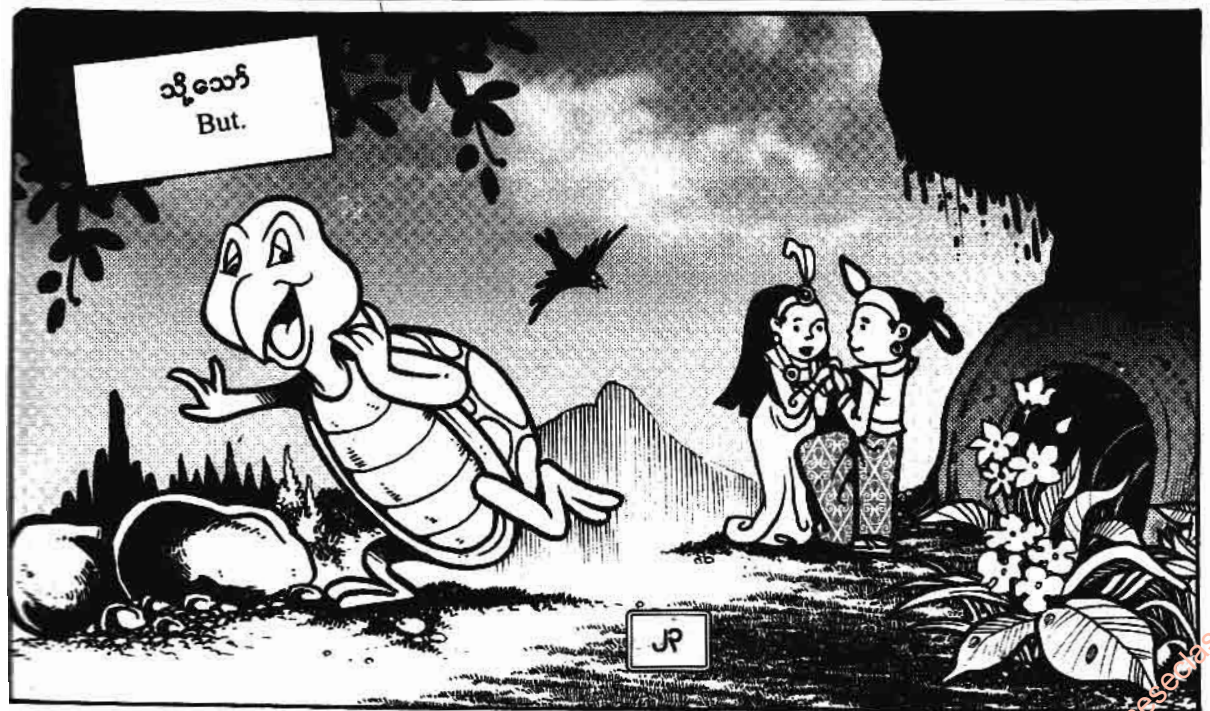
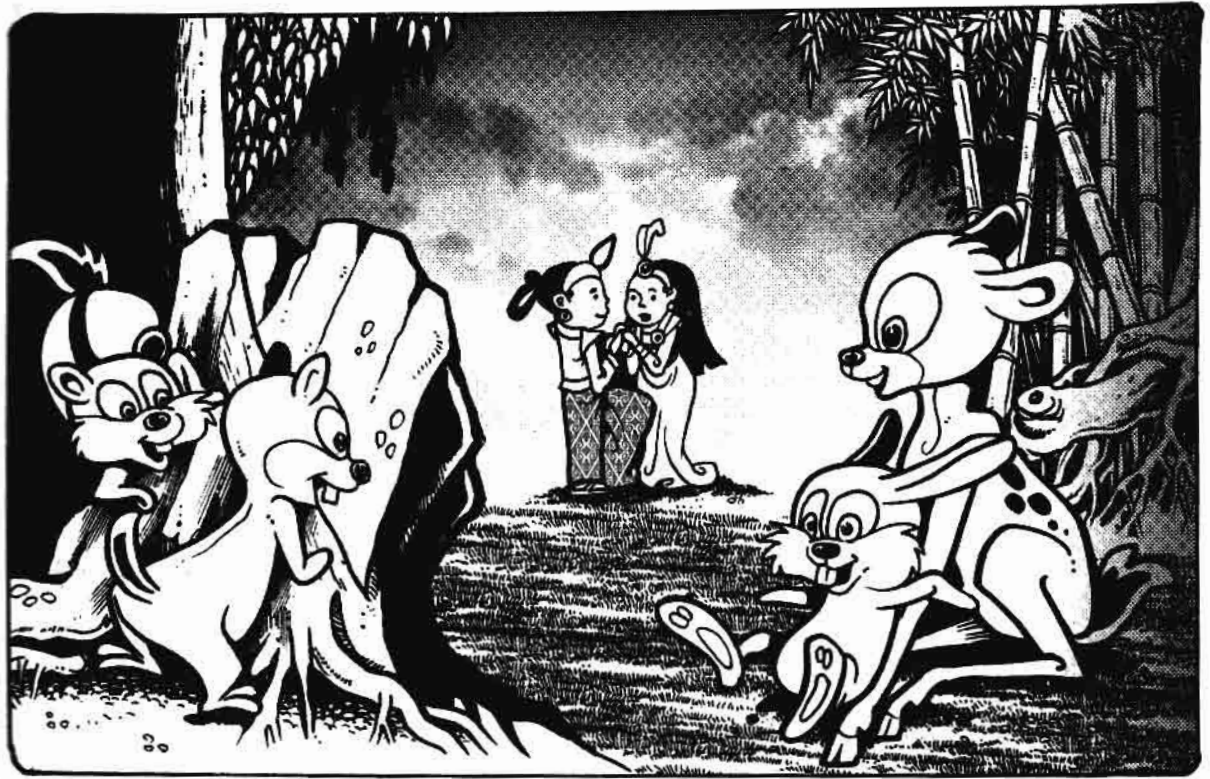
နေမင်းသားနှင့် နဂါးမင်းသမီးတို့ကား ဘဝအဆက်ဆက် ပေါင်းဖော်လာခဲ့ကြသော
ပူးစာဖက်များဖြစ်ကြ၏။

As sun prince and dragon princess were past destiny for several live,
they met here again.

သို့ဖြစ်၍ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မြင်ကာမျှဖြင့် ချစ်ကြိုက်မိလေသည်။

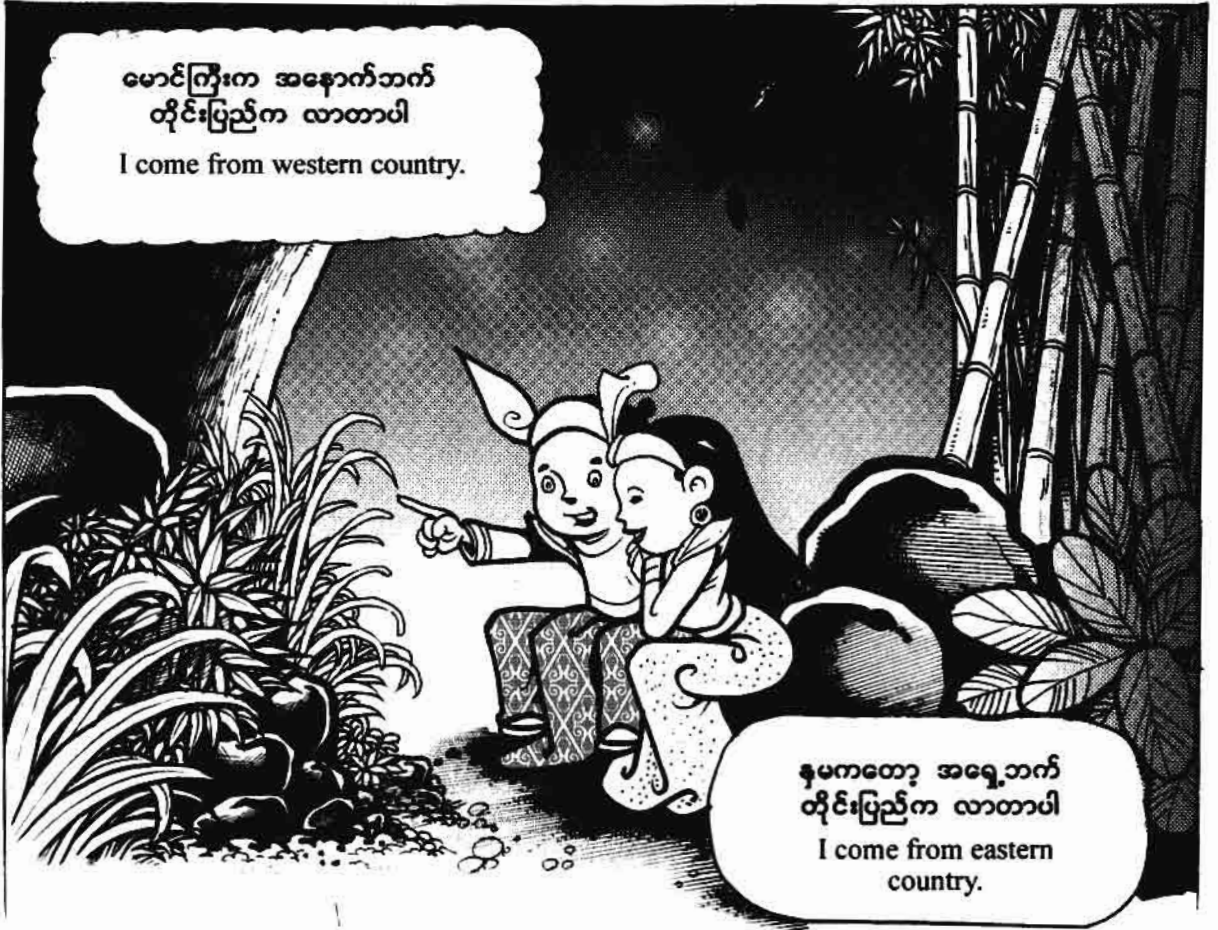
As soon as they saw each other, they became lovers.

သူတို့၏ဘဝအမှန်ကိုမသိကြပေ။ လူသားအဖြစ်သာ ထင်မှတ်နေကြ၏။

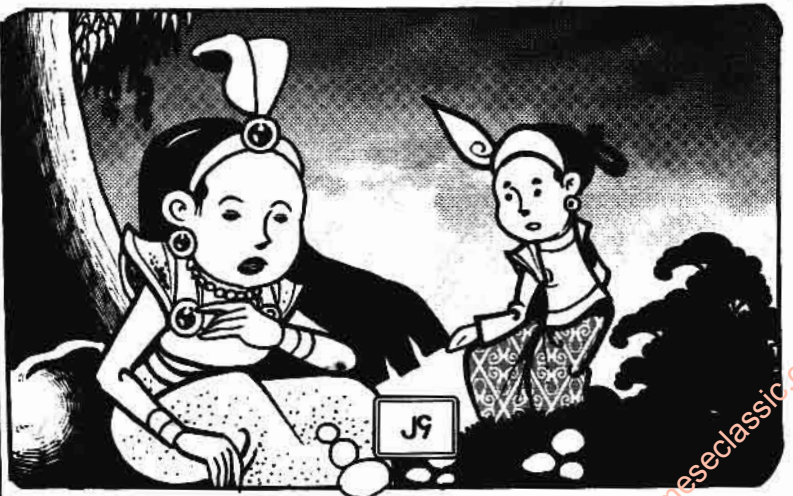
Both of them did not know their real identities. They thought that they were humans.

မောင်ကြီးက အနောက်ဘက်
တိုင်းပြည်က လာတာပါ
I come from western country.

နမကတော့ အရှေ့ဘက်
တိုင်းပြည်က လာတာပါ
I come from eastern
country.

ငါ့ရဲ့ဘဝအမှန်ကို ပြောပြလိုတော့မဖြစ်သေးပါဘူး။ ငါဟာ နေမင်းသားတစ်ပါးဆိုတာ သိတာနဲ့ သူက ငါ့အချစ်ကို လက်ခံမှာမဟုတ်တော့ဘူး။ ဖုံးကွယ်ထားမှ
I can't reveal my true identity. If she know I am the sun prince,
she will reject me.

ငါလည်း ငါ့ရဲ့ဘဝအမှန်ကို ဖုံးကွယ်ထားမှ
I must conceal my true identity.

ငါဟာ နဂါးမင်းသမီးလေးဖြစ်တယ်ဆိုတာ သူသိလို့ မဖြစ်ဘူး
I don't allow him to know that I am a dragon princess.

သိတာနဲ့ ငါ့ကို
ပစ်သွားမှာ
If he knows about it,
he will leave me.

လူနဲ့နဂါးဆိုတာ
ပေါင်းစပ်ဖို့မသင့်ဘူးလေ
Human and dragon cannot
combine with human.

နောက်ဆုံး နေနတ်သားနှင့်နဂါးမင်းသမီးတို့သည် မိမိတို့၏ဘဝအမှန်ကို ဖုံးကွယ်ကာ လက်ထပ်ပြီး အတူနေထိုင်ခဲ့ကြ၏။

Eventually, concealing their true identities, they wedded and lived together.

တို့ရဲ့ကမ္ဘာသစ်ကို
စတင်လိုက်ပြီ
Our new life is
beginning now.

ဟောဒီ တောကြီးထဲမှာ
တစ်သက်လုံး မခွဲအတူ
နေသွားကြမယ်နော်
Let live together in the
forest throughout our lives.

ဒါပေါ့
မောင်ရဲ့
Yes, of course,
hubby.

ထိုအကြောင်းကို နေနတ်ဘုရင်ကြီး သိရှိသွားလေပြီ။

The sun king already knew about it.

ဪ ခက်ပါပေ
သားတော်ရယ်
Oh! It's difficult for
my son.

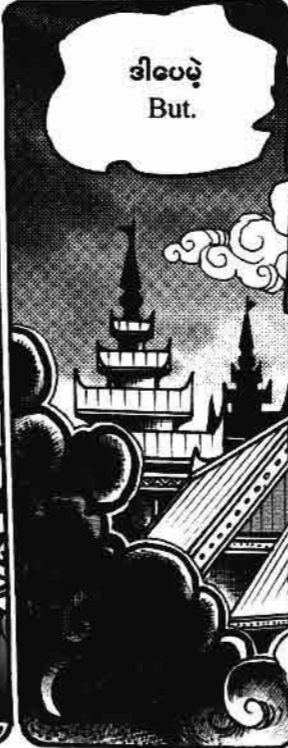

အခု လူပြည်မှာ အမျိုးသမီး
တစ်ယောက်နဲ့ အိပ်ထောင်ကျနေသတဲ့
Now, he becomes a family-man
in the realm of human.

အချိန်တန်အရွယ်ရောက်လို့ အိမ်ထောင်ပြုတာကိုတော့ ငါ မပြောလိုပါဘူးလေ

I don't want to tell about his marriage as he is come of age.

ဒါပေမဲ့
But.

သူ ယူထားတဲ့အမျိုးသမီးက လူမဟုတ်
နဂါးတစ်ကောင်

What he marries is not a human,
but a dragon.

နေမင်းသားနဲ့ နဂါးမဆိုတာ အတူပေါင်းဖက်ဖို့ မသင့်တော်ဘူး

The sun prince and dragon princess should not be couple

ဒီကိစ္စကိုတော့ ငါ့သားတော်
သိအောင် စီမံမှပါပဲလေ
I must arrange for my
son to know about it.

ဟဲ့ အမောင်နတ်သား လူ့ပြည်သွားပြီး ငါ့သားတော်ကို အကျိုးအကြောင်းပြောပြချေ
Heh! Deva, go to the realm of human and tell my son about it.

နတ်ဘုရင်ကြီး၏စေခိုင်းချက်ဖြင့် တမန်တော်နတ်သားလည်း လူ့ပြည်သို့ဆင်းလာ၏။
On account of the order of sun king, the deva descended to the realm of human.

ခိုင်းတဲ့အတိုင်းတော့
လုပ်ရမှာပဲလေ
I must do as he
orders.

ဟဲ့ တမန်တော်နတ်သား
ငါ့ဆီလိုက်လာတာ အကြောင်းထူး
ပေါ်လာလို့လား

Oh! Messenger deva, do you
have any information for me?

အကြောင်းထူးရှိပါတယ်
မင်းသားလေး

There is an extra
news for you.

နတ်ဘုရင်ကြီးက ခေါ်ခိုင်းလိုက်လို့ မင်းသားလေးကို ကျုပ် လာခေါ်တာပါ

The sun king assigned me to call on you.

မပြန်နိုင်တော့ပါဘူးကွယ်

I can't return now.

ငါ ဒီမှာ အိမ်ထောင်ကျနေပြီ
I become a family man here.

သေချာစဉ်းစားပါဦး မင်းသားလေး၊ အရှင်သား လက်ထပ်ယူလိုက်တဲ့အမျိုးသမီးဟာ
လူမဟုတ်ပါဘူး။ နဂါးမတစ်ကောင်သာ ဖြစ်ပါတယ်

Think over it prince. The young woman whom you marry
is not a human. She is merely a dragon .

ဟယ်...
မဖြစ်နိုင်တာ

Hei! No, it is impossible.

PJ

မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ပြောမယ်ဆိုတာ ကျုပ် ကြိုသိနေပါတယ်
I know in advance that you say like that.

ဒါကြောင့် ထင်းရှူးနက်တစ်ချောင်းကို ယူဆောင်လာခဲ့ပါတယ်
So I bring a stick of black prince.

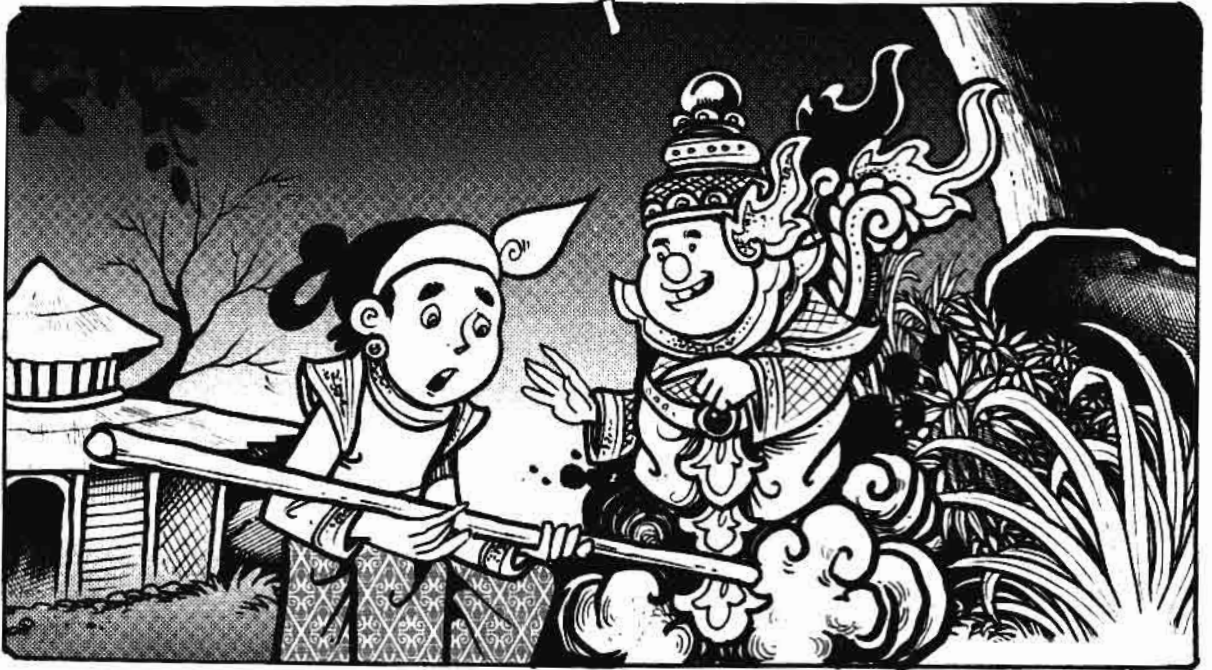
ဟောဒီ ထင်းရှူးနက်ကို
လက်ခံတော်မူပါ
Take an accept it.

ငါက ဒါကို ဘာလုပ်ရမှားလဲ
What must I do with that?

ညအခါ သင့်မယား နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်နေချိန်မှာ ဟောဒီ ထင်းရှူးနက်သားကို
ဖီးညှို့ပြီး ကြည့်လိုက်ပါ။ သူ့ရဲ့ မူလရုပ်သွင်ကို ထင်ထင်ရှားရှား ပြင်တွေ့ရပါလိမ့်မယ်

At night, when your wife is in deep slumber, burn this stick and look
at her, you will see her true identity.

တမန်တော်နတ်သားလည်း ထိုမျှသာပြောပြီး နတ်ပြည်သို့ ပြန်တက်သွား၏။
The messenger deva told him like that returned to the abode of celestial being.

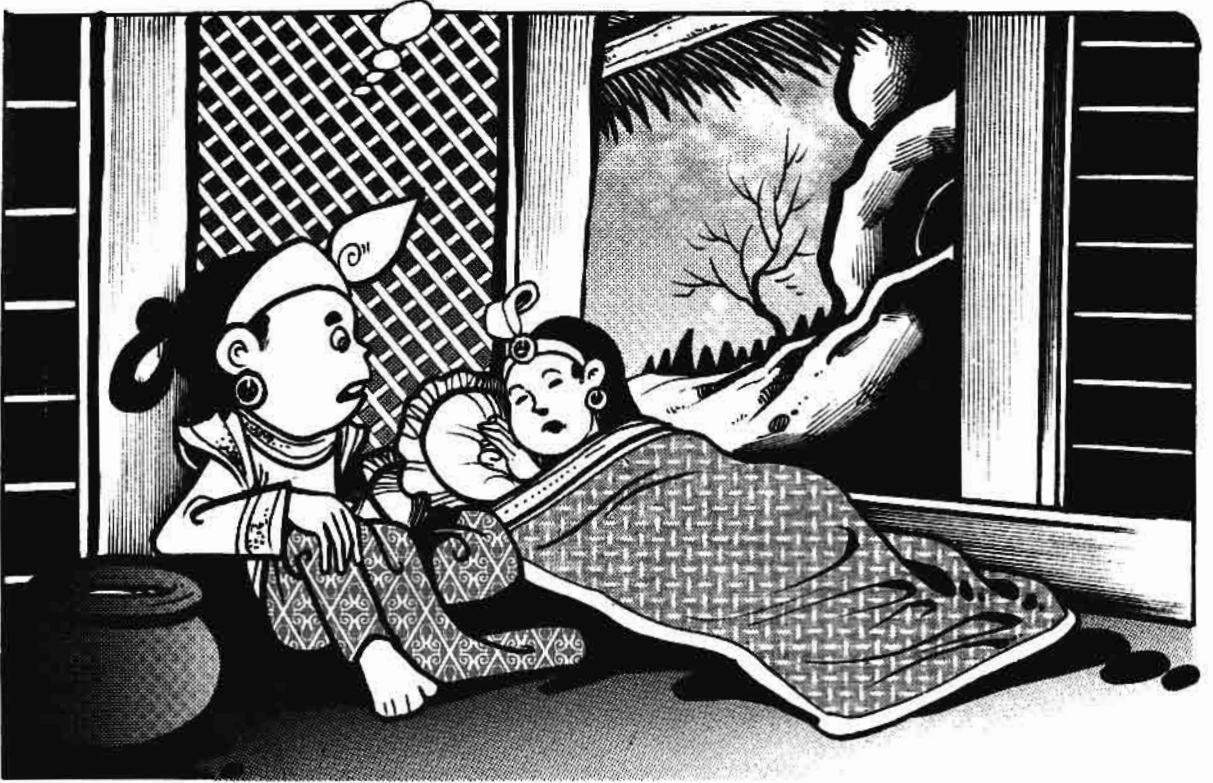
ဟုတ် မဟုတ်ဆိုတာကတော့ တကယ်လက်တွေ့ စမ်းသပ်ကြည့်မှ သိရမှာပဲလေ
I had to test her practically whether it is true or false.

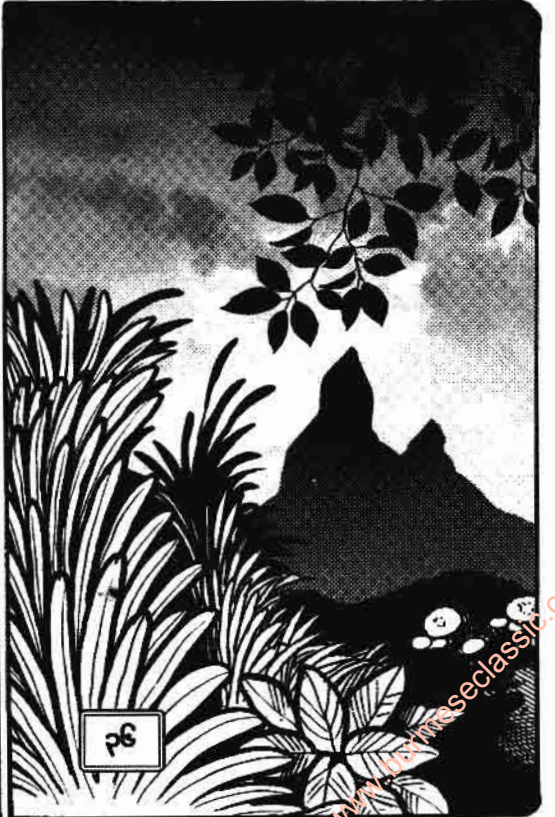
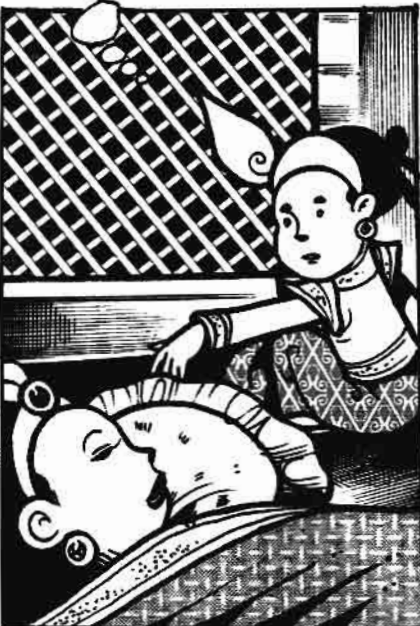
တစ်ရက်ပြီးတစ်ရက် တစ်လပြီးတစ်လ ကုန်လွန်ခဲ့လေပြီ။
Many days and many months had passed.

သူ့ကိုလေ့လာအကဲခတ်မိသလောက်တော့ အခြေအနေတွေကတော့ ပုံမှန်ပါပဲ
When I examine her physical feature everything is normal on her body.

ထူးခြားမှု တစ်စုံတစ်ရာ
ဘာမှ မတွေ့ရပါဘူး
I don't find
any differences.

ဪ ဘာလိုလိုနဲ့ ငါ့မယားလေးမှာ ကိုယ်ဝန်ရှိလာပြီ
Em! As the time has flew past, my wife becomes pregnant.

ပျော်လိုက်တာနော်
I'm very happy.

သားလေးပဲမွေးမွေး
သမီးလေးပဲမွေးမွေး
ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တို့ကတော့
ချစ်မှာပဲ

I love my body whether
it is boy or girl.

နဂါးမင်းသမီးလေးကလည်း မိမိ၏ဇာတိအမှန်ကို ပေါ်လာမည်စိုး၍ ဘယ်သောအခါမျှ နှစ်နှစ်မြိုက်မြိုက် မအိပ်စက်ခဲ့ပေ။

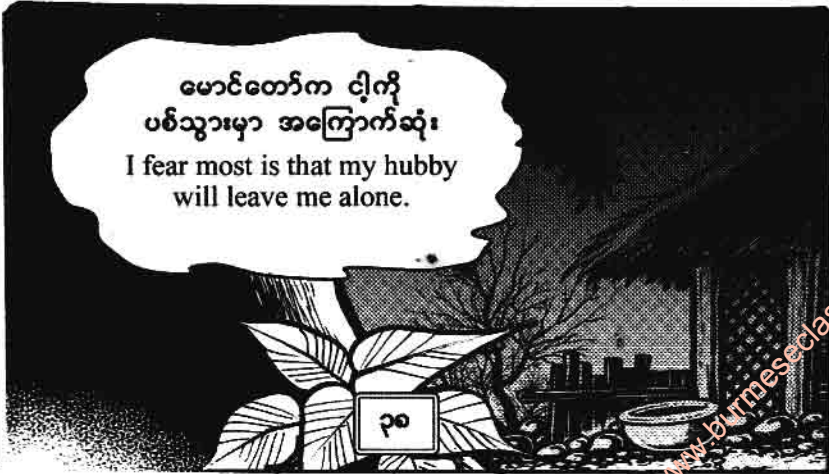
The dragon prince never slept well for her real identity would be revealed.

ငါ အရမ်းကြိုးအိပ်လိုတော့ မဖြစ်သေးဘူး။ ငါ့ဇာတိမှန်တွေပေါ်လာမှ ဒုက္ခ
I don't have to sleep deeply for my true identity will be revealed.

မောင်တော်က ငါ့ကို ပစ်သွားမှာ အကြောက်ဆုံး
I fear most is that my hubby will leave me alone.

တစ်ခုသောညတွင် နဂါးမင်းသမီးလေး နှစ်နှစ်ဖြိုက်ဖြိုက် အိပ်ပျော်သွား၏။
One night, the dragon princess fell into deep slumber.

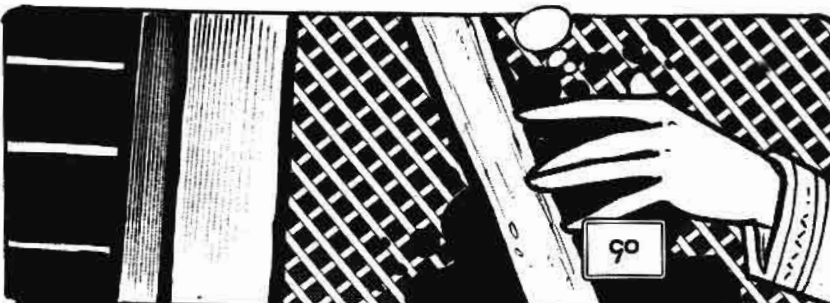
ဪ သူ့ခမျာ ကိုယ်ဝန်လွယ်ထားရတော့ ပင်ပန်းပြီး အိပ်ပျော်ချာမပေါ့
As she is carrying a child, she sleeps soundly.

ဒီအချိန်က ငါ့အတွက် အခွင့်ကောင်းပေါ့
That's the good chance for me.

သူဟာ လူလား နဂါးလားဆိုတာ ကွဲကွဲပြားပြားသိရမယ့်
အချိန်ကို ရောက်ပြီ
It is right to know whether she human
or dragon.

နေမင်းသားကလည်း ထင်းရှူးနက်သားကို မီးညှိ၍ ကြည်လိုက်သောအခါ
When the sun prince burnt the stick of black pine.

အါယို...
Alas!

သူဟာ တကယ်ပဲ
နဂါးတစ်ကောင်ဖြစ်နေပါဧရာလား
She is really a dragon.

ဟဲ့ ရှင်မ ထပါဦး ထပါဦး
Heh! Wife, wake up please.

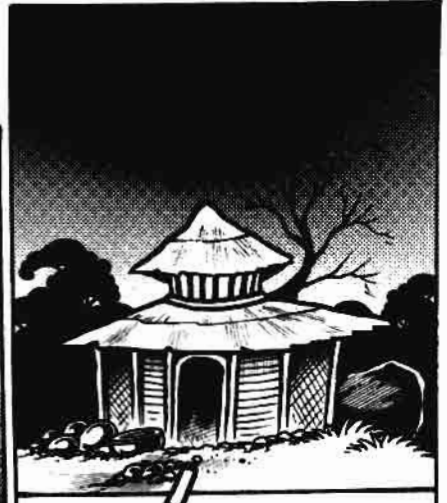

ရှင်မရဲ့ဘဝအမှန်ကို ခုချိန်မှာ မောင်ကြီး သိလိုက်ပြီ

Now, I already know your true identity.

ရှင်မဟာ လူမဟုတ်
You are not human.

နဂါးမတစ်ကောင်
You are a dragon.

ဟုတ်ပါတယ် မောင်၊ တကယ်တော့ ကျွန်မဟာ လူမဟုတ်ပါဘူး နဂါးပါ
Yes, hubby, I am not a human but a dragon.

အခုတော့ ကျွန်မရဲ့ဘဝ
အမှန်ကို မောင်ကြီး
သိသွားပြီပေါ့နော်
Now you know my
true identity.

ဒီညတော့ ကျွန်မ အရမ်းပင်ပန်းလွန်းလို့ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်သွားခဲ့တယ်
This night, I am too tired and sleep soundly.

အပြစ်မှန်ကို လိမ်ညာရုံးကွယ်မိတဲ့အတွက် မောင်ကြီး ပေးလိုတဲ့အပြစ်ကိုသာ ပေးပါ
ကျွန်မ ခံယူပါ့မယ်

As I've concealed my true identity, you can punish me as your like.

ဪ မဟုတ်တာကွယ်
Don't mention
about it darling.

ဘာလို့ အပြစ်
ပေးရမှာလဲ
Why do I punish
you.

ခုလို သိလိုက်ရတော့ ချင်မအပေါ် အပြစ်မမြင်မိတဲ့အပြင်
ပိုလို့တောင် သနားကရဏာ ပိုမိပါတယ်ကွယ်
As you've confessed your true identity, I don't
see you as condemned. I take more pity on you.

ကဲ ကဲ ပြန်အိပ်
လိုက်ပါတော့နော်
Well, sleep again,
darling.

၅၇ သည်လိုနှင့် ရက်လစေ့သောအခါ နဂါးမင်းသမီးမှ သားနှင့်သမီး အမြွှာနှစ်ယောက်ကို မွေးဖွားလာ၏။

In this way when the date was due, the dragon princess give a twin, a son and a daughter.

တစ်ယောက်က
အဖေတူလေး
One takes after
his father.

တစ်ယောက်က
အမေတူလေး
Other one takes
after his mother.

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် နှစ်ယောက်လုံးအပေါ်မှာ ညီတူညီမျှ ချစ်ရပါတယ်ကွယ်
Anyhow we love both of them equally.

ကြည့်စမ်း ဘာလိုလိုနဲ့ သူတို့လေးတွေ
တောင် ခုနစ်နှစ်ပြည့်ခဲ့ပြီ
Look! Now they are seven
years of age.

ဟုတ်ပါတော်
Yes, of course.

ရှင်မကို မေးစရာရှိတယ်
I've something to ask
you, darling?

ဒါများ အထူးအဆန်းလုပ်လို့
မေးလေ
Ask me if you wish.

မောင်ကြီးရဲ့အမျိုးအနွယ်ကို
ရှင်မ သိရဲ့လား
Do you know my
ancestors?

သိပ်သိတာပေါ့၊ မောင်က လူကမွေးတဲ့ လူသားမျိုးနွယ်ပေါ့

I know well, you were born from human.

ဟုတ်သူးလား
Is that right?

ဟေ့တ်သူး
No!

တကယ်တော့ မောင်က လူကမွေးတာမဟုတ်၊ နေနတ်မင်းကြီးရဲ့သားတော်ပါ

In reality, I was not born from human but from sun king.

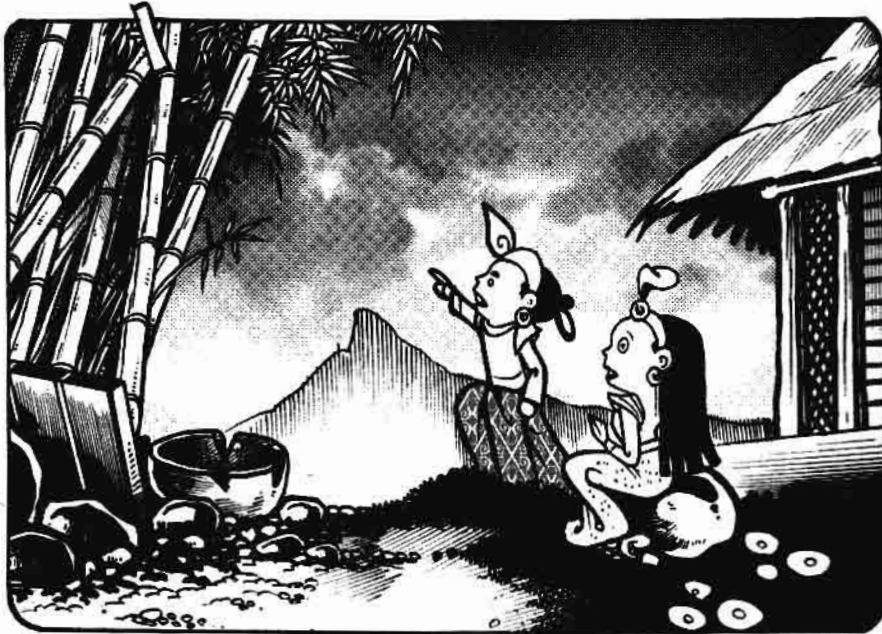

၄၇

ဟိုးကောင်းကင်အထက် နေနတ်တိုင်းပြည်က လာခဲ့တာပါ

I've come down from the heaven.

မောင်ကြီးဟာ နေနတ်မင်းကြီးရဲ့ သားတော်ပါ
I am the son of the sun king.

ရှင်မကို တွေ့တဲ့အချိန်မှာ ဖြတ်ဖြတ်နိုးနိုး ချစ်ခဲ့ပီတာကြောင့် အဖြစ်မှန်တွေကို ဖွင့်မပြောဘဲ
ရုံးကွယ်ထားခဲ့တာပါ ခုတော့ ပြောဖို့ အချိန်တန်ခဲ့ပါပြီ
When I see you, I love you very much and I concealed my true
identity. Now it is time to reveal it.

ဒီအချိန်ကစပြီး မောင်ကြီးတို့ရဲ့ အပျိုးအနွယ်ကိစ္စကို မေ့ပစ်ကြပါစို့

From that day, let's forget our ancestors.

လူအဖြစ်နဲ့ပဲ ·ဟောဒီလောကကြီးထဲမှာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေကြရအောင်နော်

Let's live happily as human couple in the world.

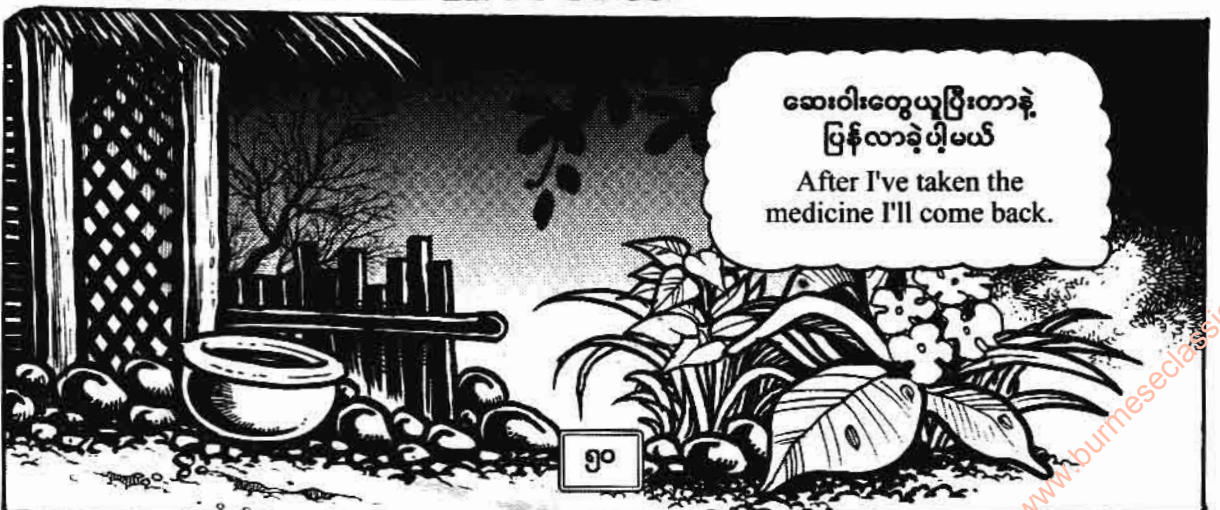

ဒါဖြင့် ကျွန်မတို့ လူအဖြစ်ကို အမြဲတမ်း ပြောင်းလဲစေမယ့် နည်းလမ်းကော ရှိလားဟင်

If so, do you have the method to become permanent human being?

သိပ်ရှိတာပေါ့ကွယ်
Sure! I've.

ထာဝရ လူအဖြစ်ပြောင်းလဲစေနိုင်မယ့် ဆေးကို နေ့နတ်ပြည်မှာ ရနိုင်ပါတယ်
I can get the medicine that enable us to be human permanently in the
country of the sun.

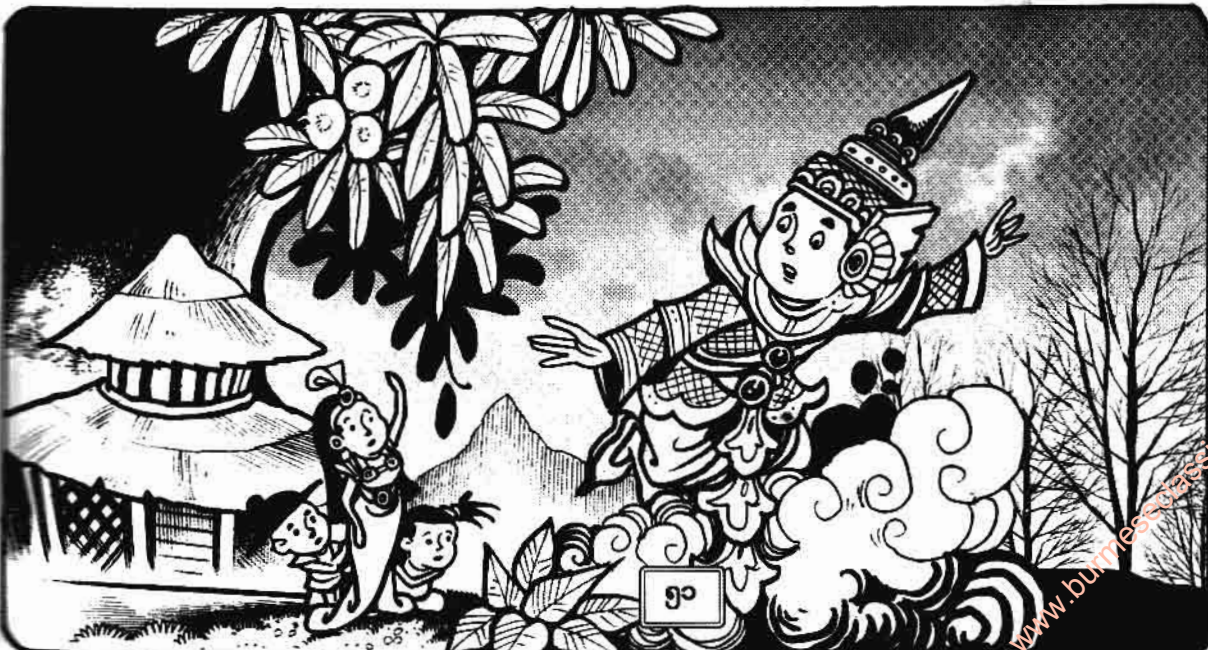

ဒါကြောင့် မောင်ကြီး
နတ်ပြည်ကို ခေတ္တပြန်ဦးမယ်နော်
So I'll return to the
abode of celestial being
for a short time.

အမြန်ပြန်လာခဲ့ပါ
မောင်ရယ်
Come back
soon, hubby.

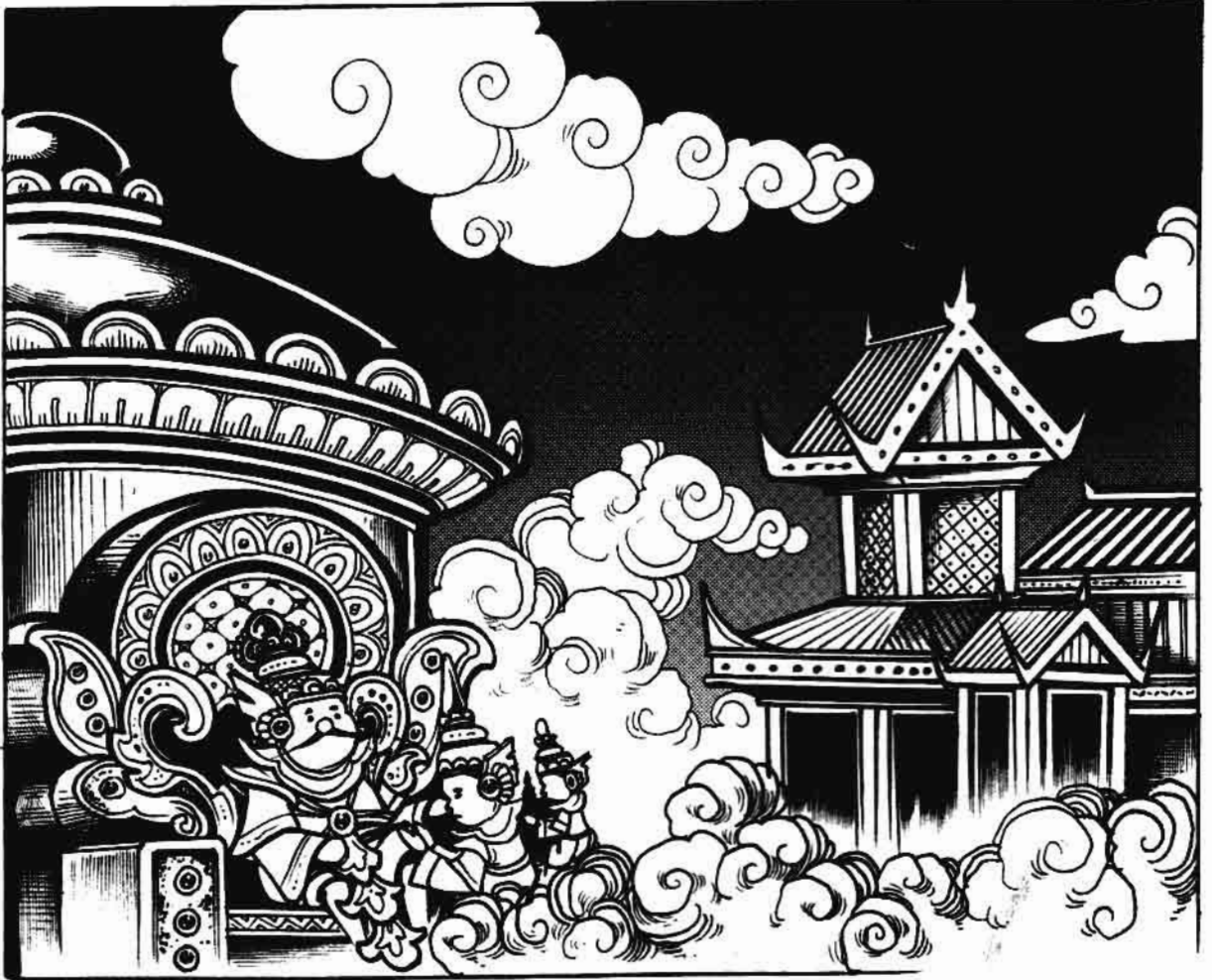

နောက်ဆုံး နေမင်းသားလည်း မိသားစုကို စွန့်ခွာ၍ နတ်ပြည်သို့ ပြန်လာ၏။
Eventually, the sun prince left his family and returned
to the abode of celestial being.

သို့ရာတွင် နတ်ပြည်သို့ရောက်သောအခါ ဖခင် နတ်မင်းကြီးနှင့်အတူ တိုင်းရေးပြည်ရာကိစ္စများကို စီမံဆောင်ရွက်နေရသဖြင့် လူ့ပြည်သို့ မပြန်နိုင်။

But when he had been in the abode of celestial being, he administered the affairs with his father the sun king, he could not return to the realm of human soon.

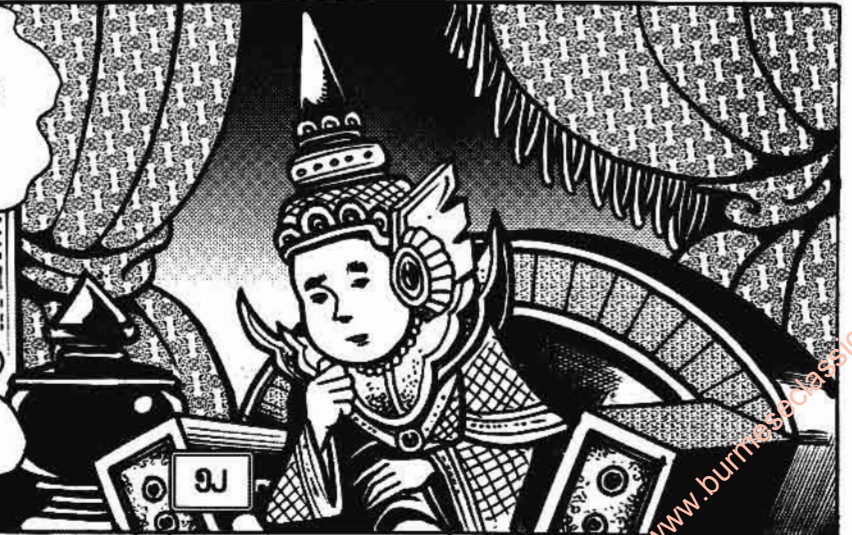

ဒီမှာကလည်း တာဝန်
တွေက များပြားလှတယ်

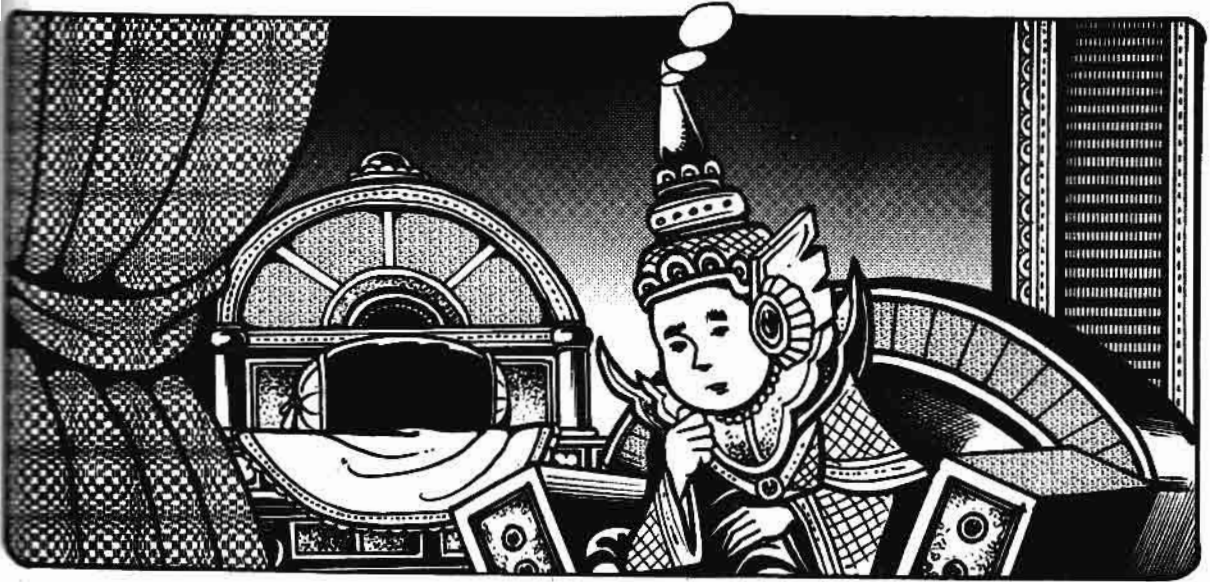
There are lots of
duties here.

လူ့ပြည်ကိုထောင်
မပြန်နိုင်

I can't return to
the realm of human.

ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ ချစ်ဇနီးလေးနဲ့ သားနဲ့သမီးကိုလည်း လွမ်းမိပါရဲ့
He missed his wife and son and daughter very much.

သူတို့တွေ လူ့ပြည်မှာအဆင်မှ ပြေကြရဲ့လား မသိပါဘူး
Will they be well-being in the realm of human.

နေ့တိုင်း သတိ
ရပါတယ်ကွယ်
I remember you
everyday.

ဪ! ငါ့ရဲ့မောင်တော်ဟာ ပြန်လာမယ်ပြောပြီး ခုထိ ပြန်မလာသေးဘူး

Oh! My husband told me that he will come back soon.

But he does not come to me until now.

မောင်မပို့တော့ လောကကြီးတစ်ခုလုံး
 ခြောက်သွေ့နေသလိုလို
 When my hubby is absent,
 my life seems desolate.

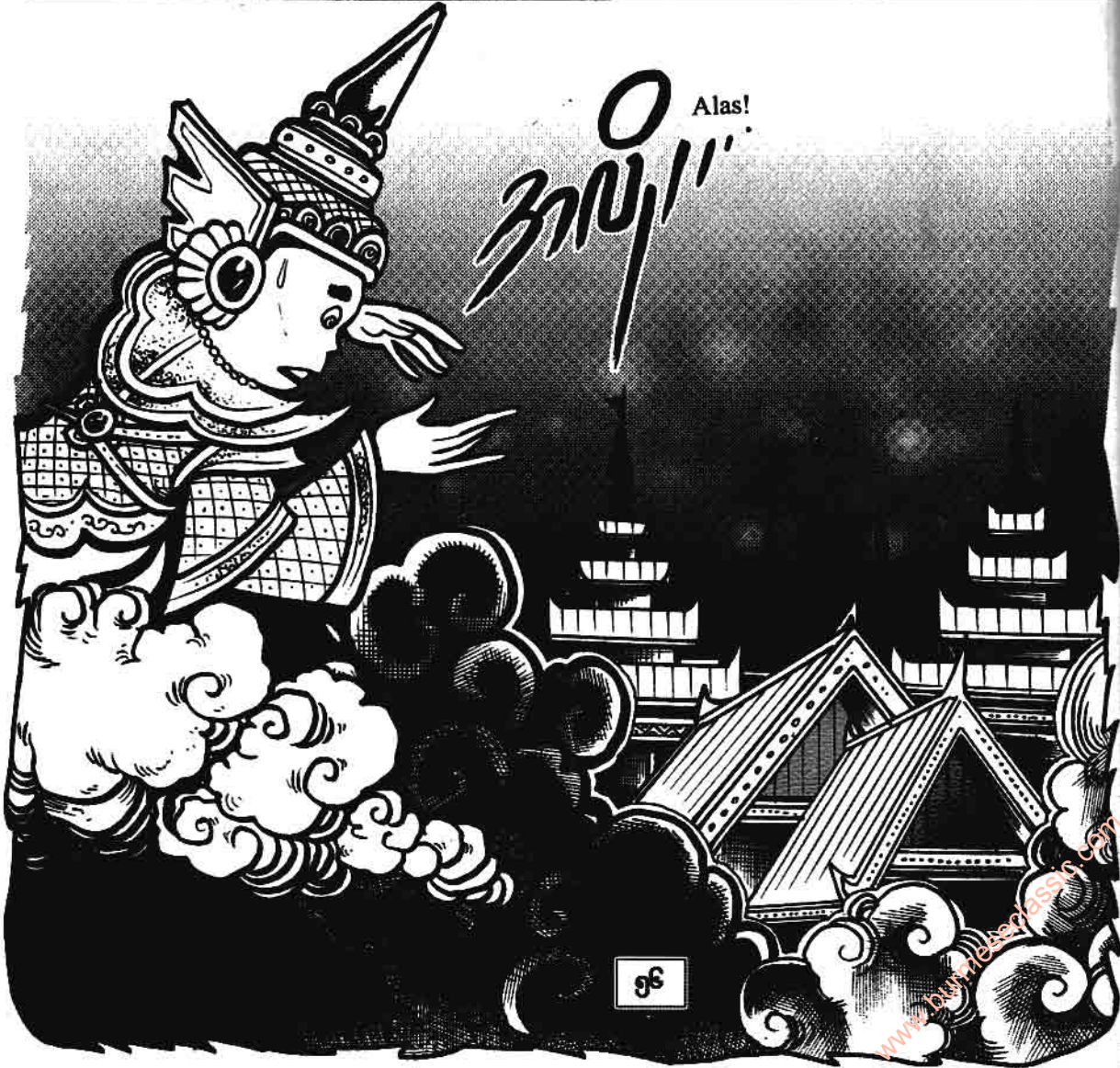
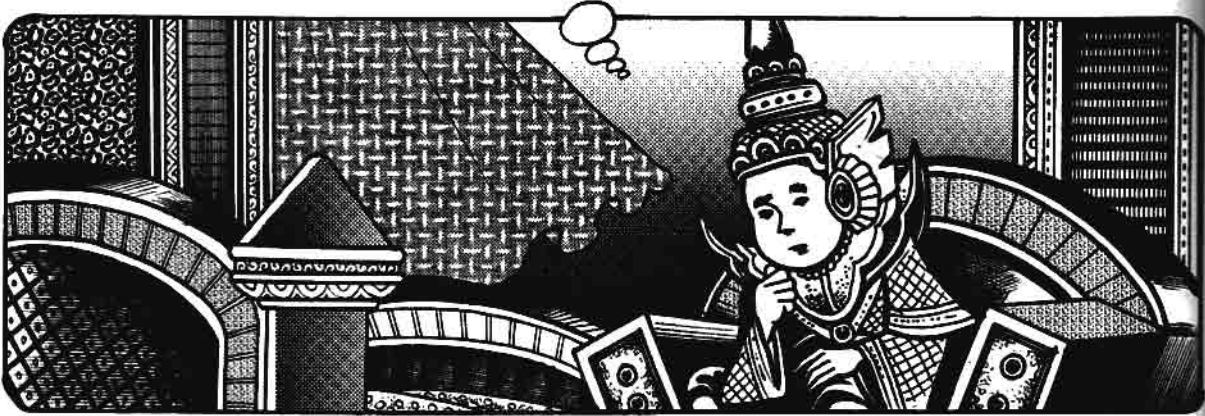
အဝိပွယ်မဲ့တဲ့နေ့ရက်တွေကို ဘယ်လိုခွန်အားနဲ့များ ကျော်ဖြတ်ရပါ့မလဲ
 How can I pass those moping days.

ဘာကြောင့်များ သူ
 ကတိပျက်ရတာပါလိမ့်
 Why doesn't he keep
 his promise.

လူပြည်မှာ ကျန်ခဲ့တဲ့ ငါ့မိသားစုတွေ ဘယ်လိုအခြေအနေရှိတယ်ဆိုတာ နတ်ပျက်မိနဲ့
ထုမ်းကြည့်ဦးမှ

I'll look with supernatural vision to my family.

သူတို့တွေဟာ တိုင်းပြည်တစ်ခုကို တည်ထောင်ပြီး အုပ်ချုပ်နေကြပါလား
They have founded a country and rule it now.

ဒီလို အဆင်ပြေတယ်ဆိုတာသိရတော့ ငါလည်း ဝမ်းသာရပါတယ်လေ
I'm very glad to see their well-being.

ငါ့တိုင်းပြည်လည်း
အတော့ကို တိုးတက်
လာခဲ့ပြီ

My country also
is progress now.

ငါ သူ့အပေါ်မှာ ပေးထားတဲ့ကတိတစ်ခု ရှိတယ်

I've given her a promise.

လူ့အဖြစ်ကို ထာဝရ
ပြောင်းလဲစေမယ့်ဆေးကို
ပေးပါ့မယ်လို့
I've promised that I'll
give her the medicine
to be human permanently.

အခု အဲဒီဆေးကို ပေးဖို့ အချိန်တန်ပြီ
Now it is time to give her this medicine.

အလုပ်တွေများလွန်းလို့ ငါကိုယ်တိုင်သွားရောက်မပေးနိုင်ရင်လည်း တမန်တော်
နတ်သားတစ်ယောက်ကို စေလွှတ်ပြီး ပေးခိုင်းရတော့မှာပဲ

If I am too busy to give this medicine by myself,
I'll sent a messenger deva to give her.

ဟဲ့ တမန်တော် နတ်သား၊ သင်ဟာ ကျီးအသွင်ဖန်ဆင်းပြီး လူ့အဖြစ်ကို ထာဝရ ပြောင်းလဲစေမယ့် လိုတရ 'မနောမယ်' ပတ္တမြားကိုယူပြီး ငါ့ချစ်ဇနီးလေးထံ သွားပေးတော့

Heh! Messenger deva, transform yourself as a crow and take this ruby that will enable her to be human permanently and give it to my wife.

တမန်တော် နတ်သားလည်း ကျီးအသွင်ဖန်ဆင်းပြီးလျှင် 'မနောမယ' ပတ္တမြားကို ကိုက်ချိတ်
လှူပြည်သို့ ဆင်းလာ၏။

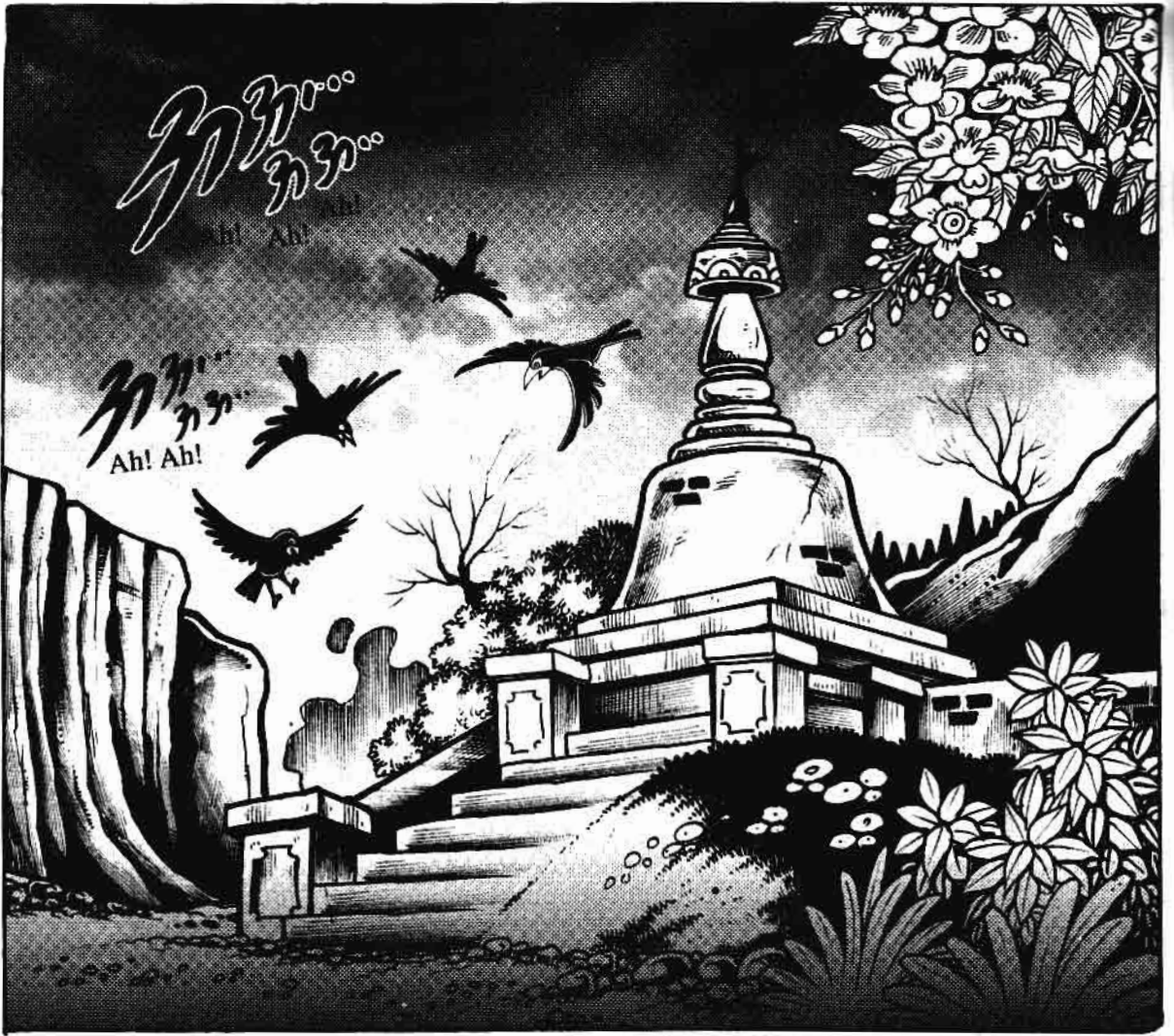
The messenger deva, transformed himself as a crow and carried the 'Manomaya'
ruby in its beak and flew to the realm of human.

လှူပြည်က တယ်လည်း
သာယာသကိုးဗျ

The realm of human
is very pleasant.

ဟော ရွှေမှာ ကျီးတွေ
အစာလုနေကြပါလား
Huh! The crows are
marauding each other
for food.

ငါလည်း ဝင်လုမှ
I'll snatch the
food too.

လောလောဆယ် ပတ္တမြားအိတ်ကို
ဒီမှာ ခဏချထားခဲ့မယ်
I'll place the bag of ruby
here for a moment.

တမန်တော်ကျီးလည်း အခြားကျီးများနှင့်ရော၍ အစာဝင်လှတော့၏။
The messenger crow also snatched the food too.

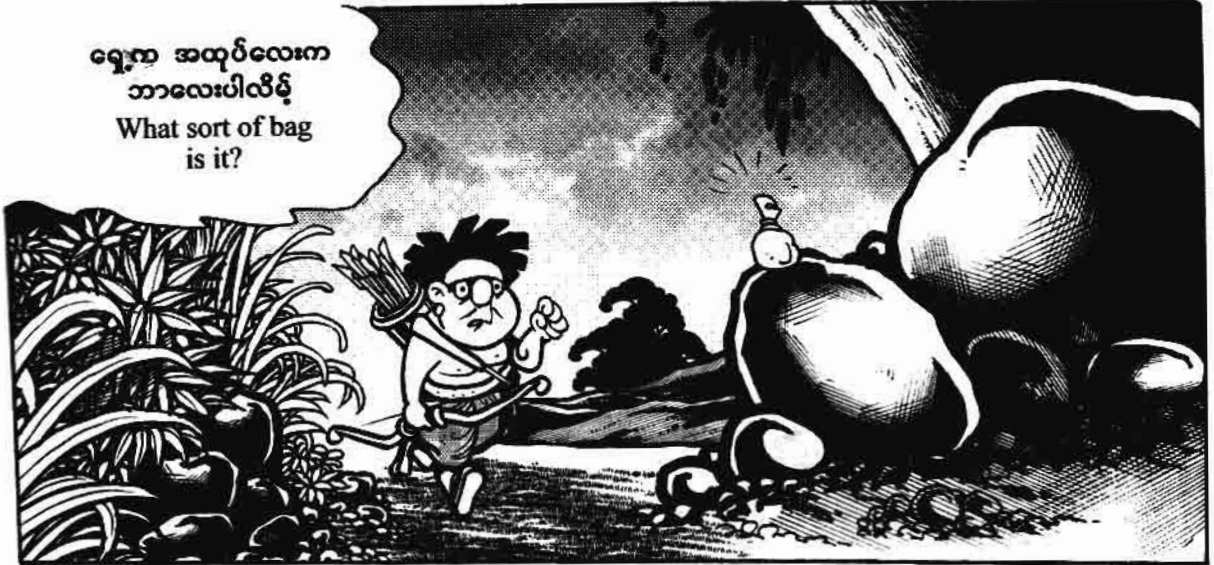

ပတ္တမြားထုပ်ထားရာအနီးသို့ မုဆိုးတစ်ယောက် ရောက်လာ၏။
A hunter arrived at the vicinity of place where the bag of ruby was put.

ရှေးက အထုပ်လေးက
ဘာလေးပါလိမ့်
What sort of bag
is it?

အထုပ်ထဲက အရောင်တွေ
ထွက်လာသလိုလို
The light seems
to emit from the bag.

ဖွင့်ကြည့်တာ ကောင်းတယ်
It will be good to open it.

အို...
Oh!

တန်ဖိုးကြီး
ပစ္စည်းကြီးကိုး
A valuable ruby!

ဘယ်သူ့ဟာကြီးလဲတော့
မသိဘူး

I wonder who owns it.

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ ဒါကြီးက ငါနဲ့ထိုက်လို့ ငါရတာ
Anyhow, I am lucky to get it.

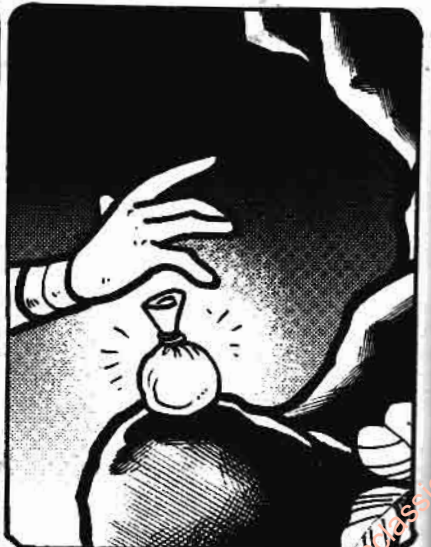
အရင်ဆုံး မစင်တုံးတွေကောက်
First I pick up the dung.

ပြီးရင် အထုပ်
ထဲထည့်
Then I put it
into the bag.

66

ပြီးရင် ပုံစံမပျက် ပြန်ထား
Then put it to its place.

လစ်ပြီဟေ့...

I'll go now.

ငါလည်း
စိုက်ဝပြီ

I've eaten now.

ခရီးဆက်ဦးမှ
I had to proceed
my journey.

တမန်တော်ကျီးလည်း ဘာမျှမသိဘဲ မုဆိုးလဲထားသော မစင်ထုပ်ကို ပတ္တမြားထုပ်ဟုထင်ကာ
ချိတ် ခရီးဆက်လာခဲ့၏။

Without knowing what is in it, the messenger crow carried the bag of dung and flew.

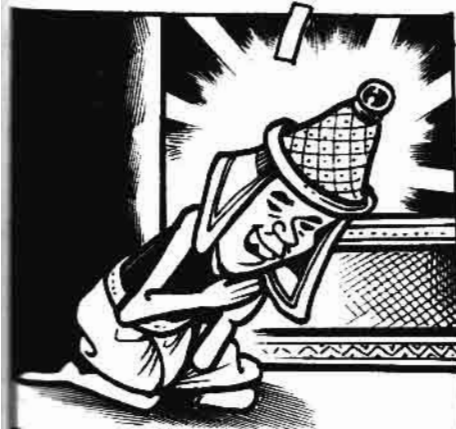

နဂါးမင်းသမီးလေး၏တိုင်းပြည်သို့ ရောက်ရှိခဲ့လေပြီ။

It arrived at the country of dragon princess.

ကျီးတစ်ကောင်က သခင်မ
လေးနဲ့ တွေ့ခွင့်တောင်း
နေပါတယ် ဘုရား
A crow asks me
to see you.

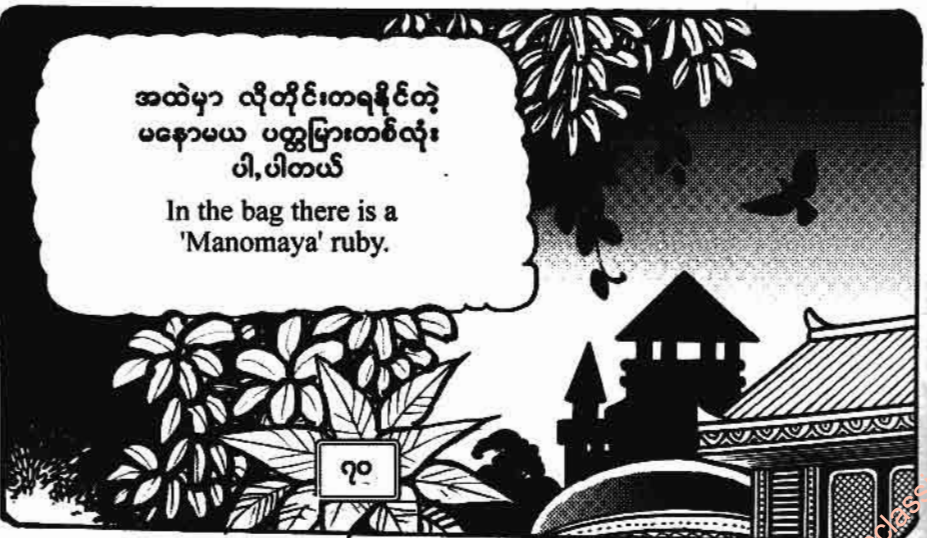
ဒါဖြင့် သူ့ကို ငါ့ဆီထွတ်လိုက်
If so, send him to me.

ကျွန်က သာမန်ကျီးမဟုတ်ပါဘူး။ နေ့နတ်တိုင်းပြည်ကလာတဲ့ တမန်တော်ကျီးပါ။
I am not an ordinary crow. I am messenger crow from the country of the sun.

နေမင်းသားလေးက
လွှတ်လိုက်တယ်ဆိုပါတော့
You are assigned by the sun
prince, aren't you?

ဟောဒီအထုပ်က နေမင်းသားလေးရဲ့ အထူးလက်ဆောင်ပါ။
This bag is given you by the sun prince.

အထဲမှာ လိုတိုင်းတစ်ရောင်တဲ
မနောမယာ ပတ္တမြားတစ်လုံး
ပါ၊ပါတယ်
In the bag there is a
'Manomaya' ruby.

အဲဒီ ပတ္တမြားရဲ့အစွမ်းကြောင့် နဂါးအဖြစ်ကနေ လူ့အဖြစ်ကို ထာဝရ ပြောင်းလဲနိုင်ပါတယ်။
Because of the power of this ruby can be human
throughout your life.

တမန်တော်ကျီးသည် လက်ဆောင်ထုပ်ကို ပေးပြီး ပြန်သွားလေပြီ။

After it had given the present, the messenger crow flew back.

တော်သေးတာပေါ့ မောင်က ငါ့ကို ထာဝရ မေ့သွားပြီထင်နေတာ
Good! I thought that my hubby forget me.

ခုလို လက်ဆောင်ပို့ပေးတော့
အရမ်း ဝမ်းသာမိတာပေါ့
When he gives me this
present I am very glad to have it.

ပြီးတော့ ငါရယ် သားရယ်
သမီးရယ်သည်း နဂါးဘဝကနေ
လူ့ဘဝကို ပြောင်းရတော့မယ်
Then I and my children will be
human throughout our lives.

ဪ သူက ငါ့အပေါ်မှာ အချစ်ပိုမလာဘဲ အနိုက်စက်သာ ပိုလာပါရောလား
Oh! He doesn't love me and hate me more.

ဒါပေမဲ့လည်းလေ သားနဲ့သမီးရဲ့ရှေ့မှာ ဝမ်းနည်းဒေါသတွေကို ချုပ်ထိန်းပြီး ဘာမှ မဖြစ်သလို နေရမယ်

But I must control my anger and sorrow in front of my son and daughter.

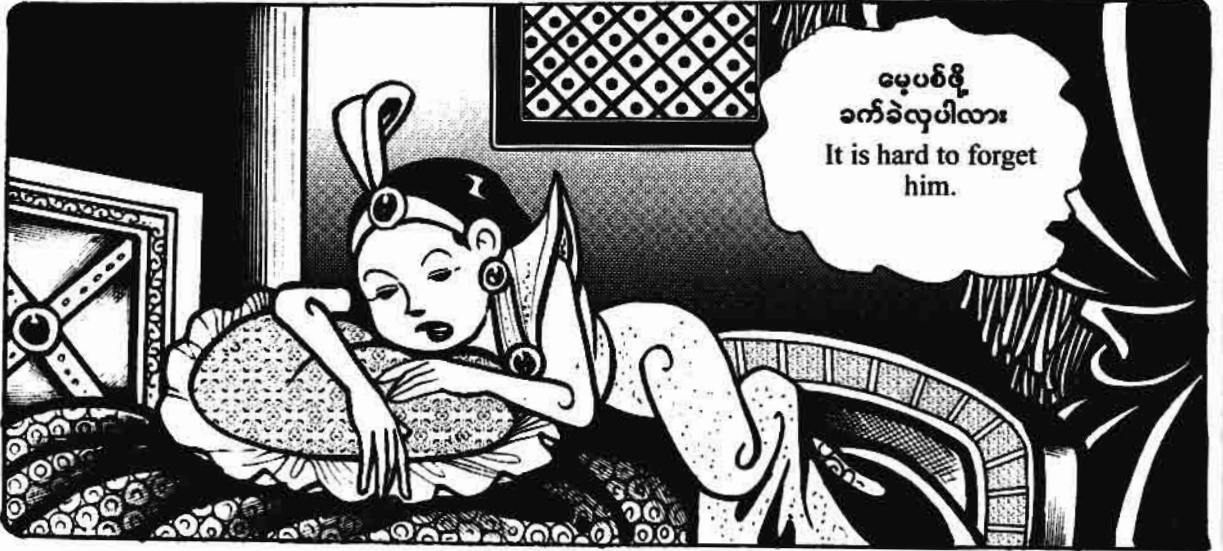

မေမေ ဖေဖေက ဘာလို့
ပြန်မလာတာလဲဟင်
Mother, why doesn't
my father return?

သားတို့ရဲ့ဖေဖေက အလုပ်
ကိစ္စတွေနဲ့ မအားလို့ပါကွယ်
Your father is busy with
his works.

နဂါးမင်းသမီးလေးသည် နေမင်းသားအပေါ် မေ့ပျောက်ရန်ကြိုးစားသော်လည်း မေ့၍မရခဲ့ပေ။
However the dragon princess tried to forget the sun prince, but it was in vain.

သူနဲ့အတူ ပျော်ပါးခဲ့တဲ့နေရာလေးကို ပြန်ရောက်တိုင်း အဖြစ်အပျက်တွေက မနေ့တစ်နေ့က လိုပါပဲလား။ ဒီအဖြစ်တွေကို ပြန်ပြင်ယောင်မိတိုင်း ပြန်နာကျင်ရပါတယ်။
Whenever I've been to the places where he and me lived together, I see in my memory. It is a painful memory.

ယနေ့ကား နဂါးတိုင်းပြည်တွင် အစည်းအဝေး ကျင်းပသောနေ့ ဖြစ်၏။
This day was the conference day in dragon country.

ငါ့သမီးတော်လေး လူ့ပြည်ကိုအလည်သွားတာ နှစ်အတော်ကြာလှပေါ့
 My daughter has visited the realm of human for long time.

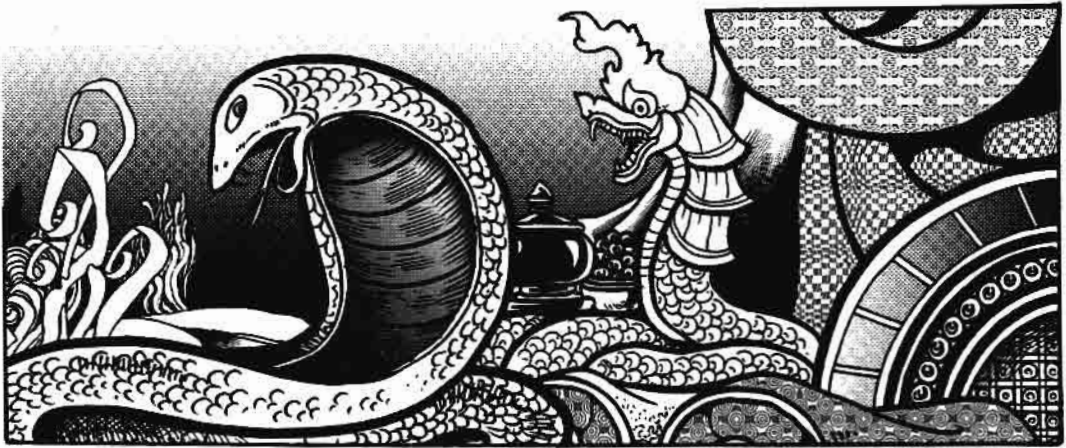

ပြန်လာချိန်တန်ပါရက်နဲ့
 ပြန်ရောက်မလာသေးဘူး
 She has not been back
 until she should come back.

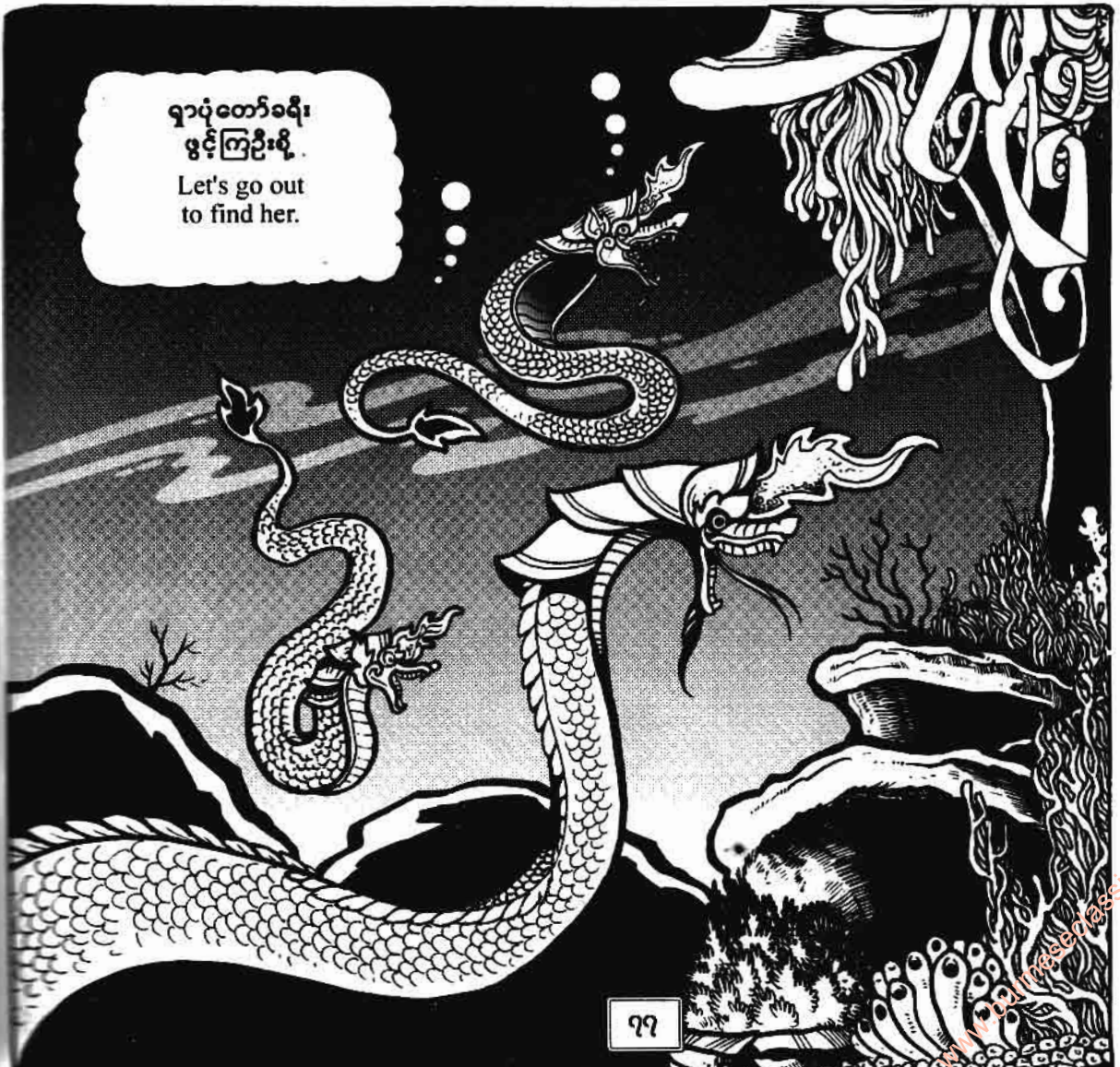
သမီးတော်လေးကို ပြန်ခေါ်လာခဲ့ကြပါဦးကွယ်

Call of my daughter to our country.

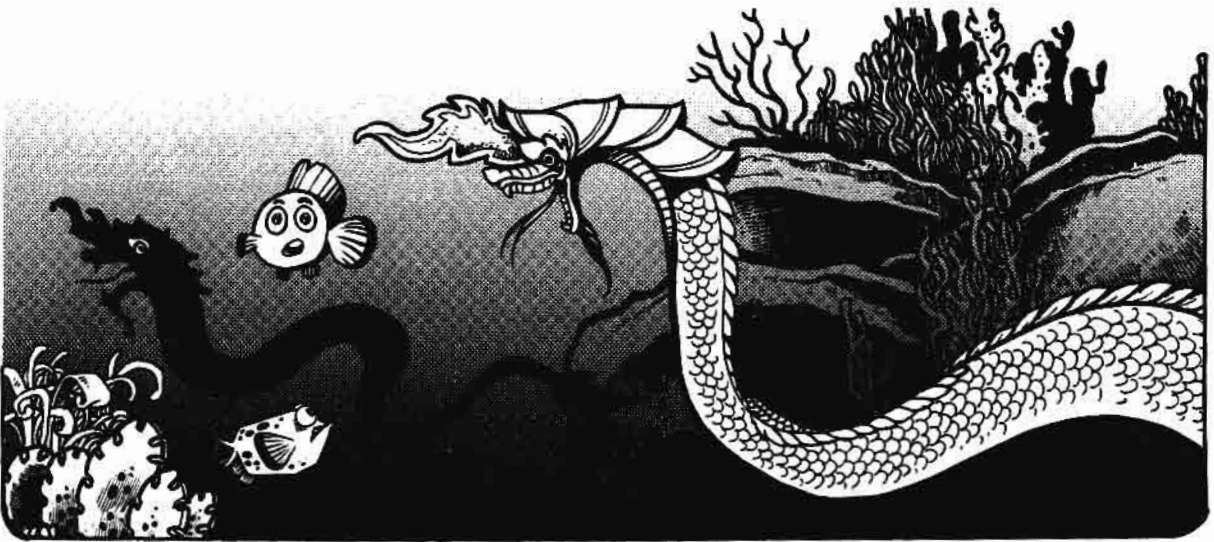

ခုပဲတော်ခရီး
ဖွင့်ကြဦးစို့.

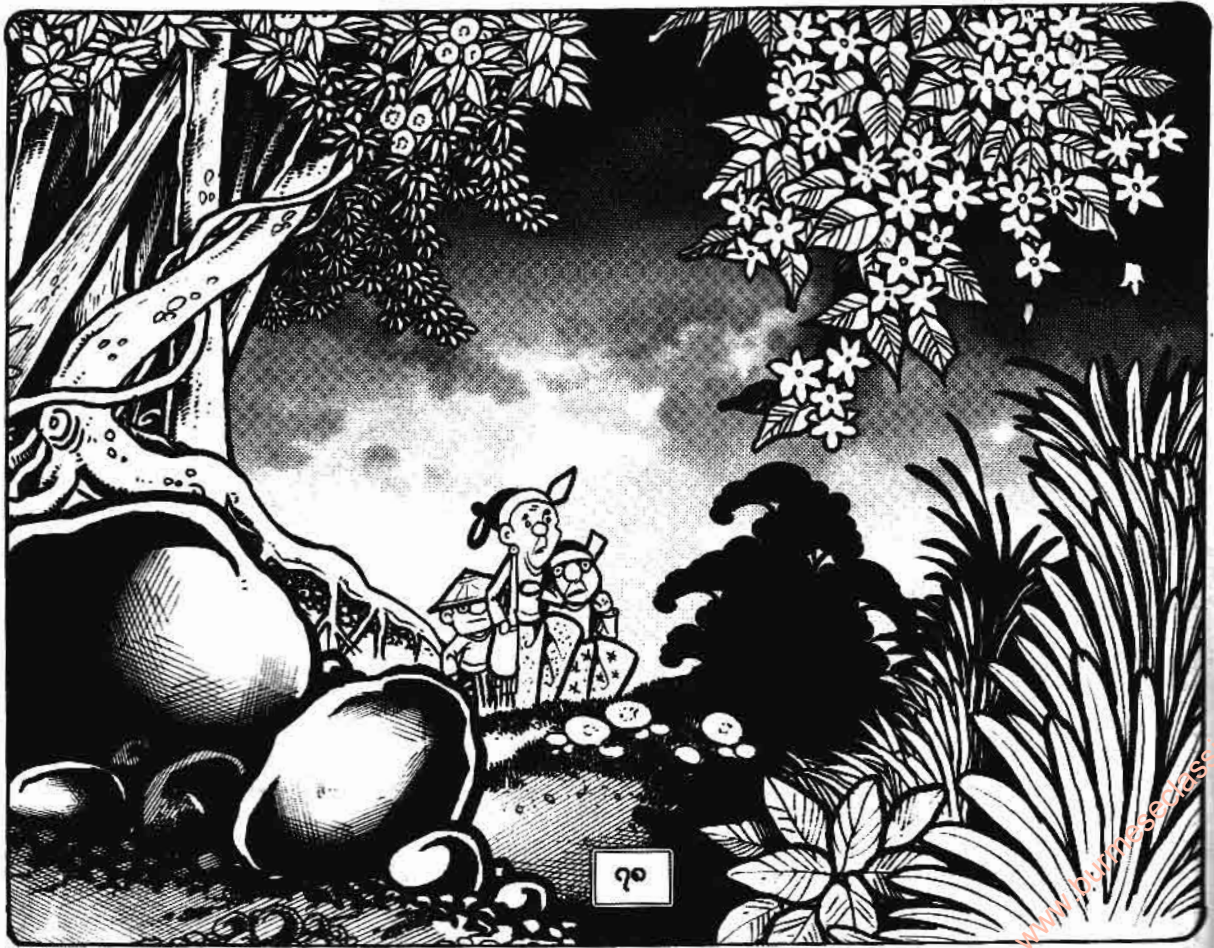
Let's go out
to find her.

လူ့ပြည်သွားမယ်ဆိုမှတော့ လူ့အသွင်နဲ့မှ အဆင်ပြေတော့မပေါ့
When we go to the realm of human, we must transform into human form.

နောက်ဆုံး နဂါးတို့လည်း လူ့အသွင်ဖန်ဆင်း၍ လူ့ပြည်သို့ ဝင်လာ၏။

ဟော ရှေ့မှာ
ဘိုးဘိုးတို့ပါလား
Huh! My grandpas are
over there.

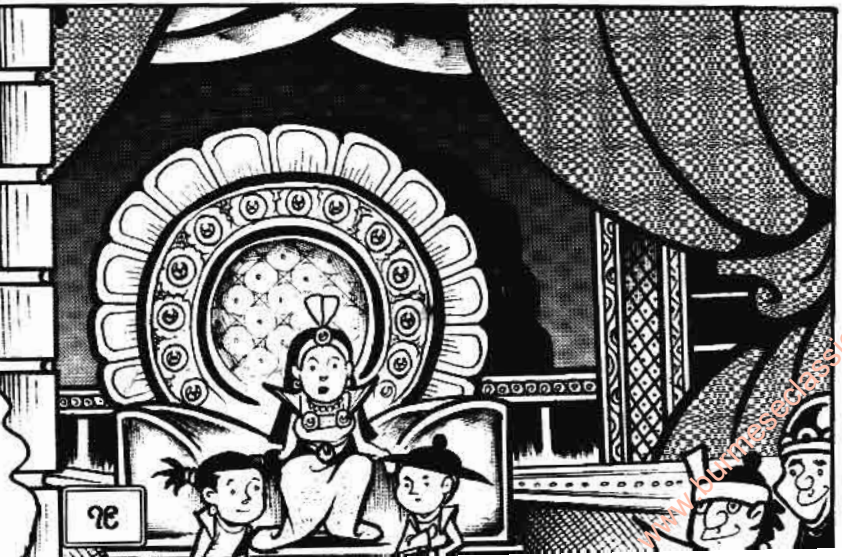
ဘာကိစ္စနဲ့
လိုက်လာကြတာပါလိမ့်
I wonder, with what
case do they come to me.

နဂါးမင်းကြီးရဲ့အမိန့်နဲ့ ကျွန်တော်မျိုးတို့ လာရောက်ခေါ်ဆောင်ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်
On account of the order of dragon king, we are coming to you.

ဟုတ်လည်း ဟုတ်
ပါတယ်လေ
Yes, of course.

ငါ မပြန်တာလည်း
နှစ်အတော်ကြာခဲ့ပြီ
I haven't been returned
for several years.

အစတုန်းကတော့ မောင်နဲ့အတူ ဟောဒီလူ့လောကထဲမှာ အတူနေသွားတော့မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာ အခု မောင်မရှိတော့ နေချင်စိတ်လည်း မရှိတော့ပါဘူးလေ

Formerly, I've decided to live throughout the life with my hubby.
Now as he has not been here, I also don't want to live here.

နဂါးပြည်ကို
ပြန်တာကောင်းတယ်
It will be good
to return to the country
of dragon.

နောက်ဆုံး နဂါးမင်းသမီးလေးလည်း လူ့ပြည်လူ့ရွာကို စွန့်ခွာ၍ သားသမီးများနှင့်အတူ နဂါးပြည်သို့ ပြန်သွား၏။

Eventually, with her children, she left from the realm of human and returned to the dragon country.

ကြေကွဲရာတွေ
အဆုံးသတ်ခဲ့ပါပြီ
The tragic event was
come to an end.

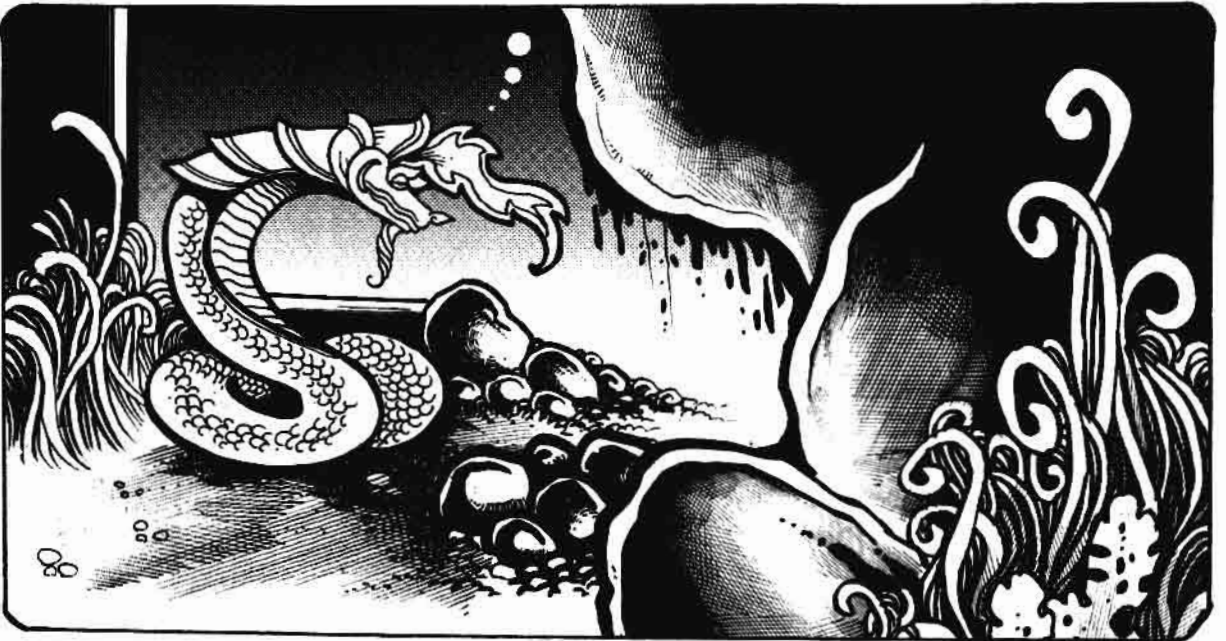

ဝေး တို့မင်းသမီးလေး
ပြန်လာပြီတဲ့ကွ
Weii! Our princess
returns to us.

နဂါးပြည်သို့ ပြန်ရောက်သည့်တိုင် မင်းသမီးလေးသည် နေမင်းသားလေးကို မေ့ပျောက်၍ မရခဲ့ပေ။ နေ့စဉ် လွမ်းဆွတ်တမ်းတနေမိ၏။

Even though she had been in dragon country, the dragon princess did not forget the sun prince everyday.

အရင်တုန်းက ပုံရိပ်တွေသာ မျက်စိထဲမှာ ပြန်ပြီးမြင်ယောင်နေမိပါလား
In her memory, the past images reappeared.

နေမင်းသားလေးလည်း မအားလပ်သည့် တာဝန်များအကြားမှာပင် နဂါးမင်းသမီးလေးအား နေ့စဉ် သတိရနေ၏။

The sun prince, even though he was always occupied with affairs, he remembered dragon princess everyday.

သူ ငါ့ကို စိတ်နာ
နေပြီထင်ပါရဲ့လေ
I think that she will
have a grudge on me.

ဤသို့ဖြင့် နေမင်းသားလေးနှင့် နဂါးမင်းသမီးလေးတို့၏ အချစ်ဇာတ်လမ်းသည်
ကြေကွဲစရာများနှင့်သာ အဆုံးသတ်ခဲ့ရလေတော့သတည်း။

In this way, the love story of sun prince and dragon princess
concluded with tragic ending.

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ
ပျား

ဆက်လက်ဖတ်ရှုရန် တေးပါဠိမည်...

ကော်ပီ

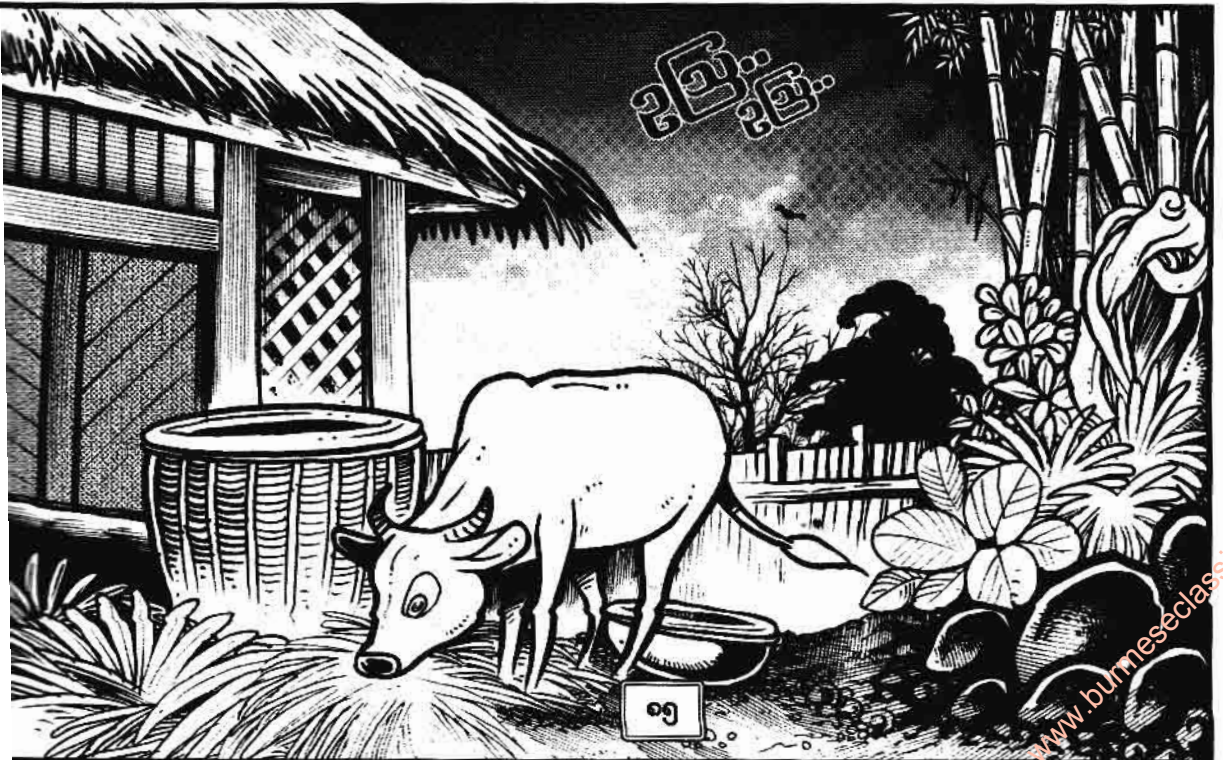
ကာတွန်း
ဇော်ဝိုင်
cartoon
zaw wine

အသံကြား သနားစေ
Sweet Voice induces Kindness

မြန်မာ့ပြင်

Myanmar Folktale

TRANSLATED BY U HLA KYWE

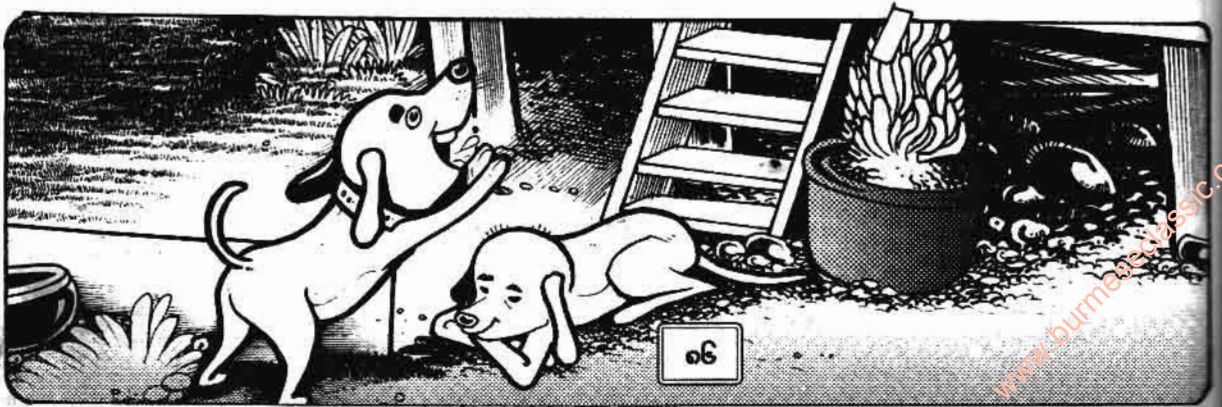

အသံလေးက သာယာ
လိုက်တာများ
The crowing of cuckoo
is very sweet to hear.

ဥဩ..
ဥဩ..
ဥဩ..

ဥဩငှက်ရဲ့အသံက လူတွေမပြောနဲ့ တို့လို တိရစ္ဆာန်အချင်းချင်းမှာတောင်
လွမ်းမောတွေဝေသွားနိုင်တယ်။ နားထောင်ကောင်းတယ်

The voice of the cuckoo, not only for human, but also for the
animals, makes sweet to hearers.

ခွေဦးရာသီရောက်ပြီဆိုတာနဲ့ ဒီအသံလေးကို စတင်ကြားရပြီ

In the spring season, we can melodious sound of music.

သာယာငြိမ်ညောင်းတဲ့ ဂီတသံစဉ်တစ်ပုဒ်ကို နားထောင်ရသလိုလို

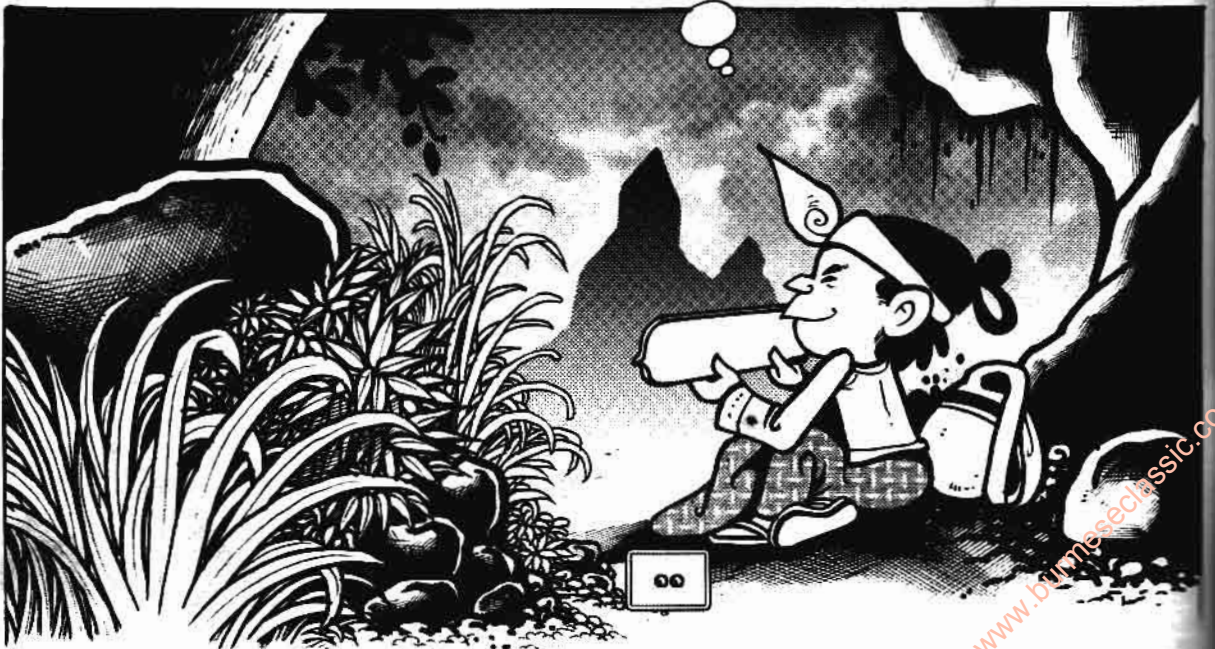
When I hear the sweet voice of cuckoo, I miss Ko Thar Aye who is working in far away city.

ဥဒြသံ ကြားရတော့ နယ်ဝေးမှာ အလုပ်သွားလုပ်နေတဲ့ 'ကိုသာအေး'ကို လွမ်းလိုက်တာ
When I hear the sweet voice of cuckoo, I miss Ko Thar Aye who is working in far away city.

ဥဒြတွန်သံ နားထောင်ပြီး ကဗျာသီချင်းတွေ ရေးစပ်သီကုံးရတာ ထိရောက်လိုက်တာ
ငါ့ကဗျာ ငါ့စာတွေ အရမ်းကောင်းနေပြီ
By hearing the voice of cuckoo that induces me to
compose poems and songs artistically.

ဒီအသံလေး ကွယ်ပျောက်သွားမှာတောင် စိုးရိမ်မိပါပေရဲ့

I am afraid, lest the voice should fade away.

ထပ်ကာ ထပ်ကာ
နားထောင်ချင်မိတာ

I want to hear cuckoo's
voice repeatedly.

ဒါပေမဲ့ အသံသာကြားရပြီး
ဥဩငှက်ကို လူတိုင်းမြင်စူးကြတာ
မဟုတ်ပါဘူးလေ

But no one see the cuckoo
actually except its voice.

မမြင်စူးပေမယ့်လည်း လူတွေက
သူ့ကိုချစ်ကြပါတယ်

Though we haven't seen
actually except its voice.

နန်းတွင်းထဲ၌ကား ထိုသို့မဟုတ်ချေ။
In the palace it was not like that.

သေချင်းဆိုးမလေးတွေ ငါ့ကို
ကောင်းကောင်းနှိပ်ပေးကြစမ်း၊
Heh! Useless retinues, massage
me well.

ဟို မသာမက
ဘာလုပ်နေတာလဲ
What are you doing
this rascal retinue?

ကာလနာတွေကလည်း
ငါ့ခိုင်းတာကို တိတိကျကျ
လုပ်မပေးကြဘူး
Good for nothing fellows
don't work exactly.

ထိုအသံများကား မယ်တော်ကြီး၏အသံများပေတည်း။

Those harsh and rude sound came out from the mother of a king.

ပြောကို မပြောချင်ဘူး
I don't want to talk anymore.

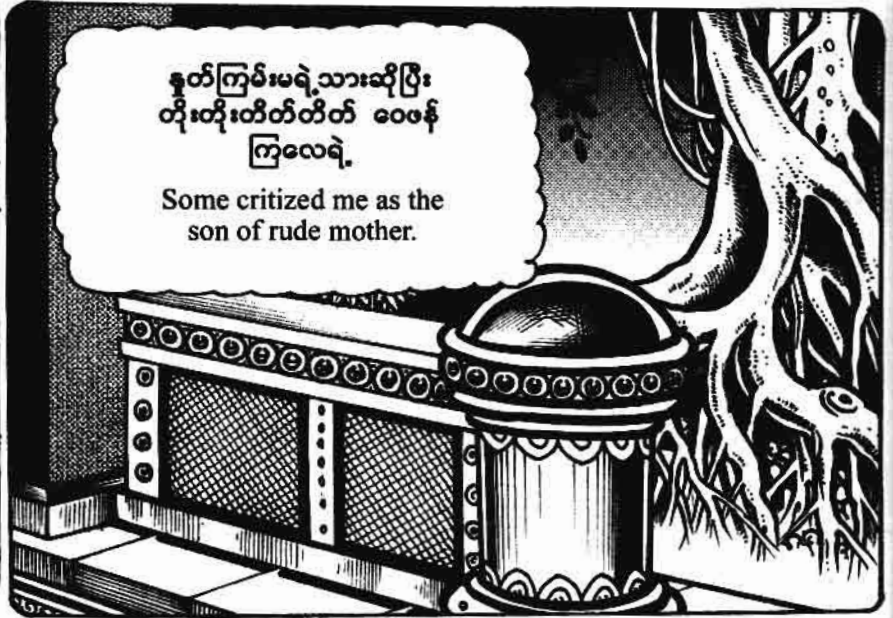
ခက်ပါတယ်လေ
It's difficult for me.

ငါ့မယ်တော်က အရမ်း
နှုတ်ကြမ်းတာပဲ
My mother use to say rude
words.

ပြောဆို ဆုံးမလို့လည်းမရ
I can't admonish her.

မယ်တော့ကြောင့် တိုင်းပြည်အလယ်မှာ ငါ့ဘုရင် အခုခက်ကွဲလှပြီ
Because of my mother's rudeness, I feel ashamed in the country.

နှုတ်ကြမ်းမရဲ့သားဆိုပြီး
တိုးတိုးတိတ်တိတ် ဝေဖန်
ကြလေရဲ့.

Some criticized me as the
son of rude mother.

အထူးသဖြင့် တိုင်းတစ်ပါးက တမန်တော်တွေလာတဲ့အခါ ငါ့မယ်တော်ရဲ့မကောင်းသတင်းက
အခြားတိုင်းပြည်တွေအထိ ပျံ့နှံ့သွားတာ
When the ambassadors from foreign lands the bad news of my
mother spread far and wide.

မယ်တော့ကို ယဉ်ကျေး
စေချင်လိုက်တာ
I want my mother
to be polite.

သေချင်းအိုးတွေ...
What a stupid guys.

ဗျ

ဗျို. ဝန်မင်း
ဒါကဘယ်လဲ

Minister, where are
you going to?

နန်းတွင်းထဲ
ဝင်မလို့လေ

To the royal palace.

ဒီလိုဆိုရင်တော့ ခင်ဗျား နံနက်ခင်းတေးသံသာလေး နားဆင်ရတော့မပေါ့

If so, you'll be able to hear the morning melody.

အခွဲမတိုက်ပါနဲ့ဗျာ

Don't say sacastically.

ဒါတွေက ကျုပ်အတွက်
ရိုးအိနေပါပြီ

It is not strange for me.

ဒါ... ဒါ... ဒါ...

ဟိုအမတ်က ကုန်းကုန်းကွကွနဲ့ ဘာဖြစ်နေတာလဲ၊ လိပ်ခေါင်းထွက်နေတာလား
What does this minister. You seen awkward.

ဟင်း..
Hm!

လိပ်ခေါင်းဆိုရင်
ဆေးသောက်ပျောက်
.....

ငါထင်တဲ့
အတိုင်းပဲ
It begins as
I've thought.

ဟို ပုတ္တားစုတ်တွေက ဘာရယ်တာလဲ၊ နင်တို့ကမှ မသာရုပ်
What is funny for those rascal brahmin?

အီး တို့လည်း
မချန်ဘူးဟ
We are included.

သချိုင်းကုန်းကို ခြေတစ်ဖက်
လှမ်းနေပြီ
One of your feet steps
to the cemetery.

ချက်ချင်းကို
ဝင်္ဂိုလည်တာ
It turns back
immediately.

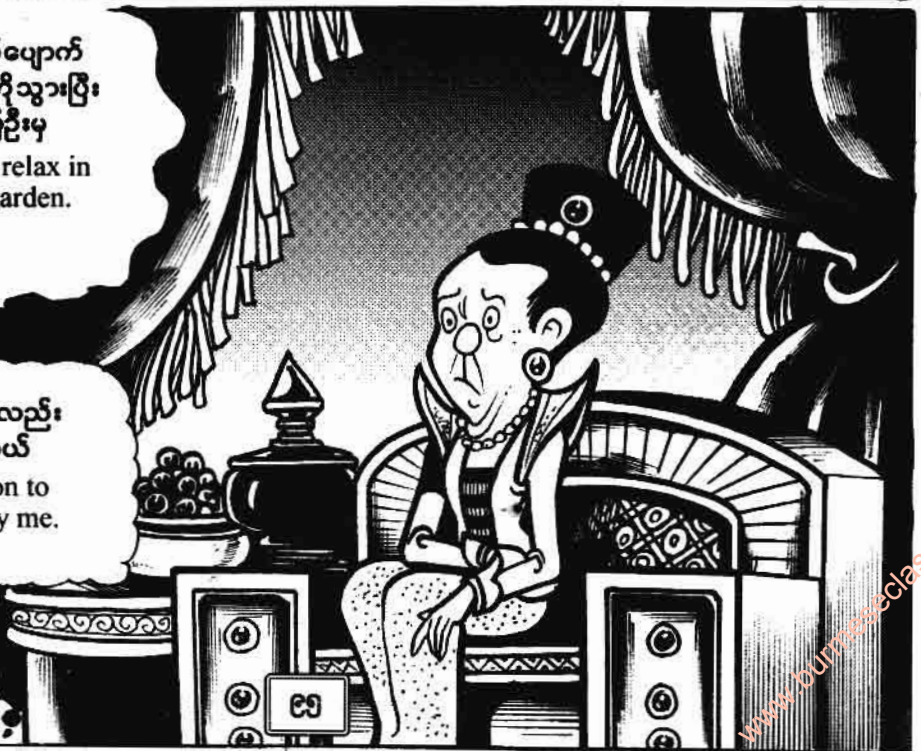
မှတ်ကရော
Take that.

တစ်ရသောနေ့တွင် မယ်တော်ကြီးသည် ဥယျာဉ်တော်သို့ သွားလိုသောဆန္ဒများ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။
One day the queen-mother wanted to go into the royal garden.

စိတ်ပြေလက်ပျောက်
ဥယျာဉ်တော်ကိုသွားပြီး
အပန်းဖြေဦးမှ
I will take a relax in
the royal garden.

ငါ့သားတော်လည်း
ခေါ်သွားမယ်
Let my son to
accompany me.

မိနောက်ဆုံး မယ်တော်ကြီးလည်း သားတော်နှင့်တကွ အခြံအရံများကို ခေါ်၍ ဥယျာဉ်တော်သို့ ထွက်ခွာလာခဲ့၏။

Eventually, the queen mother called on her son and other retinues and went.

သာယာလှိုက်တာကွယ်
How pleasant it is.

လေကလည်း
တဖြူဖြူနဲ့
It is breezy too.

စိတ်ကို အေးမြ
သွားတာပဲ
I feel peace of mind.

ထိုအချိန်
At that time

လယ်ရိုးပြတ်တောများထဲမှ တစ်တီတူးငှက်များသည် လူသံကြားသဖြင့် လန့်ပြီး အော်မြည်ကာ ထည့်သွားကြ၏။

Among the stubble of paddy, the lapwing bird, when it heard the voice of human cried loudly and flew away in fright.

ဟယ်... ဆိုးလိုက်တာ...
အသံတွေ...

Heh! What a nozy
voice is it!

ကျက်သရေကို
မရှိဘူး

This voice is not
pleasant to hear.

တစ်တီတူး...
Titti Too!

အသုံးမကျတဲ့
တစ်တီတူးတွေ
What a useless
lapwing bird!

ဟဲ့ ဝေါယာဉ်ကို မြန်မြန်ထမ်းကြစမ်း။ ဒီအသံတွေကို ငါ မခံစားနိုင်ဘူး။
Lift the palanquin quickly. I don't want to hear its voice.

သည့်လိုနှင့် ဥယျာဉ်တော်သို့
ရောက်လာ၏။

In this way, they arrived at the
royal garden.

ပန်းရနံ့လေးတွေကို
သင်းပျံ့လို့
The fragrant smell of
flowers are permeating.

နောက်လည်း မကြာမကြာ ဒီဥယျာဉ်ကို လာလည်မယ်
Next time I'll visit here very often.

အိုအို... အိုအို...
Ooh Aw! Ooh Aw!

ထိုအချိန်မှာပင် အဝေးတစ်နေရာဆီမှ လွမ်းလွမ်းမောမော တွန်ကျူးလိုက်သော ဥဩငှက်တစ်ကောင်၏အသံကို မယ်တော်ကြီး ကြားလိုက်ရ၏။

At that time the rowing sound of cuckoo drifting with the breeze was heard by queen mother.

ဟဟဟ...

ဥဒြာဂ်ရဲအသံလေးက နားထောင်လို့ကောင်းလိုက်တာ

လွမ်းမောဖွယ်
ကောင်းလိုက်တာ
The voice of cuckoo
is sweet to hear.

ဥဒြာဂ်လေးရယ် နင့်ရဲအသံကို မရပ်တန့်လိုက်ပါနဲ့ ဆက်အော်ပါဦး
Its voice is something melancholy.

လမ်းမှာကြားခဲ့ရတဲ့ တစ်တီတူး
အသံနဲ့တော့ အကွာကြီးကွာနေ
ပါရောလား
Oh! Cuckoo, don't stop crowing,
go on singing.

ထိုကဲ့သို့ မယ်တော်ကြီး၏တီးတိုးရေရွတ်သံကို ဘုရင်ကလေး ကြားသွားလေပြီ။

The young king heard the whispering voice of his queen mother.

ဟုတ်ပြီ
O.K.

ငါ့မယ်တော်ကို ဆုံးမပို့
အခါအခွင့်သင့်ပြီ
It is a right time to
admonish my mother.

မယ်တော်ကို မေးစရာ
ရှိပါတယ်
Mother, I've something
to ask you.

ဘာများလဲ သားတော်
မေးလေကွယ်
Ask me what is that?

လမ်းမှာတုန်းက တစ်တီတူးရဲ့အသံကိုကြားပြီး ဘာကြောင့် နားကို လက်နှစ်ဖက်နဲ့ပိတ်ခဲ့ပါသလဲ
On the way, when you heard the voice of a lapwing, why did you close your ears.

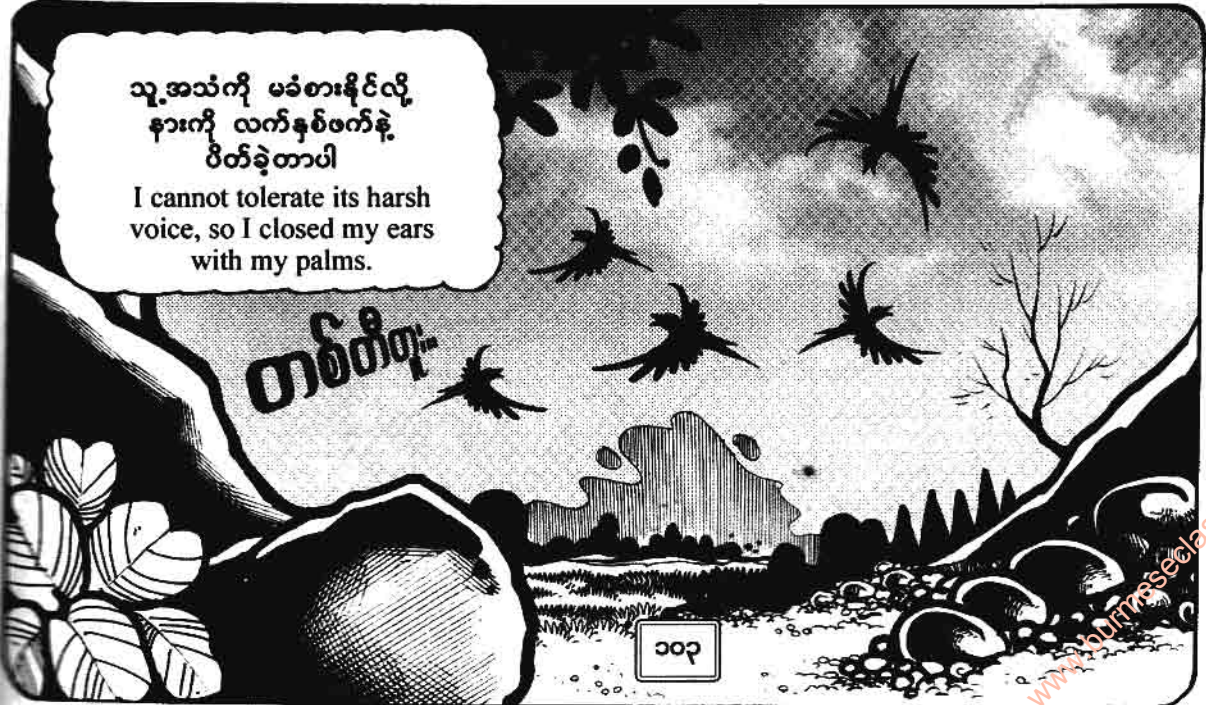
ဪ သားရယ်
Oh! Son.

တစ်တီတူးငှက်ရဲ့အသံက နားဝင်ဆိုးတယ် မဟုတ်လားကွယ်
The voice of lapwing is too bad to hear.

သူ့အသံကို မခံစားနိုင်လို့
နားကို လက်နှစ်ဖက်နဲ့
ပိတ်ခဲ့တာပါ
I cannot tolerate its harsh
voice, so I closed my ears
with my palms.

တစ်တီတူး

ဒါဖြင့် အခု ဥဩငှက်လေးရဲ့အသံကို ကြားရတဲ့အခါ မြည်တွန်သံကို မရပ်လိုက်ပါနဲ့၊
ဆက်လက်တွန်ကြူးပါလို့ ဘာကြောင့် ပြောရတာလဲ မယ်တော်

If so, why do you say don't stop singing when you hear
the voice of cuckoo?

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဥဩငှက်လေးရဲ့
အသံက သာယာငြိမ်ညောင်းပြီး
နားဝင်ပီယံ ရှိလို့ပေါ့ကွယ်

It is because, the voice of cuckoo
is melodious and to sweet to hear.

ဪ
ဒီလိုလား
Is it like that?

တကယ်တော့ တစ်တီတူးနဲ့ ဥဩငှက်ကို ယှဉ်ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင်
If you compare lapwing and cuckoo.

တစ်တီးဟာ အဆင်းလှပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့အသံက ဆိုးလွန်းလို့ လူတွေက တစ်တီးအပေါ်မှာ မေတ္တာ မရှိကြပါဘူး။

The lapwing is beautiful. But its voice is too harsh to hear. So the lapwing is not loved by people.

ဥသြငှက်ကတော့ ရှည်မျောမျော မည်းကြုတ်ကြုတ်နဲ့ အဆင်းမလှပေမယ့် သူ့အသံက သာယာတာကြောင့် လူတွေက ဥသြငှက်အပေါ်မှာ မေတ္တာရှိကြပါတယ်။

The cuckoo is slender and black. Although cuckoo is not beautiful, but it has a melodious sound. So, all the people love cuckoo.

အဲဒီသဘောအတိုင်းပဲ လူတွေဟာ နှုတ်ကြမ်းအာကြမ်းနဲ့ ဆဲဆိုပြောဆိုတတ်တဲ့ လူရဲ့အသံကို မကြားလိုကြပါဘူး

Similarly, the people do not like to hear the clamour with rude and harsh words.

ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ချိုချိုသာသာ ပြောဆိုတတ်တဲ့ လူရဲ့အသံကိုသာ ကြားလိုကြပါတယ် မယ်တော်

All the people like to hear the sweet, smooth and courteous words.

ထိုအခါမှ မယ်တော်ကြီးလည်း မိမိ၏အဖြစ်ကို သတိရမိသွား၏။
At that time, the queen mother realized what she had told and scolded to others.

ငါက လူတွေအပေါ်မှာ မောက်မောက်မာမာ ပြောဆိုဆက်ဆံခဲ့လို့ ငါ့အပေါ် မုန်းတီးနေတဲ့သူတွေ ဘယ်လောက်တောင် များနေပြီလဲ မသိဘူး။
I used to short haughtily to others. So the people will hate me. Lots of people with loathsome to me.

မယ်တော်ကြီးလည်း ဥယျာဉ်တော်မှ ပြန်လာခဲ့လေပြီ။
The queen mother returned from the royal garden.

ဥသြဋ္ဌကလေးကလည်း တွန်ကျူးမြဲ တွန်ကျူးရင်း အဝေးမှာ ကျန်ခဲ့၏။
The sweet voice of cuckoo could be heard from far away.

ထိုနေ့မှစတင်၍ မယ်တော်ကြီး၏ အမူအကျင့်များ ပြောင်းလဲခဲ့လေပြီ။
From that day, the queen mother's manner and behaviour were entirely changed.

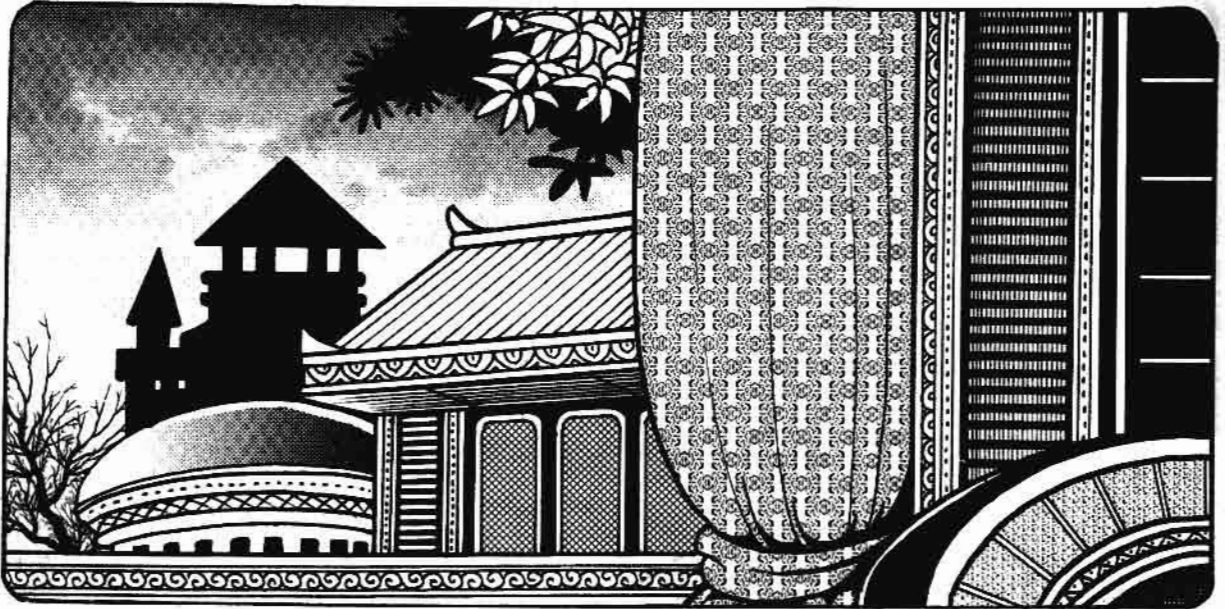

လူအများနှင့်ပြောဆိုဆက်ဆံရာတွင် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ပြောဆိုတတ်လာပြီး မေတ္တာထားတတ်လာသဖြင့် ပြည်သူတို့၏ ချစ်မေတ္တာကို ရရှိခဲ့လေသည်။
The queen mother communicated and conversed with other people in polite manner. So all the people began to love her.

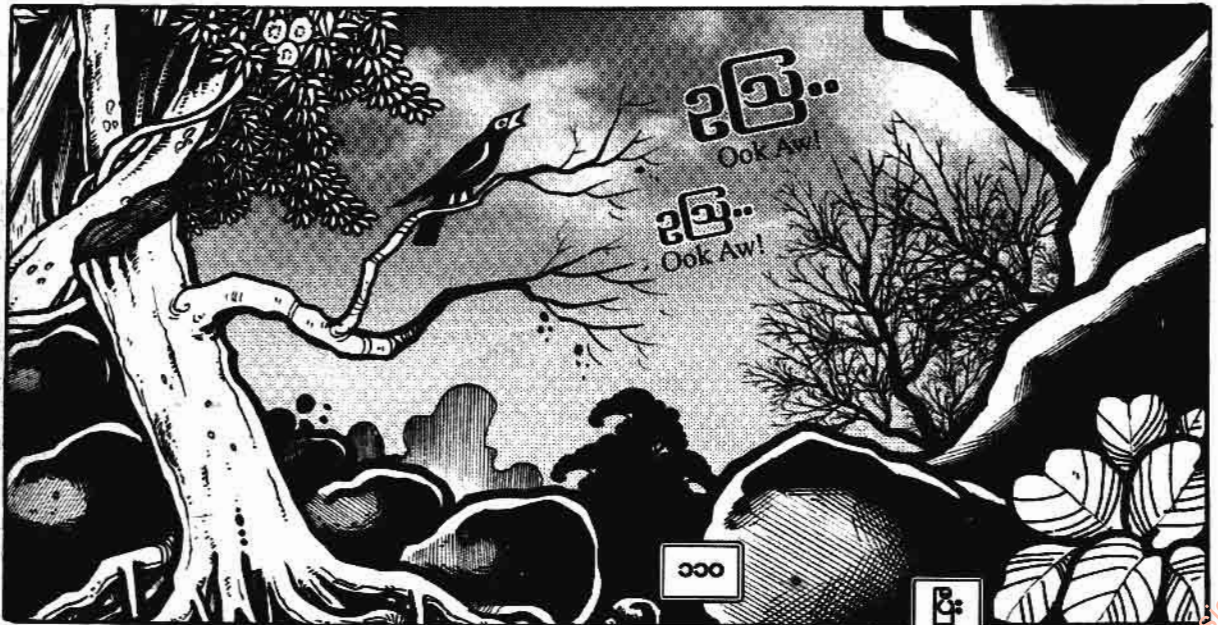
နန်းတွင်းထဲ၌ ယခင်ကဲ့သို့ ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းသံများကို မကြားရတော့ ချိုသာယဉ်ကျေးသော စကားသံများသာ ကြားရတော့သည်။

In the royal palace, not like before, the courtiers did not hear the rude and loud words of the queen mother.

ဥသြငှက်တို့ကလည်း အချိန်မှန်မှန် တွန်ကျူးလာရာ သူတို့၏ချစ်စဖွယ်အသံကို ယနေ့ထက်တိုင် ကြားရလေသတည်း။

The cuckoo were regularly crowing and their sweet voice could be heard until today.

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ
ဗျား

ဆက်လက် ကြိုးစားပါဦးမည်..

ကော့စွန်း
ကော်စွန်း

cartoon : zaw wine

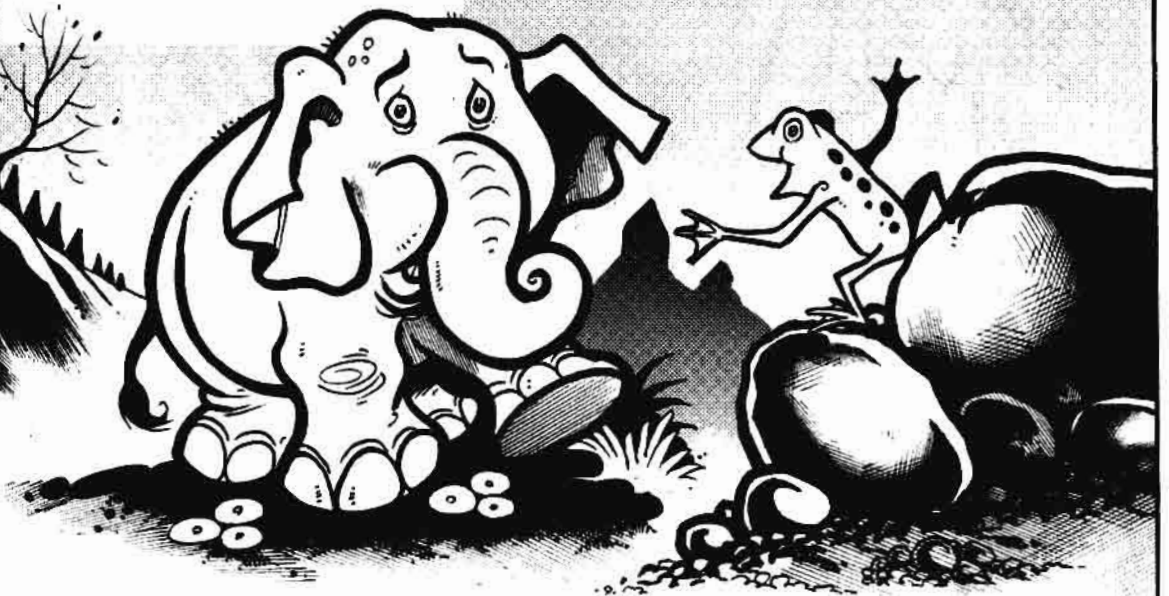
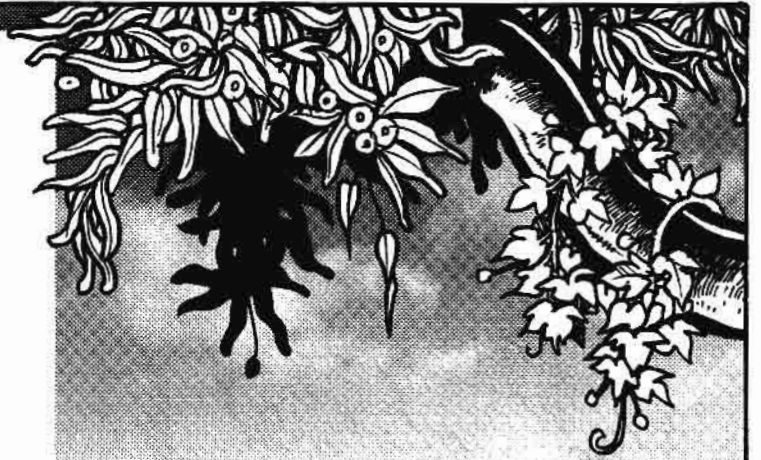

ကာတွန်း
ကော်ဝိုင်
cartoon zaw wine
တားပညာရှိ

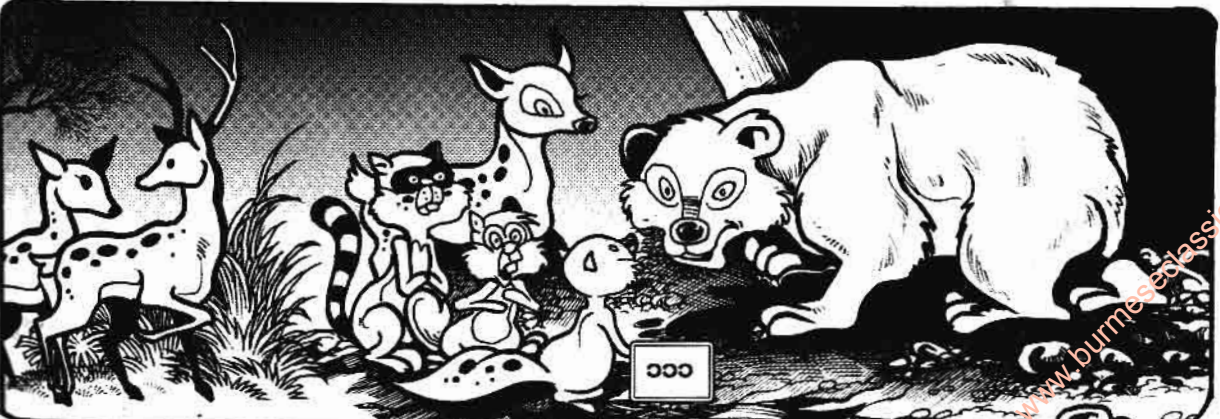
The wise Frog

ရခိုင်ပုံပြင်
Rakhine Folktale

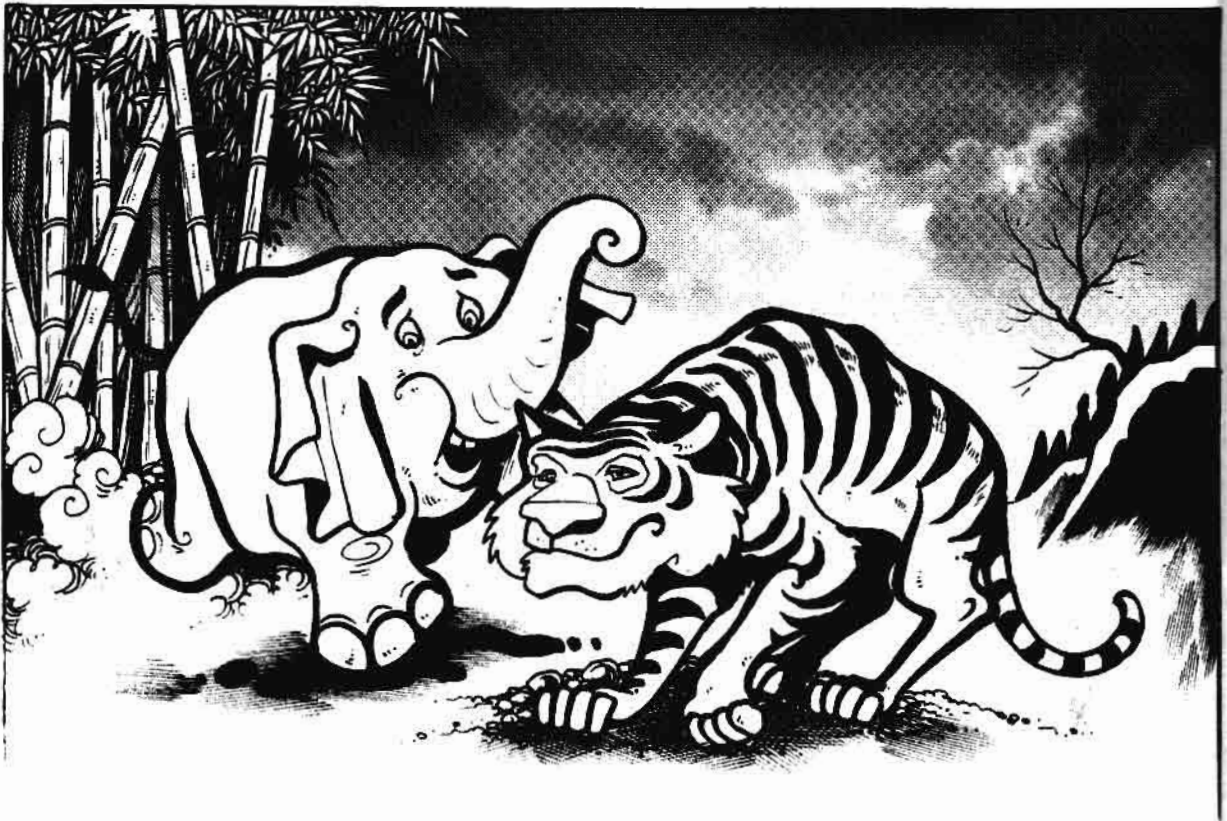
TRANSLATED BY U HLA KYWE

ရေးအခါက တောကြီးအတွင်း၌ သတ္တဝါပေါင်းစုံတို့ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ အတူနေထိုင်ကြကုန်၏။
In the time immemorial, multitude of animal lived in unity and amity in the forest.

ထိုအထဲတွင် ကိုကျားနှင့်ကိုဆင်တို့မှာ ပို၍ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ကြသည်။
Among them, Mr Tiger and Mr Elephant more close animals than others.

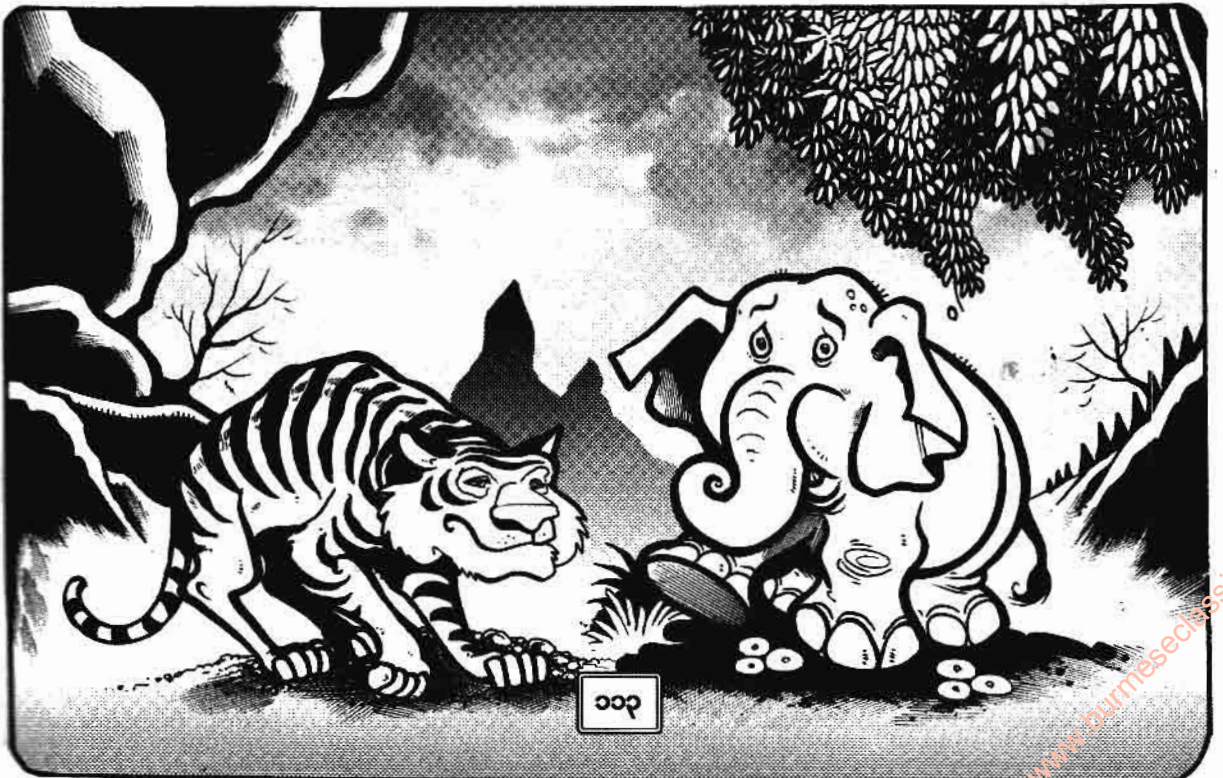
ထိုတောထဲမှာတော့ ကိုကျားနဲ့ကိုဆင်က အခင်ဆုံး သူငယ်ချင်းတွေပေါ့ ဟဲ့ ဟဲ့
In this forest, Mr.Tiger and Mr. Elephant are very intimate friends.

ကြည့်လိုက်ရင် သူတို့က
အမြဲ တတွဲတွဲ
Whenever we see them,
they are always, together.

သူတို့နှစ်ယောက် အမြဲအတူတွဲသော်လည်း အစားချိန်ကား မတူပေ။
 Although they were together, their feeding times were not similar.

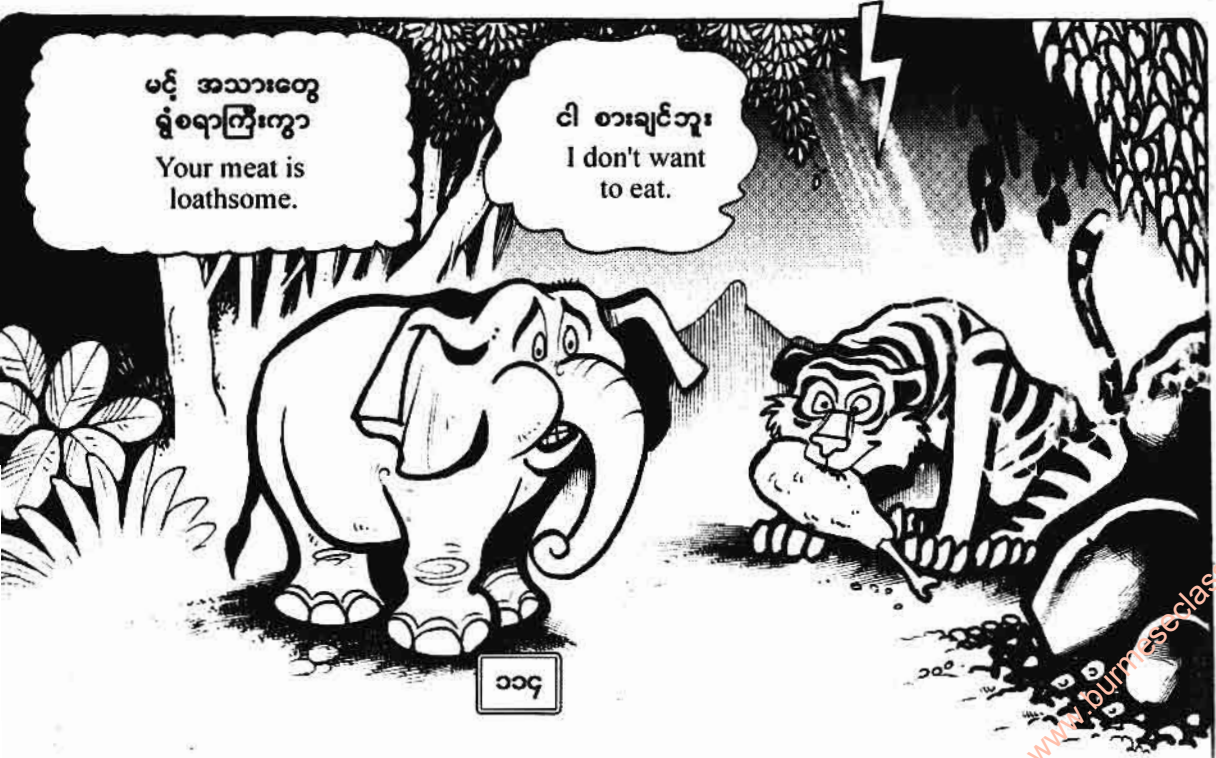
အကြောင်းမှာ ကိုကျားက
အသားစားပြီး
Because Mr Tiger ate flesh.

ကိုဆင်က အသီးအရွက်စားသော
ကြောင့် ဖြစ်၏။
Mr Elephant ate leaves and fruits.

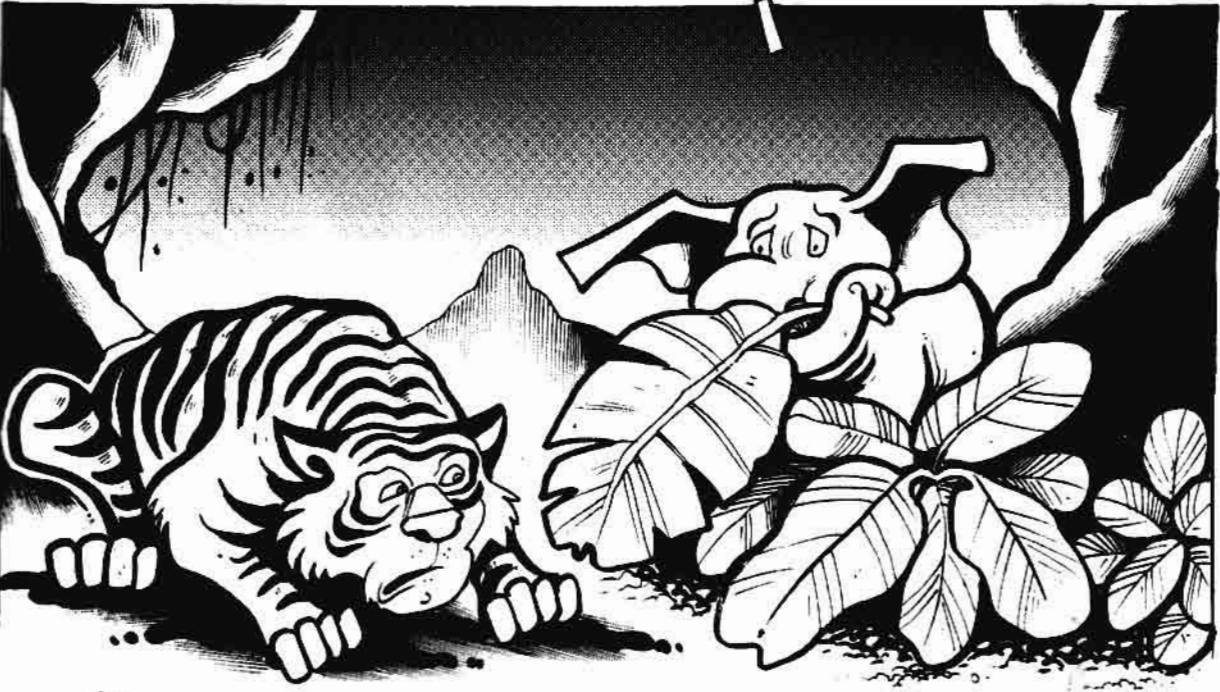

ဟေ့ သူငယ်ချင်း ဒရယ်သားလေး အတူစားရအောင် လာပါကွ
Friend! Let's eat the flesh of deer together.

ငါစားတဲ့ ငှက်ပျောရွက်တွေကမှ တကယ်စားကောင်းတာ စားပါဦးလား

The banana leaf that I am eating is delicious.

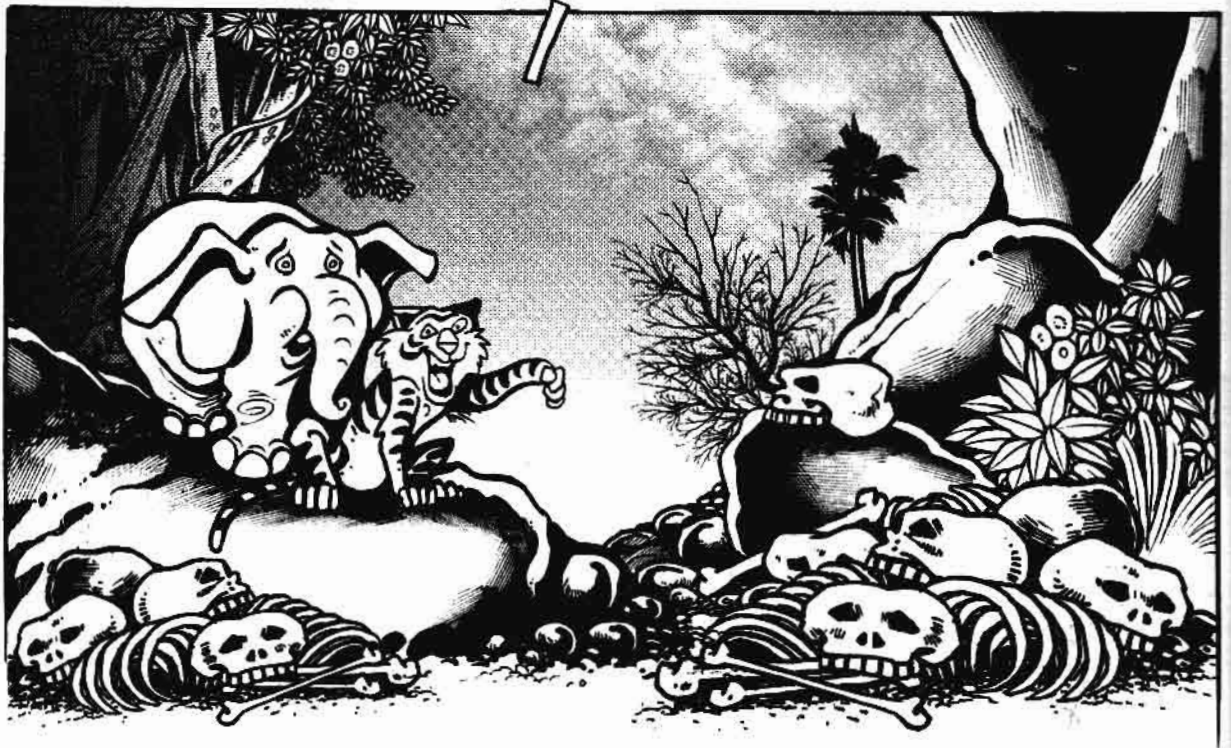
မို့... မငှက်ပျောရွက်က စားစရာမှ မဟုတ်တာ အမှိုက်တွေ
Htwee! Banana leaf is not food. It is a rubbish.

အဲဒီ အမှိုက်တွေသာ ငါ
စားရင် ခိုက်ပေါက်ပြီး
သေတော့မှာပဲ
If I eat those rubbish,
my stomach will be broken.

ကြည့်စမ်း ငါစားထားတဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့အရိုးတွေက ဘယ်လောက်တောင်များသလဲလို့

Look at those bones! I've eaten them all.

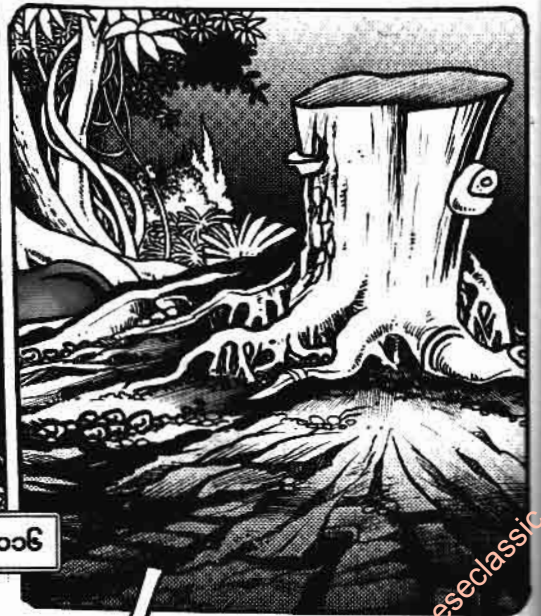
ဒီလောက် သတ္တဝါတွေသတ်စားမှတော့ မင်းသေရင် ငရဲကျမှာ မြင်ယောင်သေး

As you have killed and eaten like that, when you die you'll be in hell.

အေးအေး
အေးအေး
It is easy!

သင်

လောကမှာ နိုင်သူက စားစတမ်းပဲလေ
In the world winner will eat the loser.

တစ်ရသောနေ့တွင် ကျားက ဤသို့ ကြံ၏။

One day, the tiger thought like that.

ကိုဆင်ရဲ့အသည်းနှလုံးကို
စားချင်လိုက်တာကွာ

I want to eat the
heart of Mr. Elephant.

ခက်တာက သူ့ကိုသတ်ဖို့ဆိုတာကလည်း ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ သူက ခွန်အားကြီးတယ်

It is so difficult to kill him that he is too strong.

သတ်နိုင်ရင်လည်း သူငယ်ချင်း
အချင်းချင်းဆိုတော့ လူကြားလို့မှမကောင်း
Even if I can kill him, it will be
bad that a friend kill his friend.

အများက ငါ့ကို
ဝိုင်းကဲ့ရဲ့ကြမှာ
All the animals
will scold me.

ဒီတော့ သူ့ကိုယ်တိုင် ကြည်ကြည်ဖြူဖြူနဲ့ အသည်းနှလုံးကို ထုတ်ပေးချင်လာအောင် ငါ ကြစည်ရမယ်

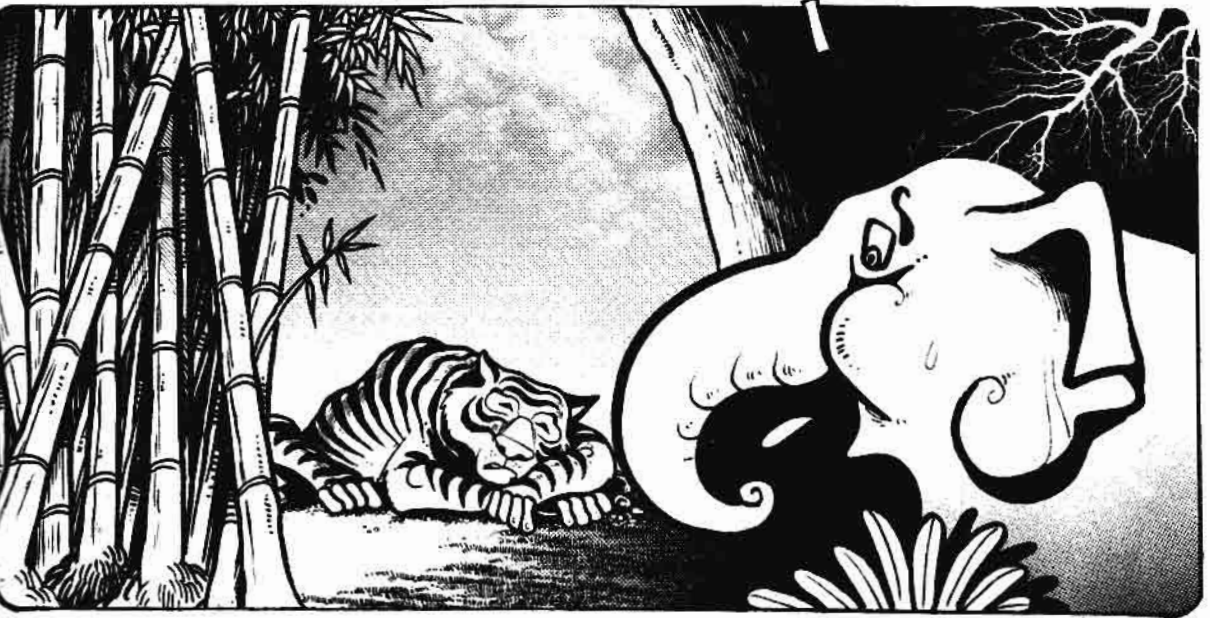
So, I had to make a plan which enable him to give his heart willingly.

ငါ့သူငယ်ချင်းဆီ မရောက်တာ အတော်ကြာပြီ သွားတွေ့ဦးမှ
I haven't been to my friend for a long time. So I must go to him.

ဟေ့သုငယ်ချင်း မင့်ကြည့်ရတာ မိုင်လှချည်လားကွ၊ ဘယ်လိုဖြစ်ရတာလဲ
Hey! Friend! Why are you moping? What has happened to you?

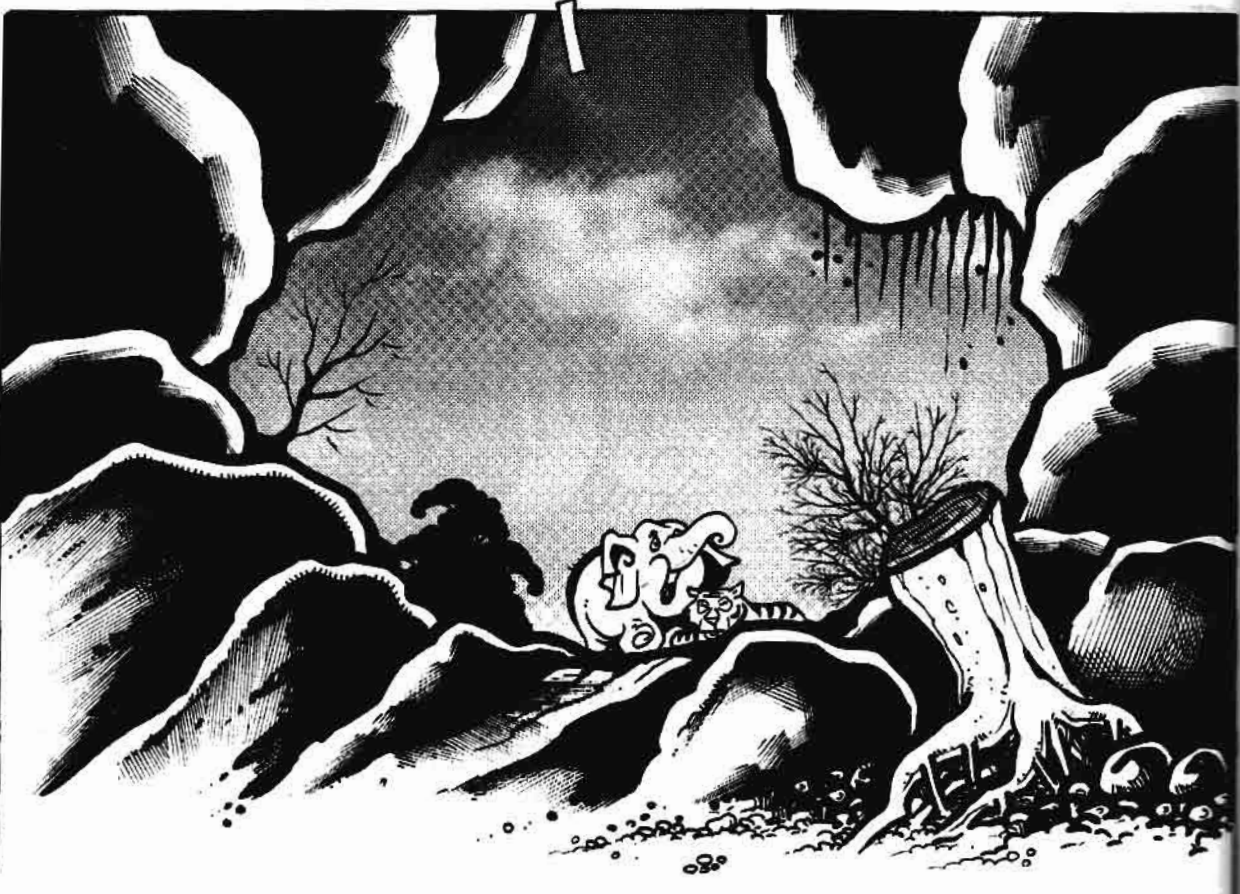
ပြောချင်ပါဘူးကွာ ငါ့အဖြစ်ကို တွေးပြီး အလွန်ဝမ်းနည်းလွန်းလို့ပါ
I don't want to tell you about it... I feel sorry for my happening.

ဟ မင်းနဲ့ငါက သူငယ်ချင်းတွေပဲ
As we are close friend.

ပြောစရာရှိတာ ပြောပြမှပေါ့
Tell me what you want.

ဒီလိုပြောပြမှလည်း တစ်ယောက်အခက်အခဲကို တစ်ယောက်က ကူညီနိုင်မှာမဟုတ်လား
Only when you tell me, I can help you.

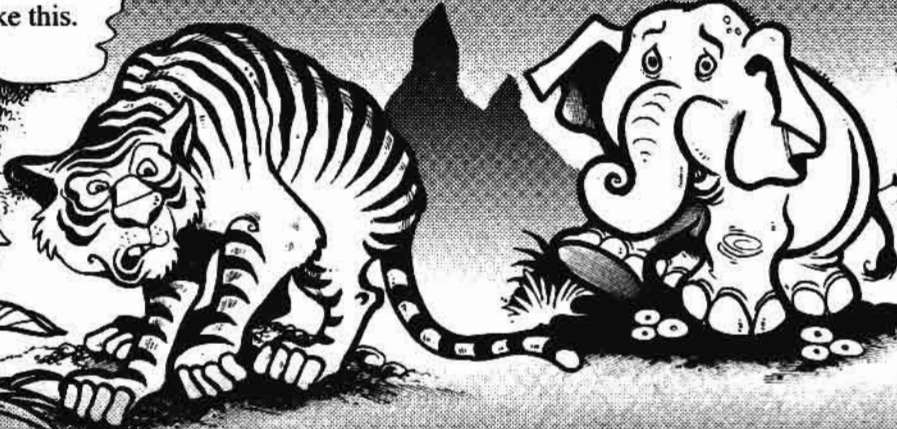

မင်းက ငါ့ကို တကယ်
ကူညီမှာလား
Will you really help me?

တကယ်
ကူညီမှာပေါ့ကွ
I'll help you
really.

ငါ ကတိပေးပါတယ်
ပြောမှာသာ ပြောစမ်းပါ
I promise you,
tell me now.

ဒီလိုက
It is like this.

ငါ ညတုန်းက အိပ်မက်ဆိုး
တစ်ခုကို မက်ခဲ့တယ်
Last night, I dreamed
a bad dream.

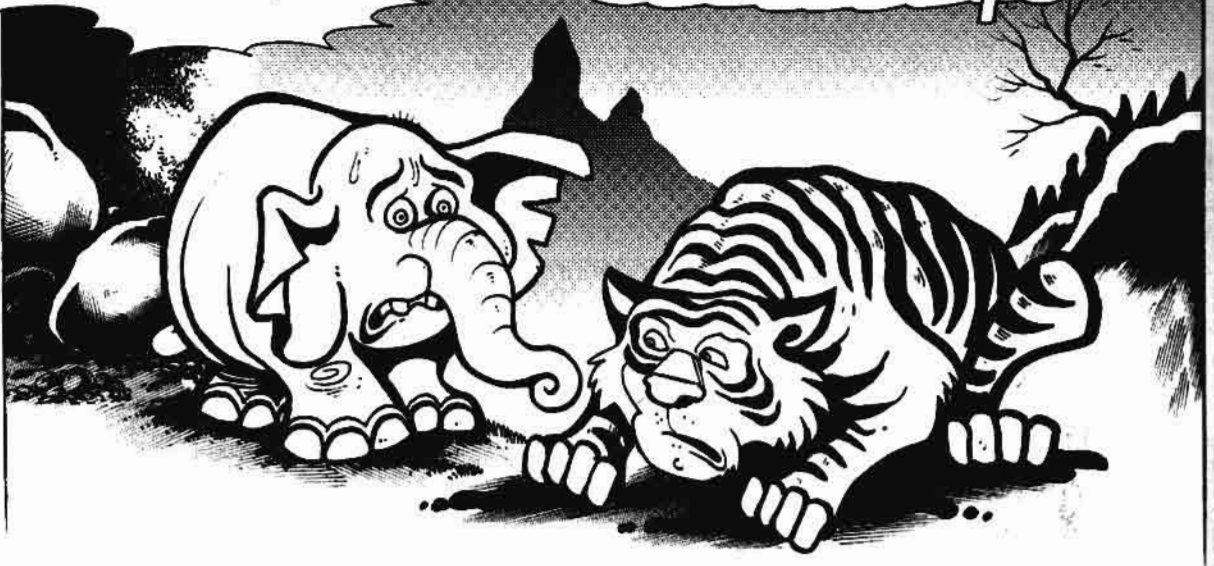
အိပ်မက်ထဲမှာ ငါက
မင်းရဲ့အသားနှလုံးကို
စားခဲ့ရတာတဲ့
In the dream, I've
eaten your heart.

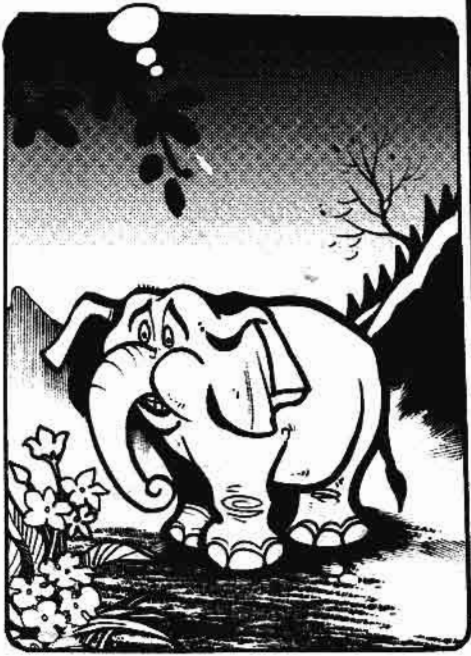
အဲဒီ အိပ်မက် မက်ပြီးကတည်းက ငါ ဒုက္ခရောက်တော့တာပဲ
After I've dreamed it, I was in trouble.

အာမလေး..
Oh! My!

မင်းအသည်းနှလုံးကိုမှ မစား
ရရင် ငါ သေရပါလိမ့်မယ်
I'll be dead if I don't
eat your heart.

ဒုက္ခပဲကွာ ငါကလည်း
သူ့ကို ကတိပေးပြီးပြီ
What a trouble! I've
promised him.

သူ့ဆန္ဒကို ဖြည့်ဆည်း
ပေးပါမယ်လို့
I've promised that
I'll fulfill his desire.

ခုချိန်မှ ကတိပျက်ရင် သင့်တော်ပါ့မလား
Will it be good if I break the promise?

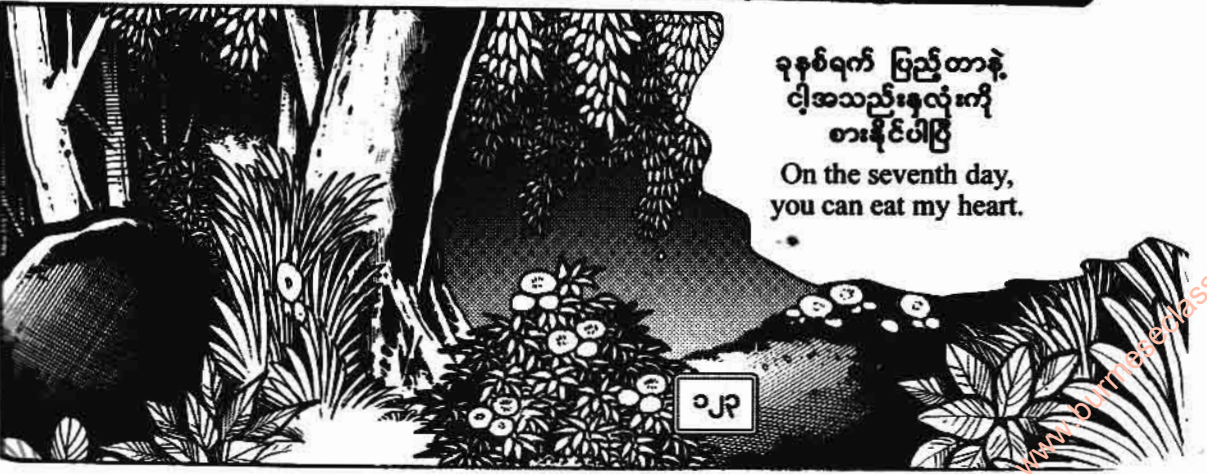
အေးပါကွာ ငါ့ကတိ မပျက်စေရပါဘူး၊ ငါ့အသည်းနှလုံးကို စားရပါစေမယ်
Yes, I won't break my promise. You'll be able to eat my heart.

ငါ့ကိုခုနစ်ရက်တော့
အချိန်ပေးပါဦး
Give me about
seven day.

ခုနစ်ရက် ပြည့်တာနဲ့
ငါ့အသည်းနှလုံးကို
စားနိုင်ပါပြီ
On the seventh day,
you can eat my heart.

ဟုတ်ပြီ ငါဆင်တဲ့အကွက်
ထဲတော့ ဝင်လာပြီ
O.K! He will be snared
in my trap.

ပျော်လိုက်တာ
I'm very happy.

ခုနစ်ရက်ပြည့်တာနဲ့
သူ့ရဲ့အသည်းနှလုံးကို
စားရတော့မယ် ဟိ ဟိ
On seventh day, I can
eat his heart.

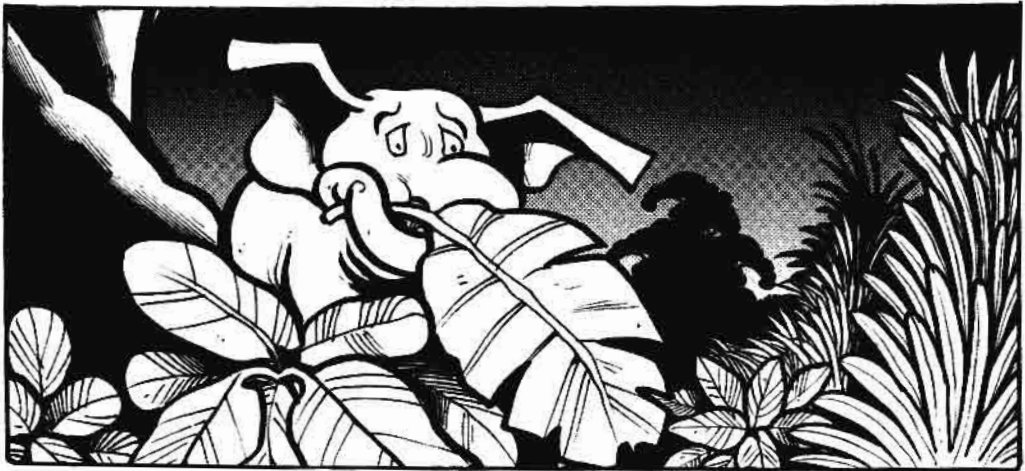

ကိုကျားမှာ ပျော်ရွှင်နေသလောက် ကိုဆင်ခများ မပျော်နိုင်စွာ
However Mr.Tiger was happy, Mr.Elephant was in despair.

ခုနစ်ရက်ပြည့်ရင်
ငါ သေရတော့မယ်
On seventh day, I'll
be dead.

အစာလည်းမစားနိုင် ရေလည်း မသောက်နိုင်
I can't eat food and I can't drink either.

စိတ်ညစ်လိုက်တာနော်
I am annoyed.

ကိုဆင် နေထိုင်ရာအရပ်နှင့် မနီးမဝေးရှိ ရေကန်ကြီးတစ်ခု၌ ပညာရှိဖားတစ်ကောင် နေထိုင်၏။
Near the place where Mr. Elephant lived, there was a lake. In the lake a wise frog lived.

ခုတလော ကိုဆင်ကိုကြည့်ရတာ မူမမှန်ဘူး။ တပိုင်ပိုင်တတွေတွေနဲ့
Within these days, Mr. Elephant seems distress, and is moping.

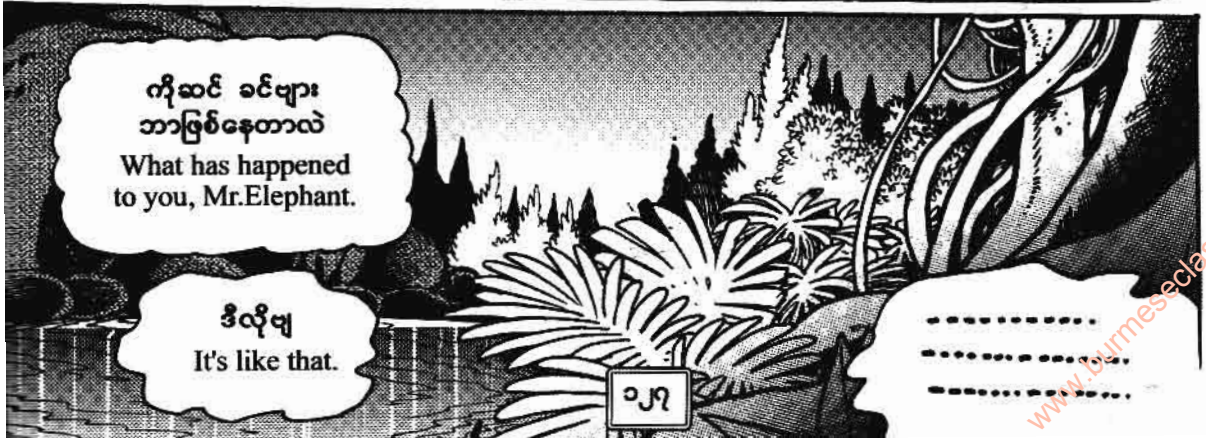

ဘာဖြစ်နေတာလဲ
မသိဘူး
I wonder what
has happened to him.

အဟင်..
Ahint!

အကျိုးအကြောင်း
မေးမြန်းကြည့်ဦးမှ
I must ask
him why.

ကိုဆင် ခင်ဗျား
ဘာဖြစ်နေတာလဲ
What has happened
to you, Mr. Elephant.

ဒီလိုဗျ
It's like that.

.....
.....
.....

အကြောင်းရုံ သိရသောအခါ
When the wise frog knew about it.

ဒါ မဖြစ်သင့်ဘူး
ကိုဆင်
It should not be like
that, Mr.Elephant.

ဒီကိစ္စမှာ ကိုကျားက ယုတ်မာတာပဲ၊ မိတ်ဆွေကောင်းလည်း မပီသဘူး
In this case, that's the cunning plan of Mr.Tiger.
He is not your good friend.

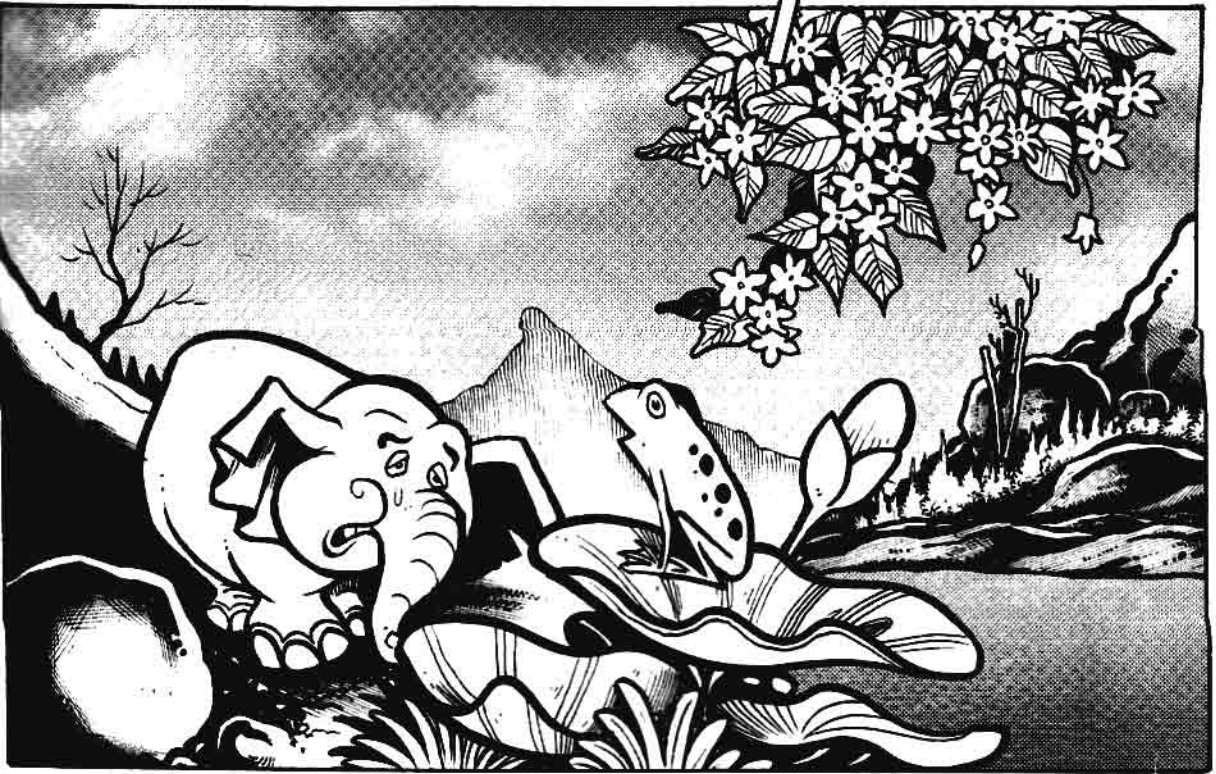
တကယ်တော့ စရိုက်မတူညီတဲ့
ခင်ဗျားတို့နှစ်ယောက်က အစကတည်းက
မိတ်ဆွေမဖြစ်သင့်တာ

As both of you are in different habit.
You should not be friends.

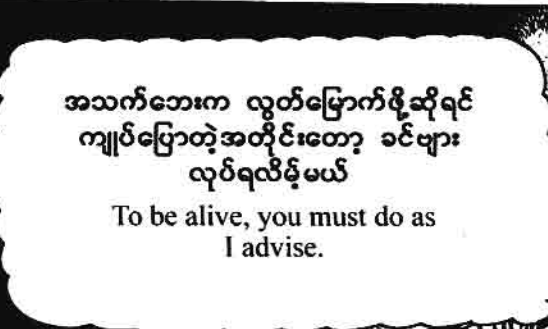
ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ ဒီကိစ္စမှာတော့ ခင်ဗျားကို ကျုပ် ကူညီနိုင်ပါတယ်

Anyhow, in this case, I can help you.

အားကိုးပါတယ် ကိုဇားရယ်
ကျုပ်ကို ကယ်ပါဦး

Save my life, Mr.Frog.
I rely on you.

အသက်ဘေးက လွတ်မြောက်ဖို့ဆိုရင်
ကျုပ်ပြောတဲ့အတိုင်းတော့ ခင်ဗျား
လုပ်ရလိမ့်မယ်

To be alive, you must do as
I advise.

ကိုဆင်လုပ်ရမည့်အရာများကို ကိုဇားက အသေးစိတ် ပြောပြ၏။

The wise Mr.Frog told Mr.Elephant in detail what to do.

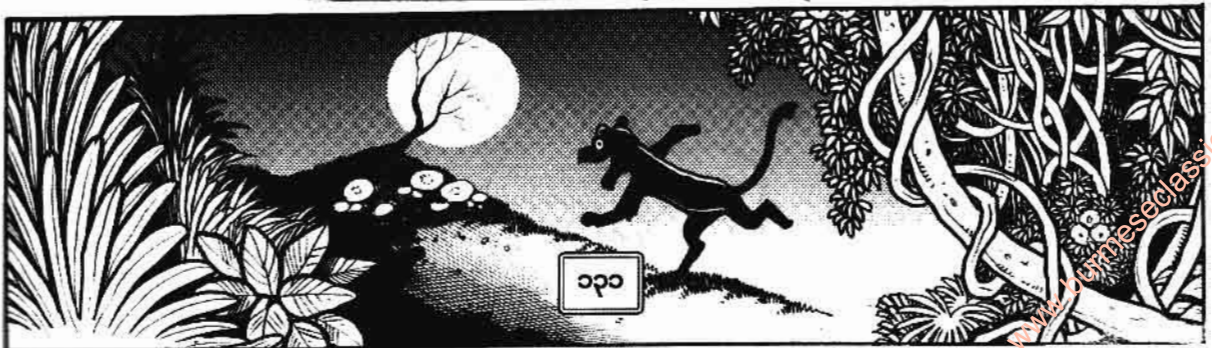
ခုနစ်ရက် ပြည်မြောက်ခဲ့လေပြီ။
On the seventh day.

ဒီနေ့ ကိုဆင်ရဲ့အသည်းနှလုံးကို စားရမယ့်နေ့
This day, I'll be able to eat Mr. Elephant's heart.

ဒမ်..ဒေ..ဒို..ဟေး.. xx
ဒမ်..ဒေ..ဒို..ဟေး.. xxx
Dam Dee Dee Hai...
Dam Dee Dee Hai...

အမလေး ကြည့်စမ်း ကိုဆင်က သေနေပြီ၊ ခိုက်ကြီးကို ဖောင်းလို့
Oh! My! Mr Elephant had died. His belly is inflated.

ဟင်... ကြည့်ပါဦး ဖားတစ်ကောင်က ကိုဆင်ရဲ့ပါးစပ်ထဲက ထွက်လာပါလား
Hm! Look! A frog comes out from the mouth of Mr. Elephant.

ဟိုက်... စအိုထဲက...
ဖြန်ထွက်လာသဟ...

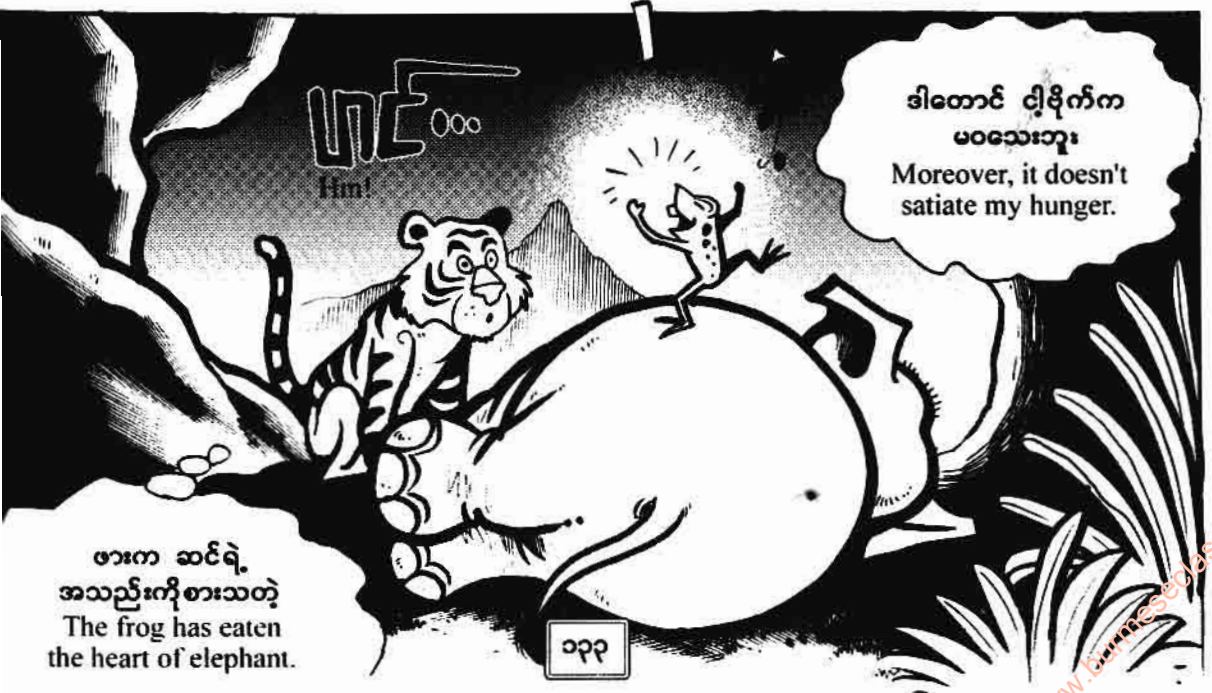
Huh! Mr. Elephant's
heart is good to eat.

ကိုစားသည့် ကိုဆင်၏ပါးစပ်မှ ဝင်လိုက် စအိုမှထွက်လိုက် အကြိမ်ကြိမ်လုပ်နေ၏။
The frog entered into the mouth and came out from the anus several times.

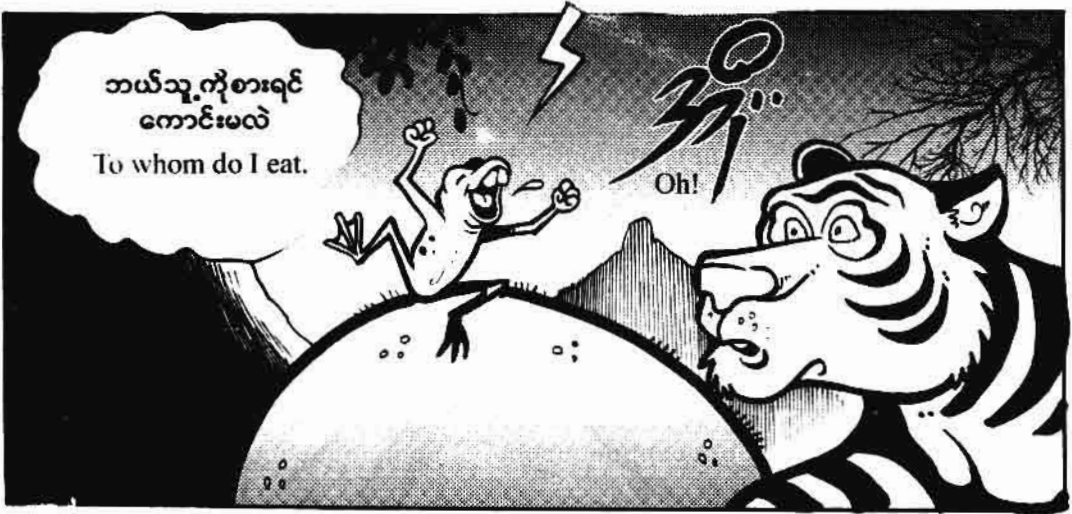

ဟား.. ကိုဆင်ရဲ့ အသည်းနှလုံးက စားလို့ကောင်းလိုက်တာကွာ
Huh! Mr. Elephant's heart is good to eat.

စားက ဆင်ရဲ့ အသည်းကိုစားသတဲ့
The frog has eaten the heart of elephant.

ခုနေချိန်ခါများ သတ္တဝါတစ်ကောင်ကောင်ရဲ့အသည်းနှလုံးကို ထပ်စားရရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ
At that time, it will be good if I can eat the other animal's heart.

ဟား- ကိုကျား မပြေးနဲ့၊ မင်းရဲ့အသည်းနှလုံးကို ငါစားမယ်
Huh! Mr.Tiger. Don't run away. I'll eat your heart.

အမလေး ဆင်ရဲ့အသည်းနှလုံးကို စားပစ်တဲ့ ဖားဆိုးကြီး
Oh! My! A bad frog. It has eaten the heart of elephant.

ငါ့ကိုလည်း မစားခင်
အမြန်လစ်မှ
I must run away,
before he eats me.

ဟောဟဲ
ဟောဟဲ
Haw Hei!
Haw Hei!

ဟော..
Huhi

ဟေ့ ကိုကျား ဘာလို့ ဒီလောက်
ပြေးနေရတာလဲ ရပ်ပါဦး
Hey! Mr.Tiger. Why do you
run like that. Stop please.

မပြေးလို့
မဖြစ်ဘူးဗျ
I had to run away.

ကိုဆင်ကိုသတ်ပြီး ကိုဆင်ရဲ့အသည်းနှလုံးကိုစားတဲ့ ဖားဆိုးကြီး ပေါ်နေပြီ
There is a bad frog who killed elephant and ate its heart.

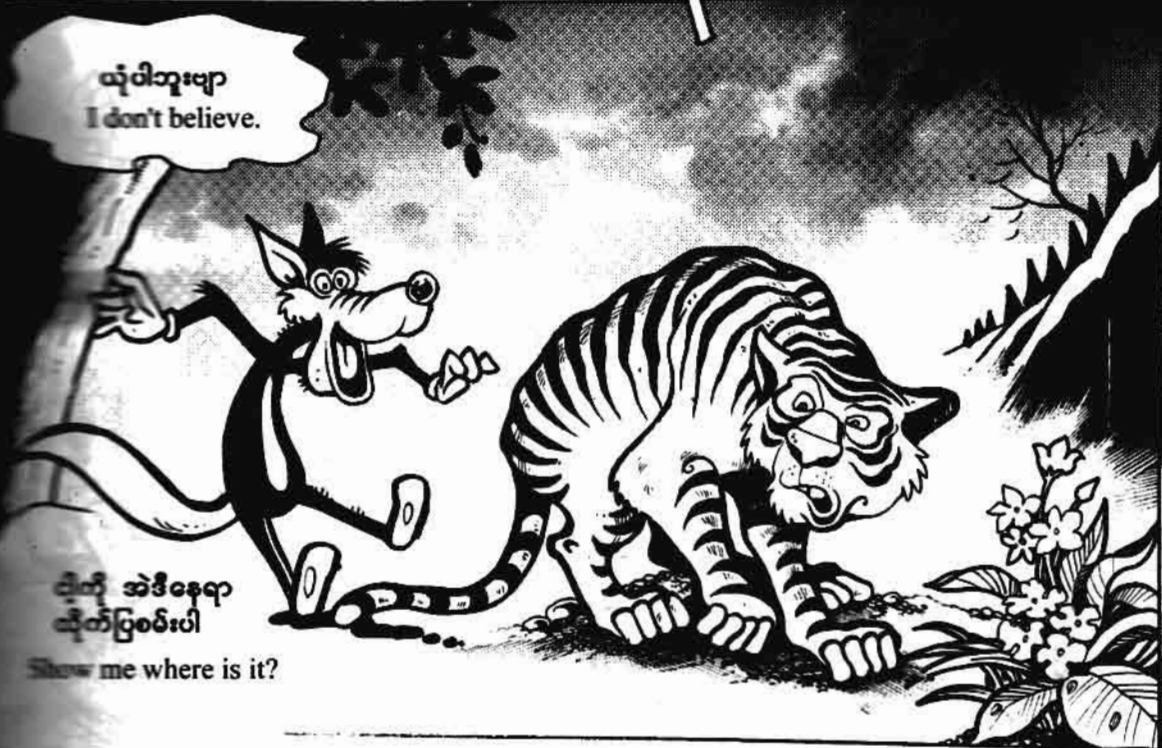

မဖြစ်နိုင်တာ
It's impossible.

ဆင်က အကြီးကြီး
ဖားက သေးသေးလေး
The elephant is large
and frog is small.

ငါက မျက်စိနဲ့ တစ်အပ်မြင်ခဲ့တာကွ၊ ဘာလဲ ကိုမြေခွေးက မယုံလို့ထား
I've seen it with my own eyes. Don't you believe me?

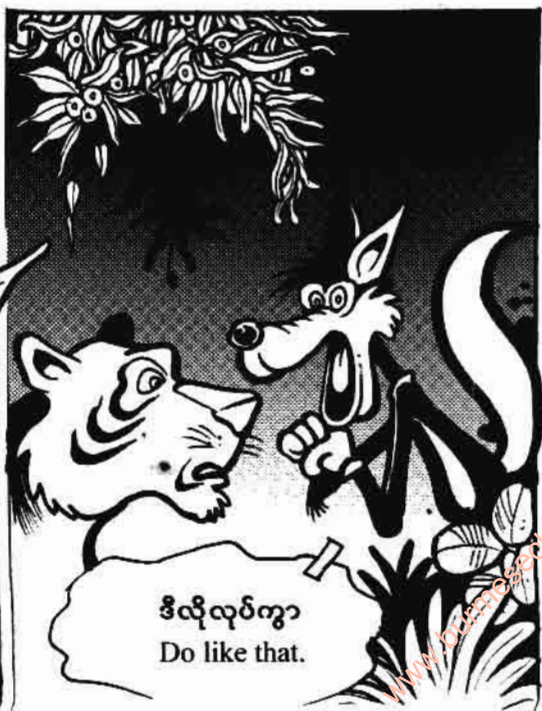
ယုံပါဘူးများ
I don't believe.

ငါ့ကို အဲဒီနေရာ
ဆိုက်ပြစမ်းပါ
Show me where is it?

ထိုက်မပြုရဲပါဘူးကွ၊ တော်ကြာ မင်းကထွက်ပြေးရင် ငါတစ်ယောက်တည်းကျန်ခဲ့မှာ
I dare not. If you run away, I'll be left alone.

ငါ မပြေးပါဘူးကွ
I won't run away.

ဒီလိုလုပ်ကွ
Do like that.

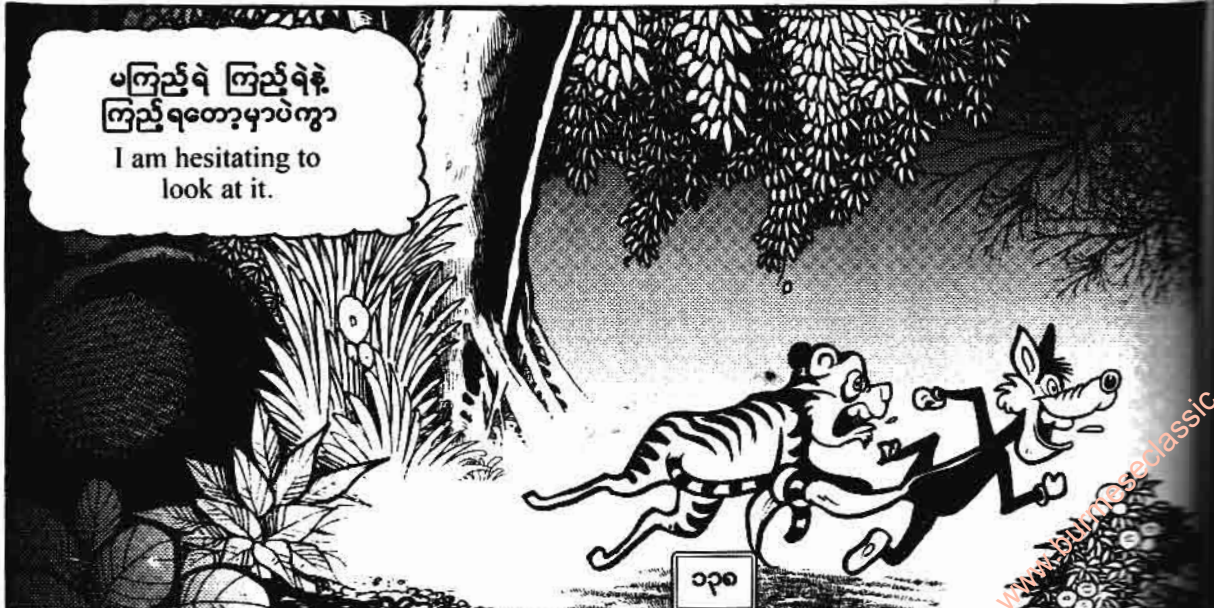
မင်းအပြီးနဲ့ငါ့အပြီးကို ဟောဒီလို ချည်ပြီး အတူသွားကြည့်ရအောင်
Let's tie our tails and let's go there together.

ငါလည်း ထွက်ပြေးလို့
မရတော့ဘူး
So I can't run away.

သွားကြစို့
Let's go.

ကိုမြေခွေးနှင့်ကိုကျားတို့လည်း အပြီးနှစ်ခုကို ပူးတွဲချည်နှောင်ပြီးလျှင်
ဖားဆိုးကြီးကို ကြည့်ရှုရန်အတွက် ထွက်လာခဲ့ကြသည်။
Mr. Frog and Mr. Tiger tied their tails into knot and went together
to look at the bad frog.

မကြည့်ရဲ ကြည့်ရဲနဲ့
ကြည့်ရတော့မှာပဲကွာ
I am hesitating to
look at it.

ဟော ဟိုခွာကြည့်စမ်း နှစ်ကောင်လာနေပြီ၊ ကိုကျားရဲ့အသည်းကော ကိုမြေခွေးရဲ့အသည်းကော နှစ်ခုလုံးစားရတော့မယ်၊ ငါက အရမ်းစိုက်ဆာနေတာကွ

Huh! They are coming. I am going to eat the hearts of tiger and fox. I am very hungry now.

တို့နှစ်ယောက်လုံးကို စားမတဲ့
He is going to eat both of us.

ကိုကျားနှင့် ကိုမြေခွေးတို့လည်း ကြောက်လန့်တကြား အတင်းထွက်ပြေးကြ၏။
Mr. Tiger and Mr. Fox ran away in fright.

ဟေ့ကောင်...ဝှိကမ့် ကုန်ပြီဟ..

Hey! We have been bumped against.

ဝမ်းကို ပြေးနေတာလဲကွ

How do you run?

ကိုကျားနှင့်ကိုမြေခွေးတို့က အပြီးနှစ်ခုကို ပူးတွဲချည်နှောင်ထားသဖြင့် ပြေးရသည်မှာ မလွတ်လပ်။ နောက်ဆုံး ကျောက်တုံးများနှင့်တိုက်မိကာ ခေါင်းကွဲပြီး သေဆုံးသွားလေတော့သည်။

As Mr.Tiger and Mr.Fox were twined by their tail they could not run freely. At last they bumped against the rock and their heads were broken and died.

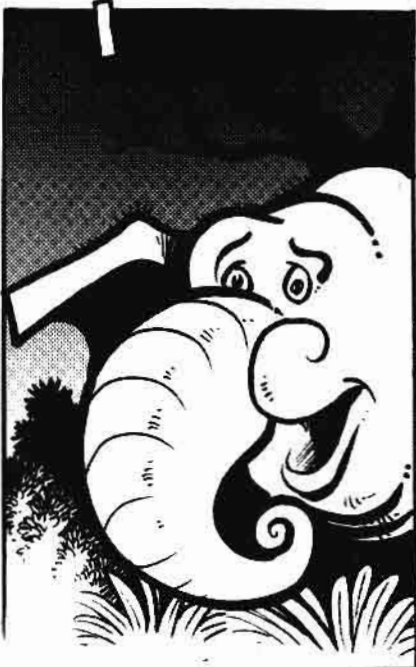

ဂစ်-ဂစ်-ဂစ်.. Ghitt! Ghitt!

ဟေ့ ကိုဆင် ထ ထ ဟိုနှစ်ကောင် သေသွားပြီ
Hey! Mr.Elephant, wake up. Both of them die.

ဟား တကယ်လား ဒါဆို
စိတ်အေးရပြီပေါ့
Huh! Really? If so,
I'll be safe.

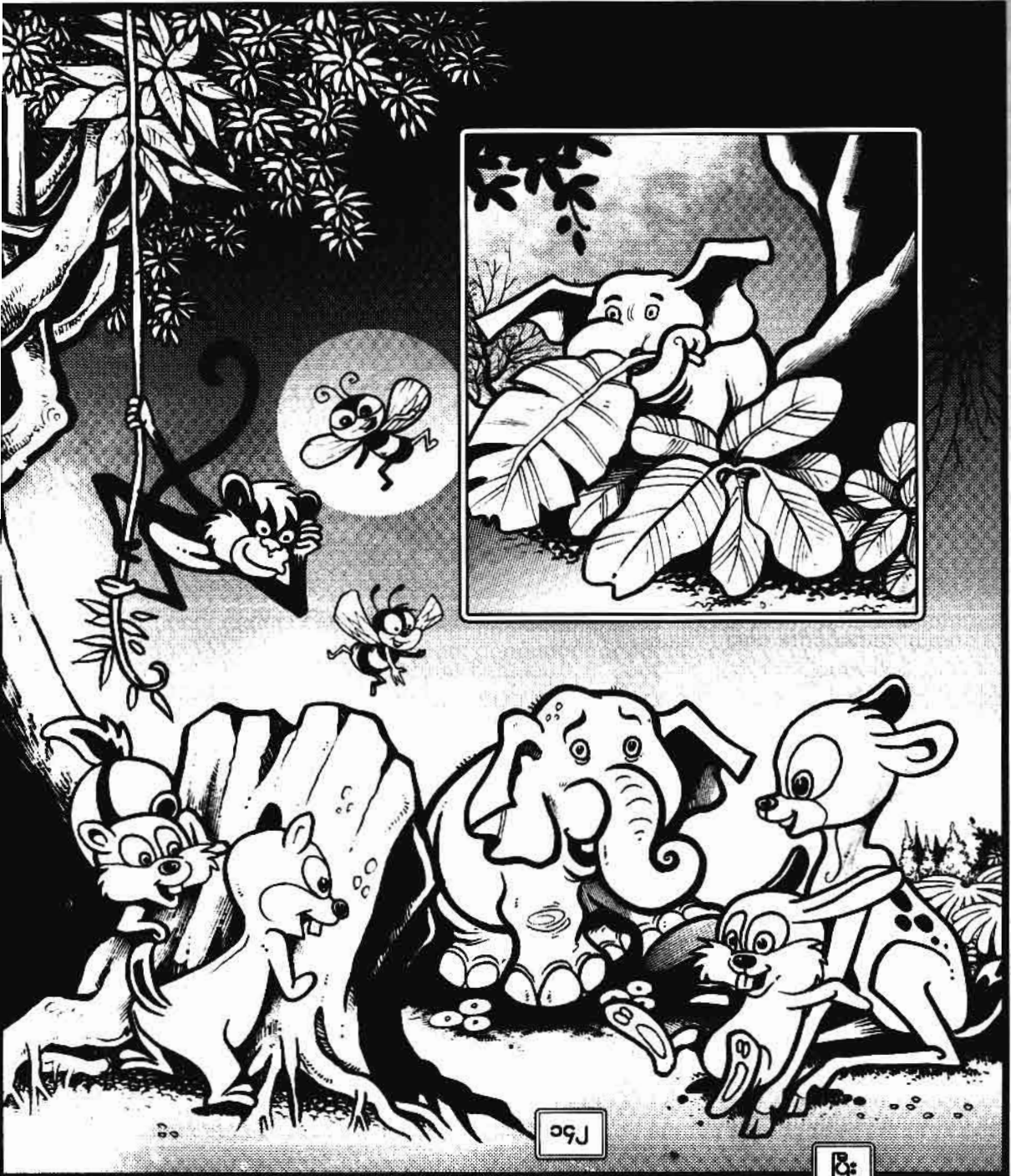

အရင်လို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်
ပြန်နေလို့ ရပြီပေါ့
I can live happily as
before.

ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ ကိုဖားရယ်
Thank you, Mr.Frog.

ထိုအချိန်မှစတင်၍ ကိုဆင်လည်း တောကြီးထဲ၌ အခြားသော သတ္တဝါများနှင့်အတူ အေးချမ်းပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင်သွားခဲ့လေသတည်း။

From that day, Mr.Elephant could live happily and peacefully with other animals.

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ
ဗျား

ဆက်လက်ကြိုးစားပါဦးမည်..

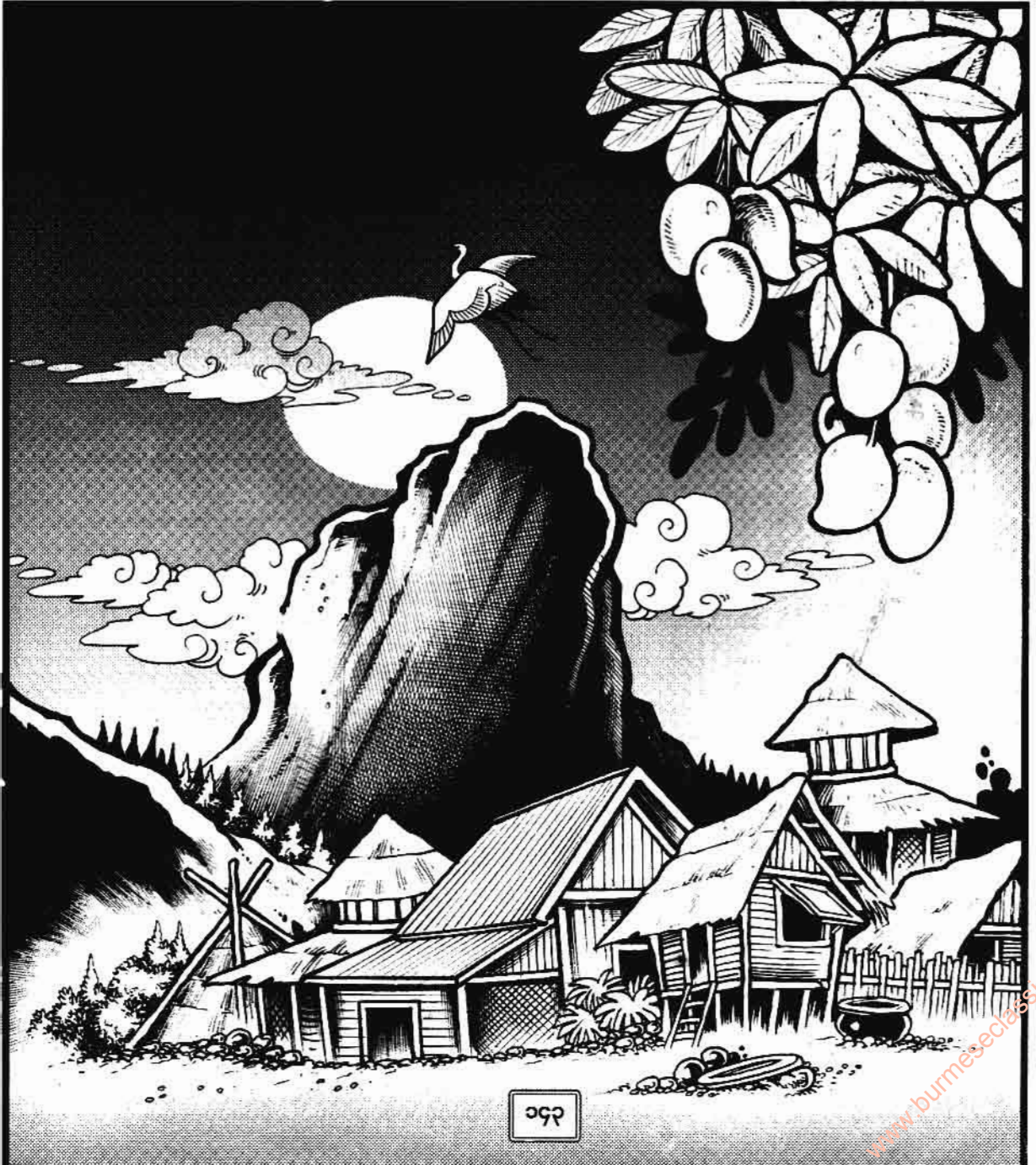
ကာတွန်း
ကေဝင်

cartoon : zaw wine

ကာတွန်း
ဇော်ဝိုင်
cartoon zaw wine
မကောင်းမှုဟူသည်
ဆိတ်ကွယ်ရာမရှိ
There is no safe place
for vicious deed

ကရင်ပုံပြင်
Karen Folktale
TRANSLATED BY U HLA KYWE

တစ်ခါက ကရင်ရွာလေး တစ်ရွာတွင် 'ဖလွန်' နှင့် 'ဖကိုင်း' ဟု အမည်ရသော သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် ရှိကြ၏။

Once upon a time in a Karen village, there were two friends: Pha Lun and Pha Kaing.

'ဖလွန်' ဆိုသည်မှာ စိတ်ကောင်းရှိသူဟု အဓိပ္ပာယ်ရပြီး
Pha Lun mean good temperament.

ဖကိုင်းဆိုသည်မှာ စိတ်ယုတ်မာရှိသူဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။
Pha Kaing means bad temperament.

ဒီမယ် သူငယ်ချင်း တို့ တစ်မြို့တစ်ရွာကို ပြောင်းပြီး အလုပ်သွားလုပ်ကြရအောင်
Let's move to other town to work.

ကောင်းသားပဲ
သွားကြတာပေါ့
Well, let's go.

ကဲ မိန်းမရေ မောင်တော့ ဖကိုင်းနဲ့အတူ အဝေးကိုသွားပြီး အလုပ်လုပ်တော့မယ်
Wife, I'll go with Pha Kaing to work in far place.

အဟင့်
Ahint!

ဒီလိုဆို ကျွန်မ
တစ်ယောက်တည်း
ကျန်ခဲ့ရတော့မှာပေါ့
If so, I'll be left behind
alone.

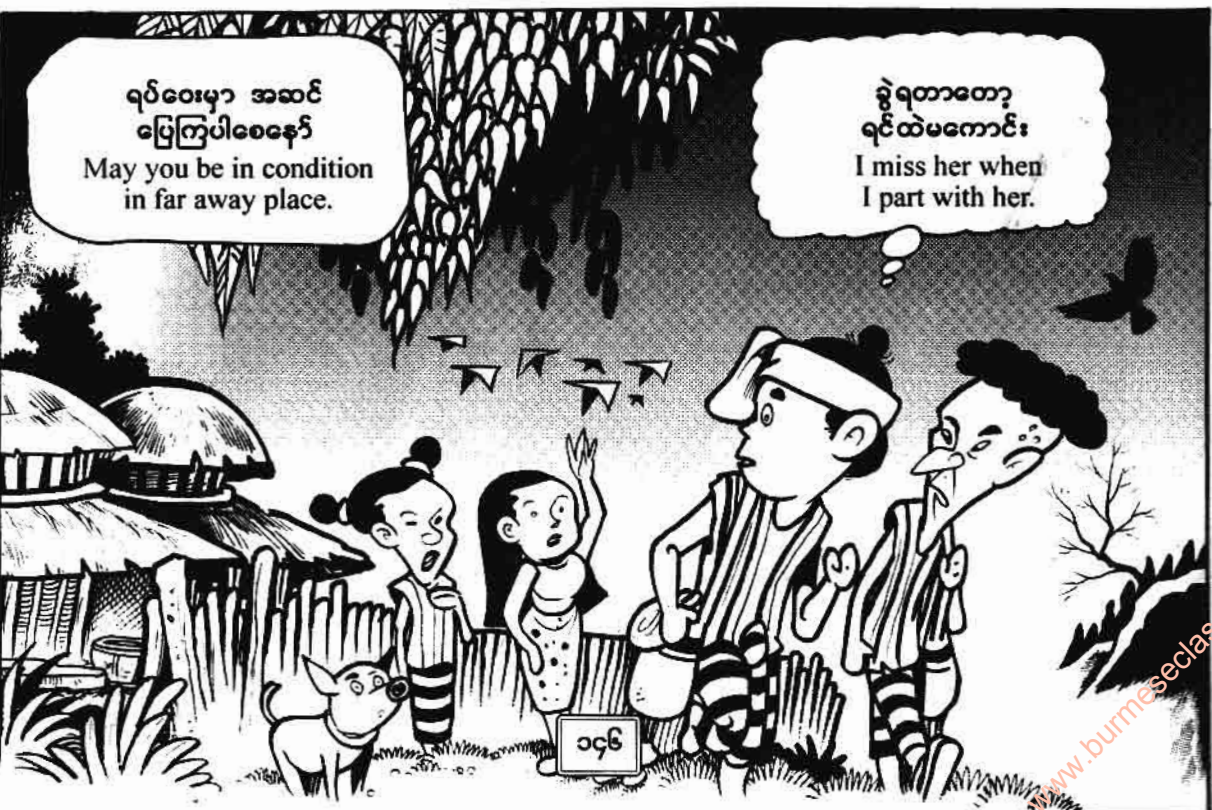

မကြာပါဘူးကွယ် အလုပ်တွေကြိုးစား ပိုက်ဆံစုပြီးတာနဲ့ ပြန်လာမှာပါ
I won't be too long. I'll save money and return home later.

ဤသို့ဖြင့် ဖလွန်နှင့်ဖကိုင်းတို့လည်း မိမိတို့၏ဇနီးသည်ကို နှုတ်ဆက်ပြီးလျှင် အလုပ်လုပ်ရန် ထွက်လာခဲ့ကြသည်။

In this way Pha Lun and Pha Kaing made farewell greeting to their wives and set out a journey to work.

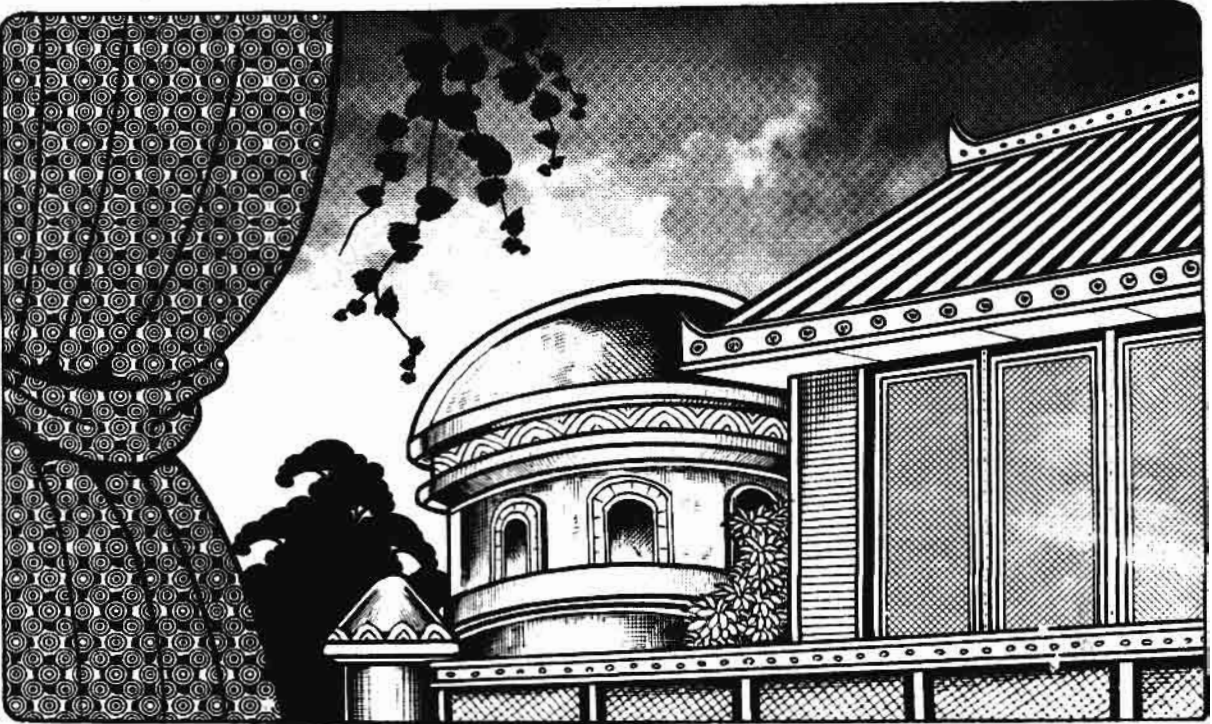

ရပ်ဝေးမှာ အဆင် ပြေကြပါစေနော်
May you be in condition in far away place.

ခွဲရတာတော့ ရင်ထဲမကောင်း၊
I miss her when I part with her.

ဖလွန်နှင့်ဖကိုင်းတို့လည်း ဖြိုပေါ်တက်၍ အလုပ်ကြိုးစားရာ နှစ်အနည်းငယ်အကြာမှာပင် ငွေအသပြာများ စုဆောင်းမိလေသည်။

Pha Lun and Pha Kaing went to the town and did their works, within a few year, they had save somewhat amount of money.

ကိုင်း သူငယ်ချင်းရေ တို့လိုချင်တဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေ ပြည့်လာပြီ

Now, my friend our intention is fulfilled.

ရွာကို ပြန်ကြစို့

Let's go back to our village.

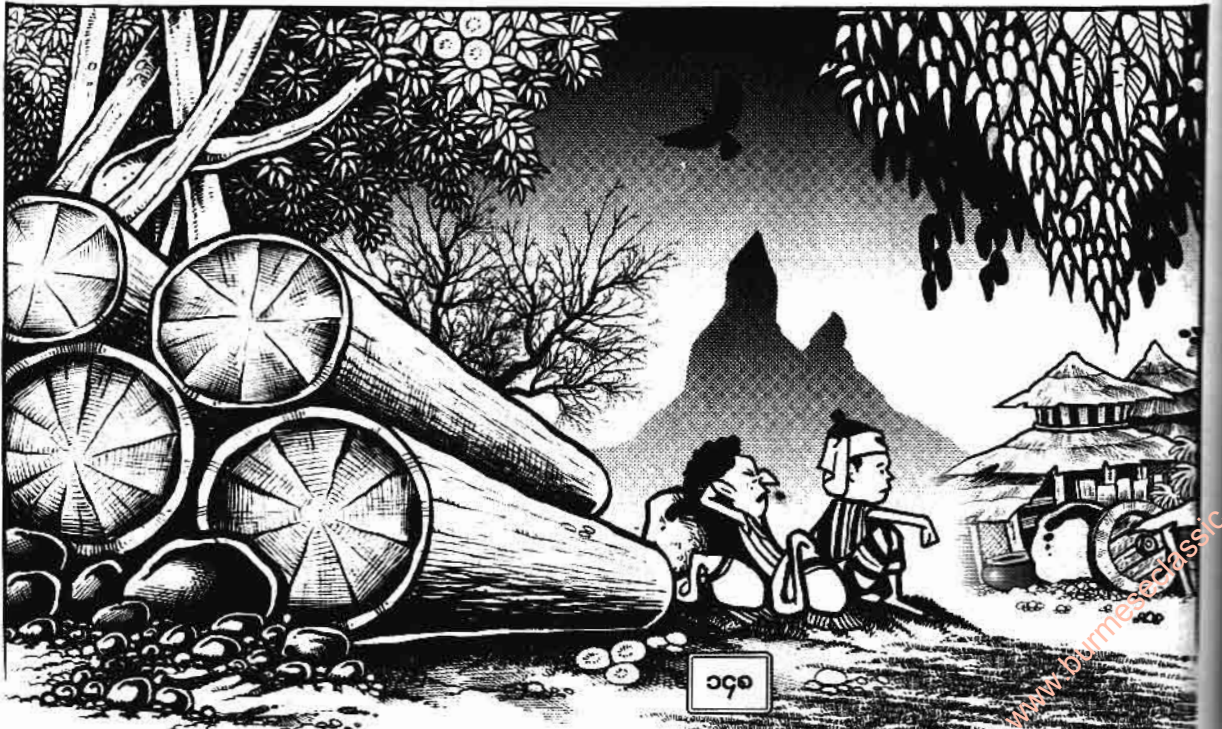
ရရှိလာသော ငွေကြေးများကို ယူဆောင်ပြီး နှစ်ယောက်သား နေရပ်သို့ ပြန်လာခဲ့ကြ၏။

With their money, they returned to their native.

ခရီးကား ဝေးကွာလွန်းလှသဖြင့် လမ်းခရီး၌ မကြာမကြာ နားရသည်။

As the journey was too far, they had to take a rest very often.

အကြာကြီး နားလို့လည်း မဖြစ်သေးဘူး၊ ခရီးဆက်ကြဦးစို့

We don't have to take a rest for a long time.
Let's proceed our journey.

အေးပါကွာ
Yes.

သည်လိုနှင့် တောအုပ်ကြီးအတွင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့လေပြီ။
In this way they had been into the forest.

နေလည်းညိုပြီ
The sun is about to set.

ကဲကွာ ငါတို့ ဒီညတော့ ဒီတောထဲမှာပဲ အိပ်ကြရအောင်
Now we have to sleep in the forest.

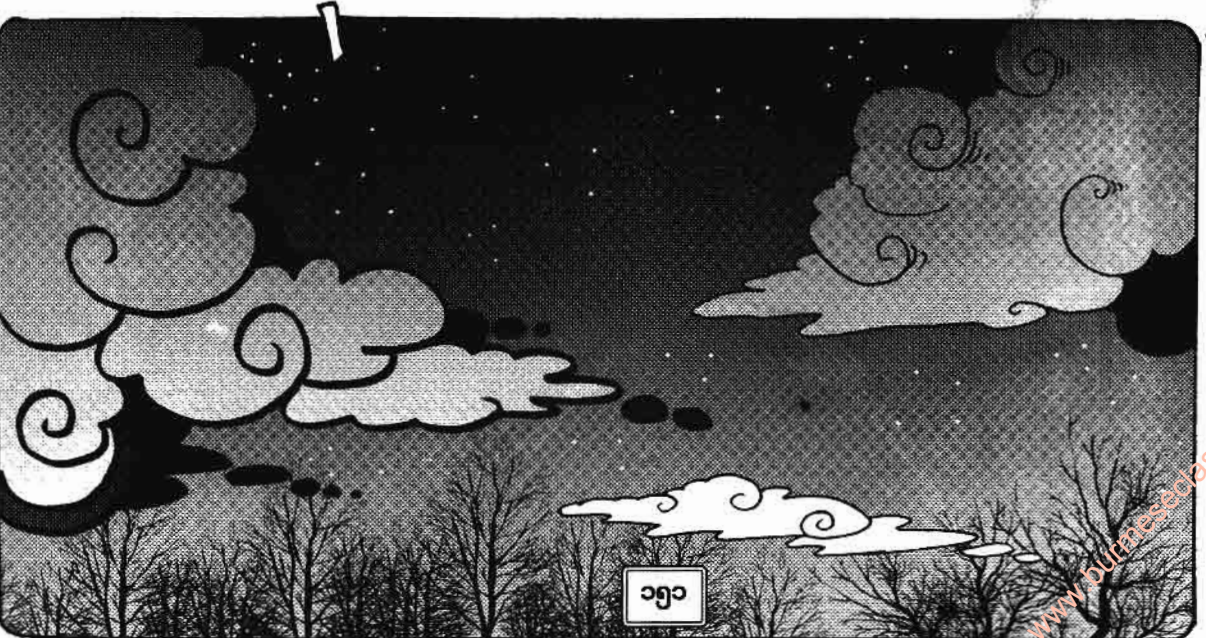
ထိုနေ့ကား လပြည့်ညဖြစ်လေသည်။
That was the fullmoon night.

ကြည့်ပါဦး သူငယ်ချင်းရာ လမင်းကြီးကလည်း ထိန်ထိန်သာနေလိုက်တာ
Look, friend. The moon is shining brightly.

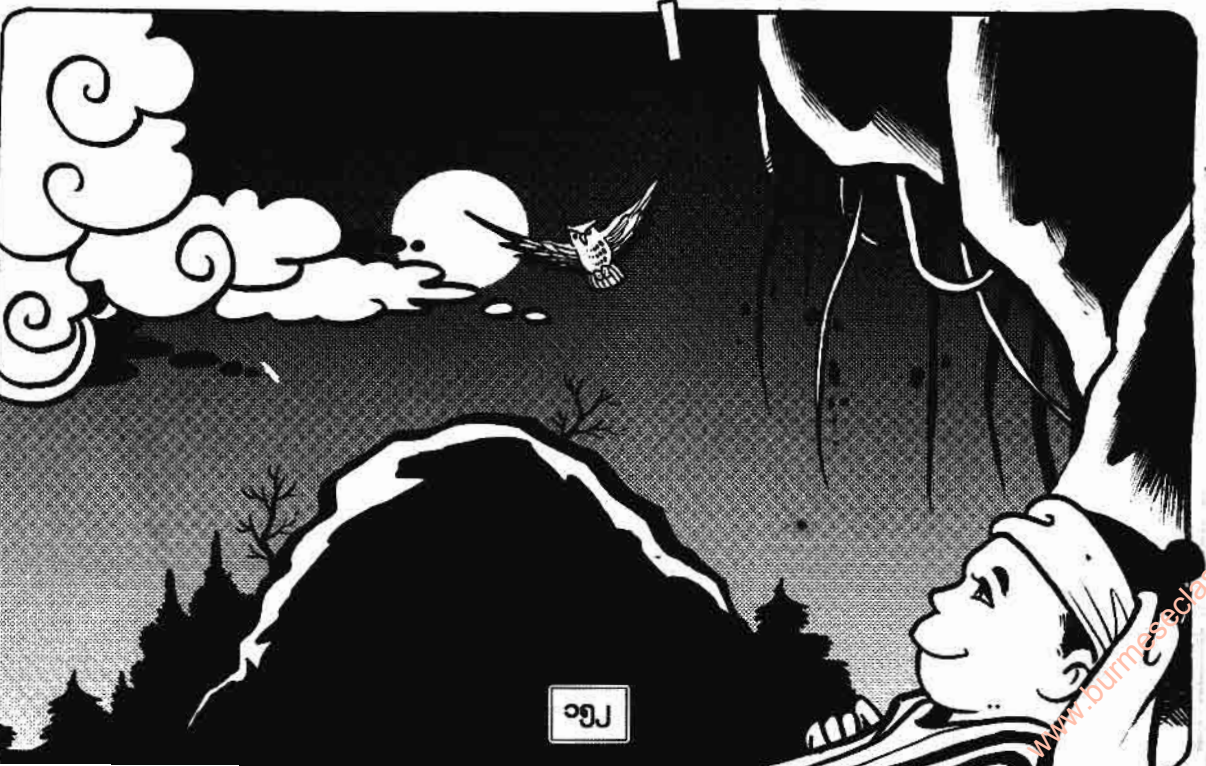
တိမ်တွေကလည်း ဝါဂွမ်းတွေလို အဆုပ်လိုက် အဆုပ်လိုက် ဖြူဖွေးနေပါတ်
The clouds are just like the large bale of cotton.

ခုံလို သာယာလှပတဲ့ ညချမ်းလေးမှာ အိမ်မှာကျန်ခဲ့တဲ့ ဇနီးလေးကို လွမ်းလိုက်တာ
When we have the pleasant night, I miss my wife.

မနက်ဖြန်ဆို ရွာပြန်ရောက်တော့မယ် ချစ်ဇနီးလေးနဲ့ တွေ့ရတော့မယ်
Tomorrow, I'll be at home and I can see my wife.

ထိုသို့ စကားပြောနေရင်း 'ဖလွန်'က ဦးစွာ အိပ်ပျော်သွား၏။
While they were talking, Pha Lun slept.

'ဖကိုင်း'က ဖလွန်ကိုကြည့်ရင်း အတွေးတစ်ခု ဝင်လာသည်။
While Pha Kaing was looking at Pha Lun, he had a thought.

ကြည့်စမ်း သူက ငွေအိတ်ကြီးကို ဘေးမှာချပြီး အိပ်ပျော်သွားပြီ
He is sleeping with his money-bag beside him.

ဒီငွေတွေကို ရဖို့ ငါတို့ တစ်နှစ်ကျော်လောက် ကြိုးစားလာခဲ့တာ
To get those amount of money, we have worked over a year.

ငါ့မှာပါတဲ့ ငွေတစ်ခုတည်းနဲ့တော့ ငါ ချမ်းချမ်းသာသာ မနေနိုင်သေးဘူး
With the money what I have, I won't be a rich

သူ့ငွေနဲ့ပေါင်းမှ
ချမ်းချမ်းသာသာ နေနိုင်မှာ
If my money is combined
with his money, I'll be
rich.

ဒီတော့ ငါ
ဘာလုပ်သင့်သလဲ
If so, what should
I do?

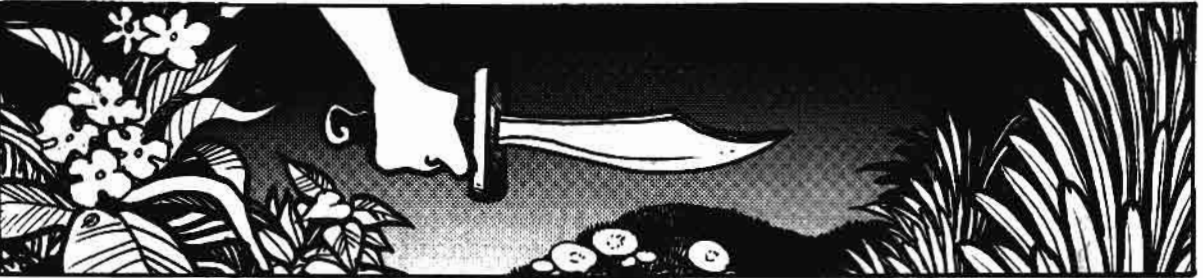

အို သူ့ငွေတွေကို
ရအောင် ယူရမှာပေါ့!
I'll take his money.

အဲဒီလို ယူဖို့ဆိုရင်လည်း
သူ့ကိုသတ်ပြီး ယူမှရမယ်
To get his money,
I had to kill him.

'ဖကိုင်း'အား လောဘစိတ်များက အနိုင်ယူသွားလေပြီ။
Pha Kaing was overwhelmed by greediness.

ဖကိုင်းသည် သူ၏လွယ်အိတ်အတွင်းမှ ဓားကိုထုတ်၍ 'ဖလွန်'အား သတ်ရန် ကြံ၏။
Pha Kaing took out a dagger from his bag and planned to kill him.

ထိုအချိန်မှာပင်
At that time.

Em!
အင်...!

ဟင်...
ဖကိုင်း...
Hm! Pha Kaing!

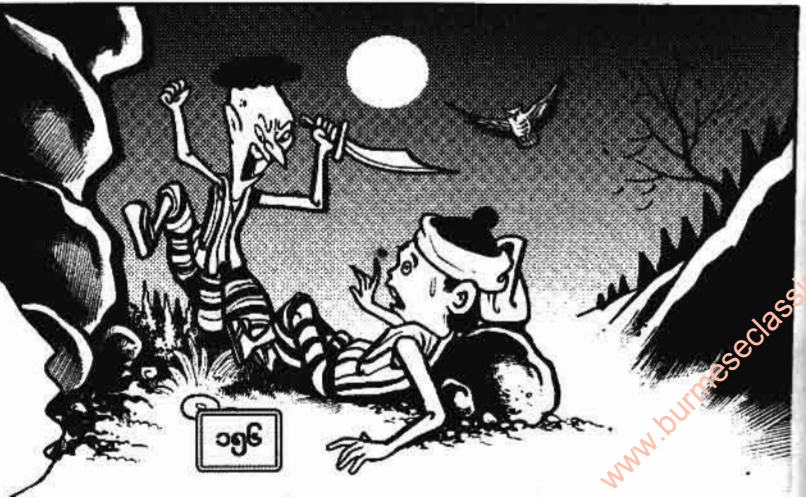

ဒါ ဒါ ဘာလုပ်
တာလဲ ဖကိုင်း
What the hell of
you doing?

ဘာလုပ်ရမှာလဲ
What am I doing?

မင်းကိုသတ်ပြီး မင်းရဲ့
ငွေတွေကို ယူမလို့
I'll kill you and
take your money.

နေ နေပါဦး သူငယ်ချင်းရာ၊ ငွေလိုချင်ရင် ငါ့ရဲ့ငွေတွေကို ယူပါ
Wait a moment. If you want money. You can take my money.

ငါ့ကိုတော့
မသတ်ပါနဲ့
But don't kill me.

ဘယ်ဖြစ်မလဲကွ
Not like that.

မင်းကိုမသတ်ရင် ငါ့ရဲ့လုပ်ရပ်တွေကို ရွာသားတွေက သိသွားကြမှာပေါ့
If I don't kill you, the villagers will convince my plan.

ဒါကြောင့်
So...

မင်းကို သတ်ရလိမ့်မယ်
I kill you.

ကောင်းပြီ သူငယ်ချင်း မင်း ငါ့ကိုသတ်ချင်တယ်ဆိုရင်လည်း သတ်ပါ
Well, my friend. If you want to kill me. Kill me right now.

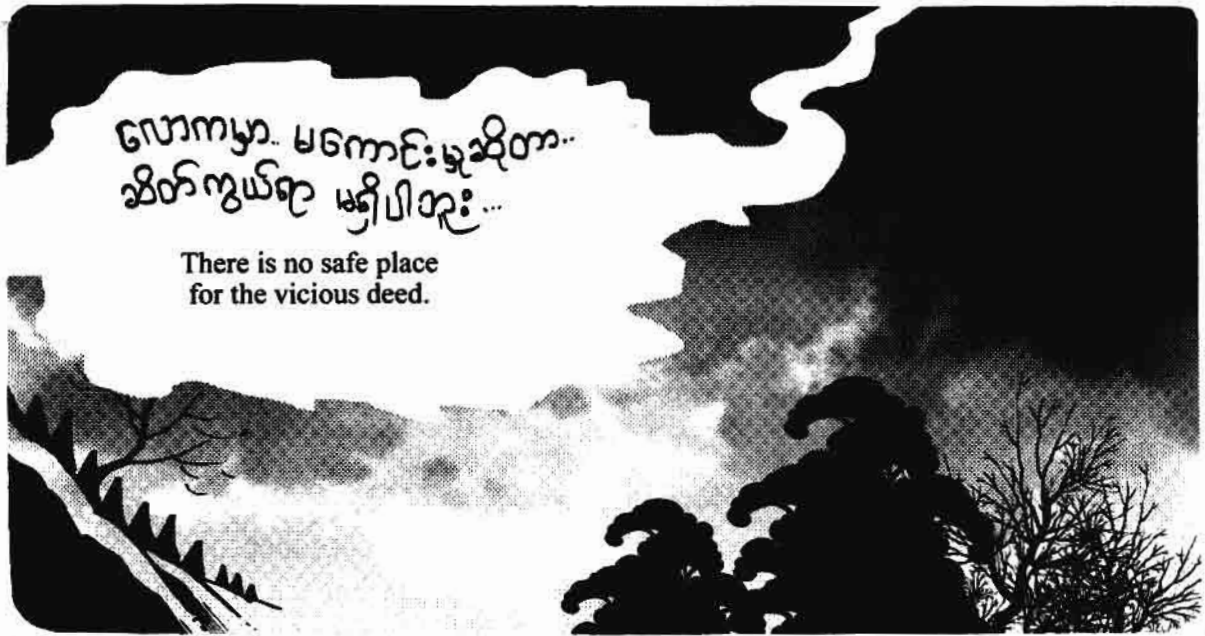
ဒါပေမဲ့
But

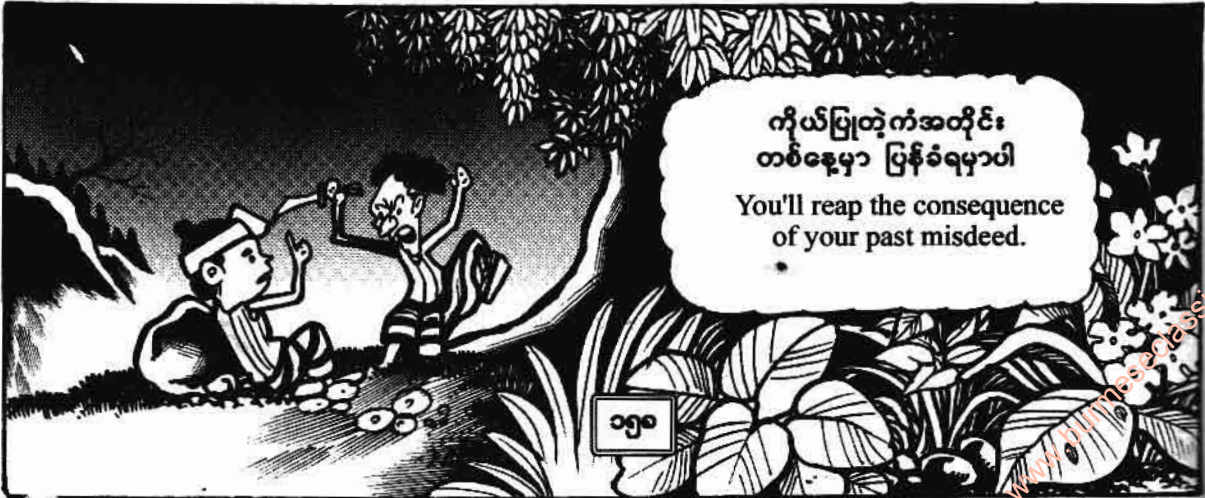
တစ်ခုတော့ ပြောလိုက်မယ်
I'll tell you a thing.

လောကမှာ.. မကောင်းမှုဆိုတာ..
ဆိတ်ကွယ်ရာ မရှိပါဘူး...

There is no safe place
for the vicious deed.

ကိုယ်ပြုတဲ့ကံအတိုင်း
တစ်နေ့မှာ ပြန်ခံရမှာပါ
You'll reap the consequence
of your past misdeed.

မင်းရဲ့လုပ်ရပ်တွေကို ကောင်းကင်မှာရှိတဲ့ ဟောဟို ခိုးတိမ်တွေက သိပါတယ်
The clouds in the sky know about your misdeed.

အဲဒီ ခိုးတိမ်တွေကပဲ မင်းရဲ့အမှုကို
ပြန်ဖော်လိမ့်မယ် သူငယ်ချင်း
These clouds will reveal your
murder case.

ဟေ့ကြာရှည်..
လှိုက်တာ...
You're too talkative.

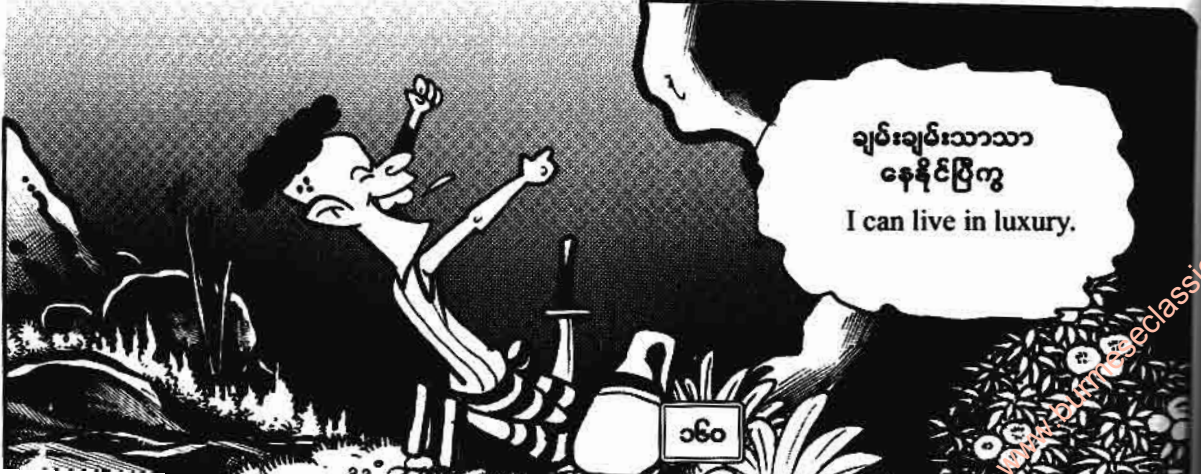
ကိုင်းဟာ..
Take that!

ဧကုဒ်း၏ လက်ချက်ဖြင့် ဖလွန်တပ်ယောက် သေဆုံးသွားခဲ့လေပြီ။
At last Pha Lun was killed by Pha Kaing.

ရပြီ.. ဒီကောင်ရဲ့ ငွေတွေကို..
ငါ..ရပြီကွ.. ဟား.. ဟား.. ဟား..
Now, I get all of his money.

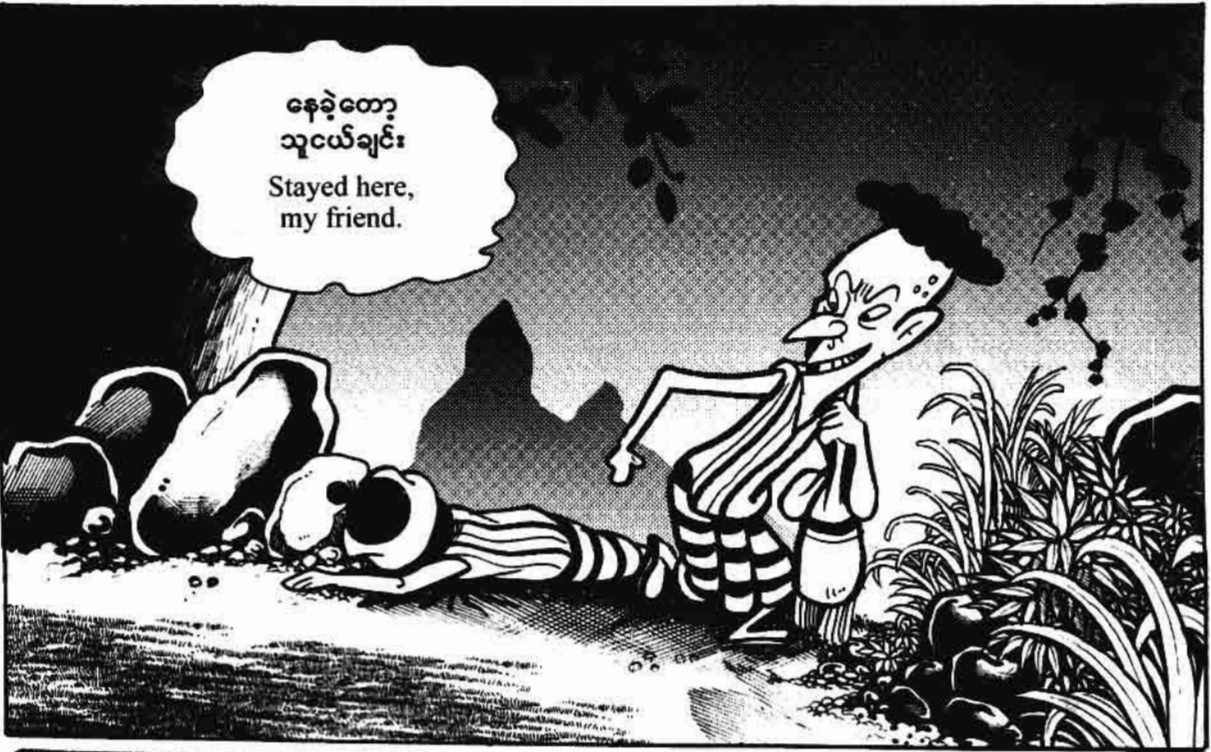

ချမ်းချမ်းသာသာ
နေနိုင်ပြီကွ
I can live in luxury.

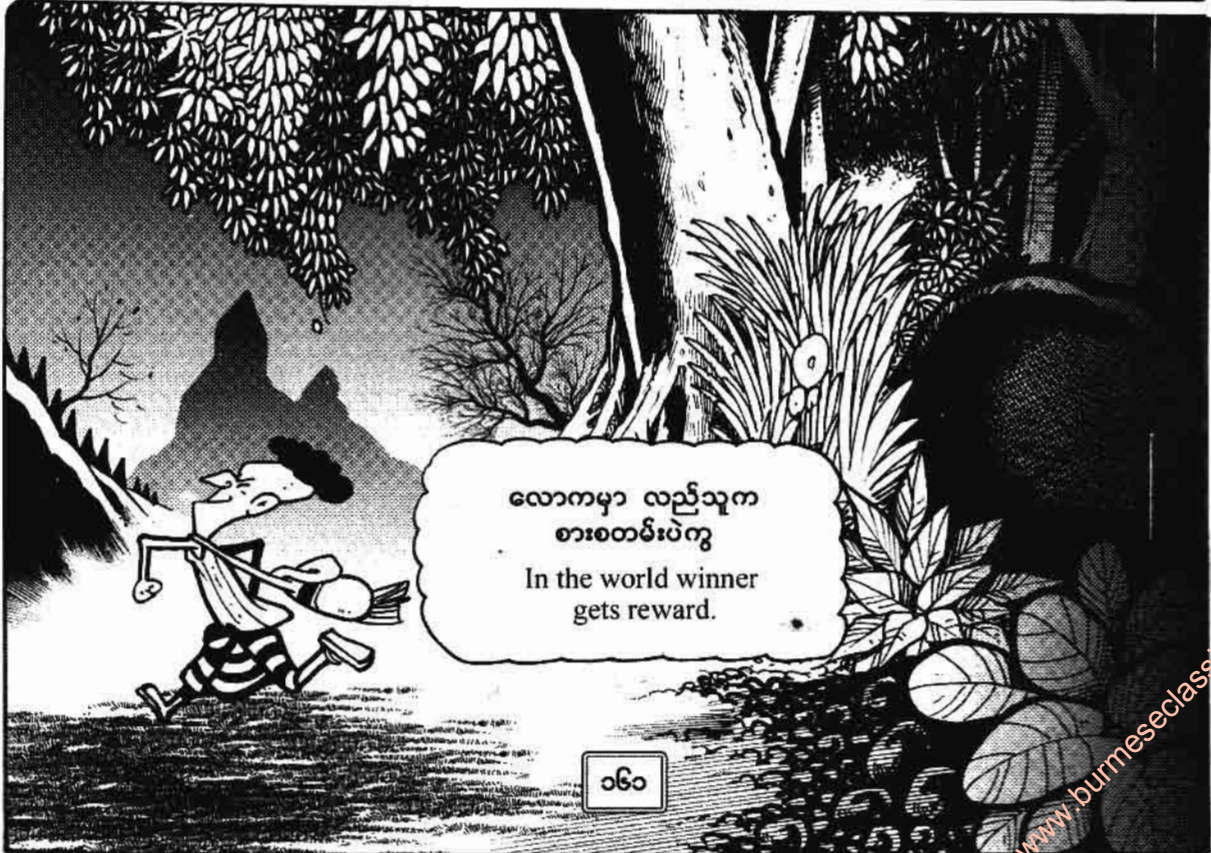
ဖကိုင်းလည်း ငွေအားလုံးကိုယူပြီး ပြန်လာခဲ့သည်။

Pha Kaing took all the money and returned home.

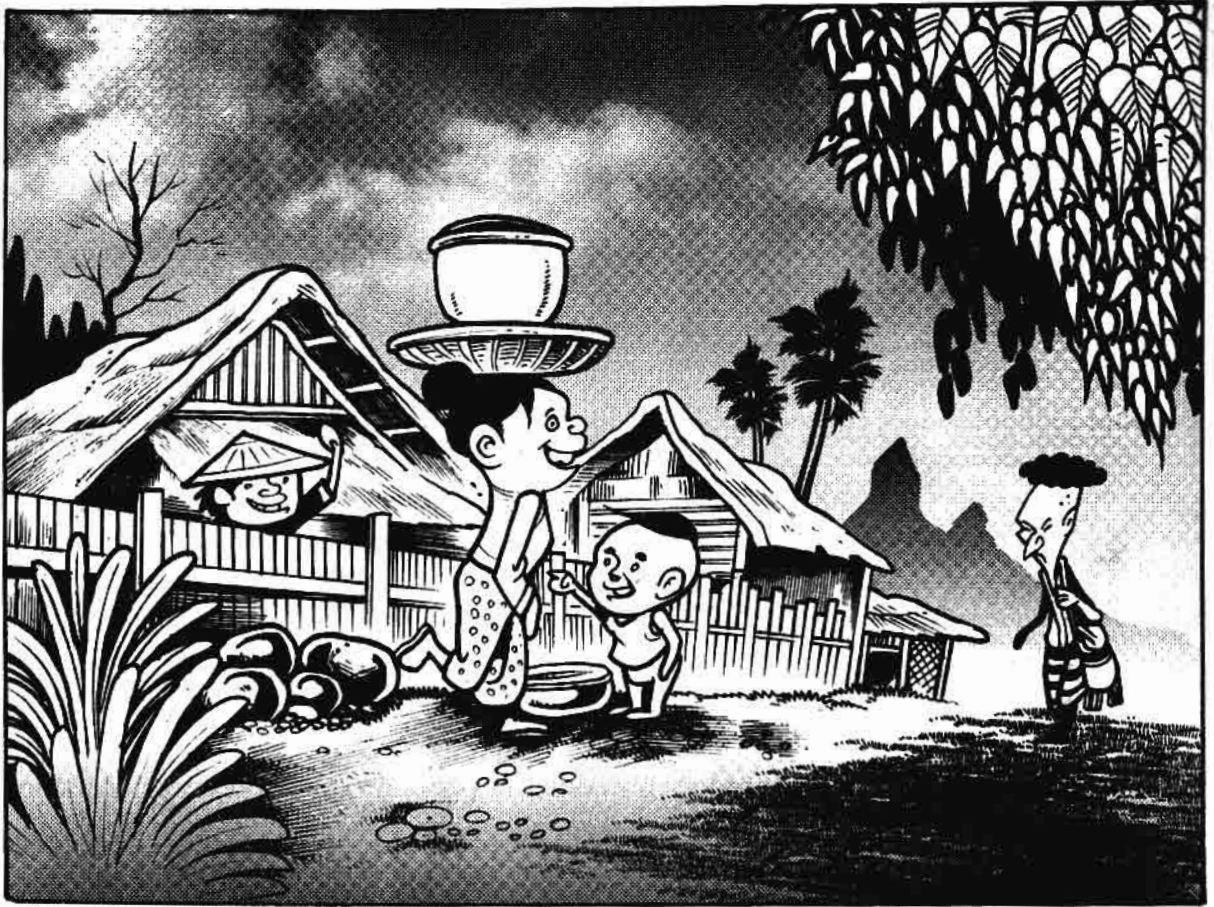
နေခဲ့တော့
သူငယ်ချင်း
Stayed here,
my friend.

လောကမှာ လည်သူက
စားစတမ်းပဲကွ
In the world winner
gets reward.

ဖကိုင်း တစ်ယောက် ရွာပြန်ရောက်လေပြီ။
Pha Kaing arrived at his village.

ဖလွန်ကော မပါဘူးလား
သူ ဘယ်မှာလဲ
Pha Lun doesn't come
back, where is he?

စိတ်မကောင်းပါဘူးများ၊ လမ်းမှာ ဓားပြတွေနဲ့တိုးခဲ့တယ်၊ ပါသမျှငွေတွေကိုလည်း ယူသွားတယ်၊ 'ဖလွန်'လည်း အသတ်ခံလိုက်ရတယ်

I am sorry to tell about it. On the way, we have been robbed by the robber. They took all of our money, and Pha Lun was killed by them.

ကျွန်တောင် ကိုယ်လွတ်ရုန်းနိုင်ခဲ့လို့ လွတ်မြောက်လာခဲ့တာပါ

I escape narrowly from them.

ထိုသတင်းကြားရသောအခါ ရွာသူရွာသားအားလုံးတို့မှာ စိတ်မကောင်း ဖြစ်ကြရလေသည်။

When the villagers knew about it they felt sorry for it.

အထူးသဖြင့် 'ဖလွန်၏ဇနီးသည်မှာ ဖြေမဆည်နိုင်အောင် ဝမ်းနည်းရ၏။
Especially Pha Lun's wife could not console herself for her lost husband.

ဖကိုင်းကလည်း ထိုကိစ္စကို မည်သူ့ကိုမျှ မပြော။ ဖုံးကွယ်ထား၏။
Pha Kaing did not talk about it to anyone and concealed it.

ငါ့မှာ ဝိုက်ဆံတွေရှိနေပြီဆိုတော့ ဘာအလုပ်မှလည်း လုပ်စရာမလိုတော့ဘူး
As I've lots of money, I don't need to work.

ထိုအချိန်မှစတင်၍ ဇာကိုင်းသည် အလုပ်ကို ကောင်းကောင်း မလုပ်တော့။
Since then Pha Kaing did not work well.

လပြည့်ညသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိခဲ့လေပြီ။
The fullmoon night had arrived.

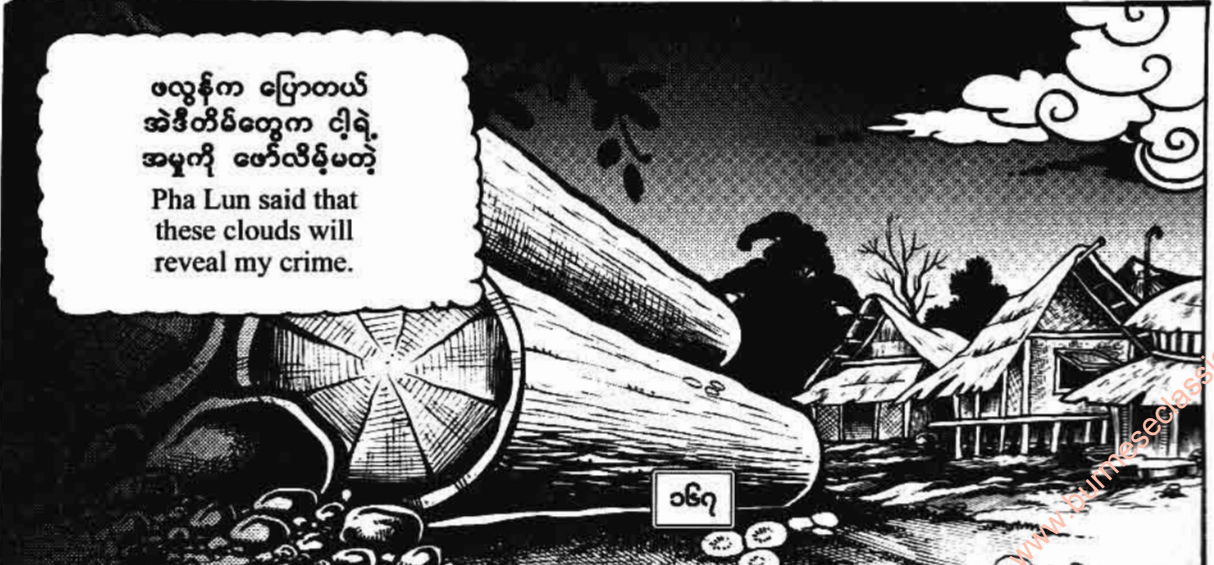
ဪ့ ကြည့်စမ်း ကြည့်စမ်း
 ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေဖြူဖွေးလို့
 Oh! There are white clouds
 in the sky.

ဒီတိမ်တွေကိုမြင်ရတော့ ဗလွန် ပြောခဲ့တဲ့စကားလေးကို အမှတ်ရလိုက်တာ
 When he saw the clouds he remember what Pha Lun had said.

ဗလွန်က ပြောတယ်
 အဲဒီတိမ်တွေက ငါ့ရဲ့
 အမှုကို ဖော်လိမ့်မတဲ့
 Pha Lun said that
 these clouds will
 reveal my crime.

ဒါကြောင့် တိမ်တွေကိုမြင်တိုင်း ငါ့စိတ်တွေက အလိုလို ချောက်ချားမိလာတယ်
So whenever I see those clouds my mind is threatened.

ငါ့လုပ်ရပ်တွေကို ပြန်တွေး
မိတိုင်း တုန်လှုပ်မိတယ်
Whenever I remember my
crime, it makes me trembling.

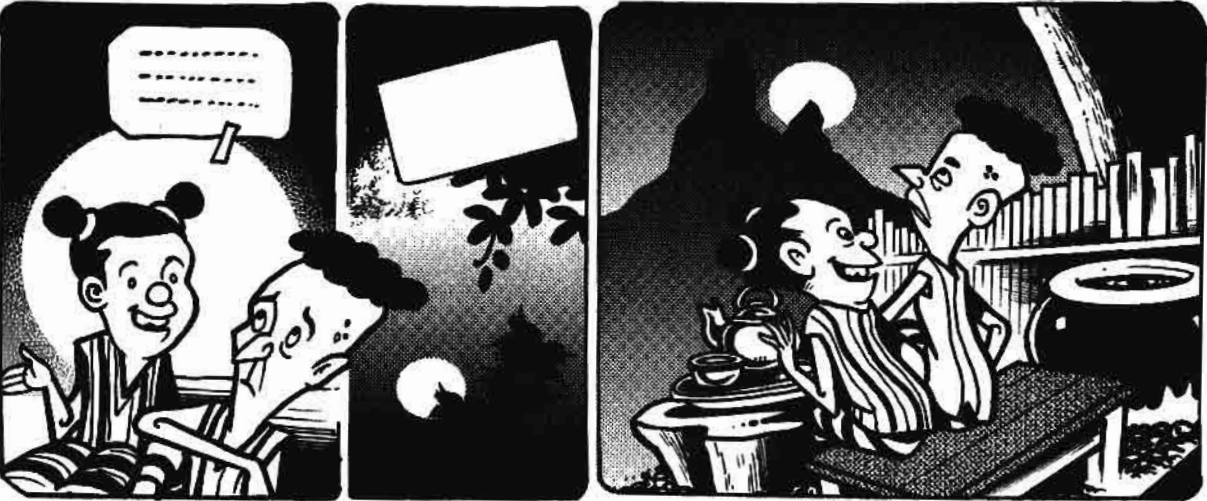

အိပ်လို့မပျော်တဲ့ညတွေလည်း များလှပြီ
I've passed sleepless nights for a long time.

ဪ မောင်ကြီးက
မအိပ်သေးဘဲကိုး
Oh! Hubby, you don't
sleep yet.

နီးဖြစ်သူက ဖကိုင်းအနားကပ်ထိုင်၍ စကားများကို မနားတမ်း ပြောနေ၏။
His wife sat beside him and talked incessantly.

ဖကိုင်းက စိတ်မဝင်စား၊ ကောင်းကင်မှ တိမ်များကိုသာ ငေးကြည့်နေ၏။
Pha Kaing did not interest in it and still looking at the clouds.

ဒီက ပြောနေတဲ့ စကားတွေကို
ကြားကော ကြားရဲ့လား မောင်
Do you hear me what
I am talking?

အင် ဘာ ဘာလဲ
ရှင်မ
Em! What are you
talking about?

ထက်နဲ့ပုတ်လိုက်မှပဲ
ဒီကို သတိရတော့တယ်
Only when I touch you,
you can notice.

မှန်မှန်ပြောစမ်း တစ်ချိန်လုံး ကောင်းကင်ကို မော်ကြည့်နေတာ ဘာကြောင့်လဲ
Tell me the truth, why are you looking at the sky all the time?

ဘာတွေ တွေး
နေတာလဲ
What are you
thinking about?

ဘာမှ မတွေး
ပါဘူးကွယ်
I think nothing.

မညာပါနဲ့ တော် တစ်ခုခု
တွေးနေတယ်ဆိုတာ သိပါတယ်
Don't tell a lie. I know you
are thinking about something.

ဘာမှမတွေး
ပါဘူးကွာ
I don't think
anything.

ဒီလောက် ညာနေပုံထောက်ရင် တော် ရုပ်ဝေးမှာ အလုပ်လုပ်ရင်း မယားငယ် ထားခဲ့တယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီ မယားငယ် အကြောင်းတွေ့နေတာ မဟုတ်လား။
By cheating like this possibly when you were working in far place, did you have the lesser-wife?

မဟုတ်ပါဘူးဆို ကွာ
No, not like that.

မဟုတ်ရင် တော် ဘာတွေတွေ့နေတယ်ဆိုတာ ပြောပြနိုင်ရမှာပေါ့
If so, you can tell me what you are thinking about.

ငါတွေ့နေတဲ့ အကြောင်းအရာက ပြောပြလို့ မဖြစ်လို့ပါကွာ
It is impossible for me to tell you what I think.

ဘု

တော် မပြောပြနိုင်လို့ကတော့ မယားငယ်ထားတယ်လို့ပဲ သတ်မှတ်လိုက်တော့မယ်
If you don't talk about your thinking, I remark that you are thinking about your lesser wife.

ခနဲခြစ်သုက အကြပ်ကိုင်သဖြင့် ဗကိုင်းလည်း အဖြစ်မှန်ကို ပြောပြရလေတော့သည်။
When his wife urged him he had to tell the true event.

ဟင်...
Hm!

ဒီလိုဆို တော် အမှားကြီး
လုပ်ခဲ့တာပေါ့
If so, you have done great
mistake.

လွန်ကို သတ်ခဲ့တယ်ပေါ့
You have killed Pha Lun,
haven't you?

တကယ်ဆို လွန်က အလွန်စိတ်ကောင်းရှိတဲ့သူပါ။ သူက တော်ရဲ့ပိတ်ဆွေကောင်း
တစ်ယောက်ပါ သူ့ကို သတ်ခဲ့တယ်ဆိုတော့ တော်မှာ အပြစ်ကြီး ဖြစ်နေပြီ
In reality, Pha Lun is an honest and kindhearted man. He is your
good friend. As you have killed him, you commit murder case.

လောဘစိတ်ကြောင့်
ငါ မှားခဲ့ပါတယ်ကွာ
Because of my greediness,
I've done wrong.

ဒါပေမဲ့ ဒီကိစ္စကို လျှို့ဝှက်ထားပေးပါ။ ဘယ်သူ့ကိုမှ ပြန်မပြောပြပါနဲ့။

But conceal this case. Don't talk to anyone about it.

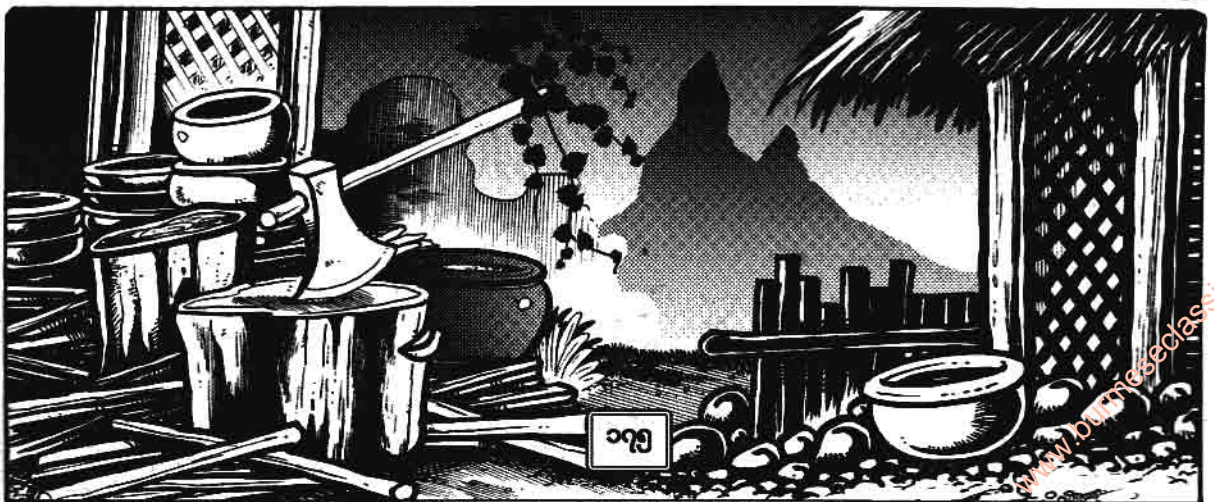
စိတ်ချပါတော် ကျုပ် လျှို့ဝှက်ထားပေးပါ့မယ်။ ဖလွန်အတွက် စိတ်မကောင်း
ဖြစ်မိတာတော့ အမှန်ပါပဲ။

Don't worry I'll conceal this case. I'm regret for Pha Lun.

သူက
အပြစ်ကင်းတယ်လေ
He is an innocent man.

ခွင့်လွှတ်ပါ
သုငယ်ချင်း
Forgive me,
my friend.

ငွေပိုငွေလျှံလေးများရှိသဖြင့် ဖကိုင်းတစ်ယောက် အရက်သောက်လာ၏။
Because of having extra money, Pha Kaing learnt to drink alcohol.

ထို့ထက်ပို၍ ဆိုးသည်မှာ မယားငယ်ထားသော ကိစ္စဖြစ်သည်။
For the worse, he used to keep a lesser wife.

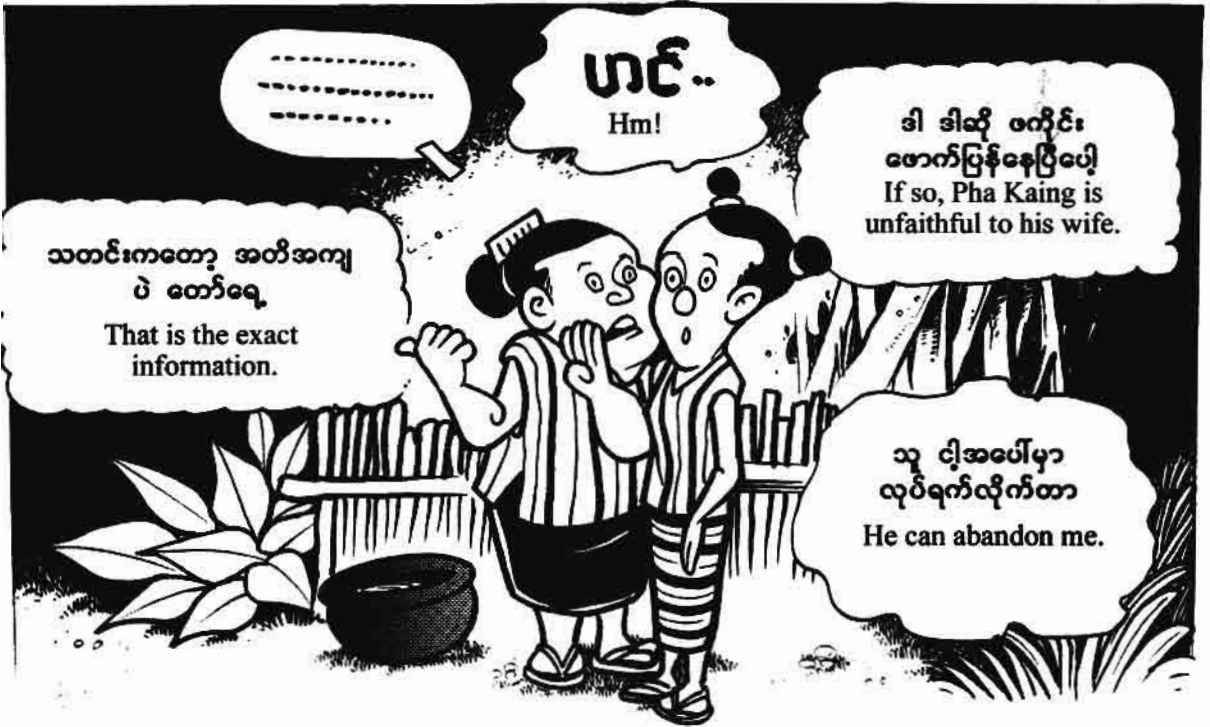

ချစ်လိုက်တာကွယ်
ဟိ ဟိ ဟိ
I love you. Hi! Hi!

အိမ်က မယားကြီးနဲ့များ
ကွာပါ့ ကွာပါ့
You are very different
from my old wife.

တူနစ်ကိုယ် ရွှေလက်တွဲလို့
ပျော်ပျော်ကြီး နေရအောင်
ထားကွယ်
Let's live together
happily.

ပြီးမှ ခင့်ကို ဝစ်
မသွားရဘူးနော် ဒါပဲ
Don't leave me behind
later.

.....
.....
.....

ဟင်..
Hm!

ဒါ ဒါဆို ဖကိုင်း
ဖောက်ပြန်နေပြီပေါ့
If so, Pha Kaing is
unfaithful to his wife.

သတင်းကတော့ အတိအကျ
ပဲ တော်ရေ
That is the exact
information.

သူ ငါ့အပေါ်မှာ
လုပ်ရက်လိုက်တာ
He can abandon me.

သစ္စာမရှိတဲ့ ဖကိုင်း တွေ့ကြသေးတာပေါ့
I'll meet unfaithful Pha Kaing.

ဟော်.. ဟိုဘက်ရွာက ကောင်မလေး..
ဖောက်ပြန်နေတယ်ဆို.. ကျုပ် ကြားပြီးပြီ..

I've heard that you adulterate with
the woman from next village.

အဲဒီတော့
ဘာဖြစ်လဲကွာ
If so, what will it be?

ဪ သိသို
ဟုတ်နေပြီပေါ့
Oh! You have lesser
wife right now.

ဘယ်သူ့ ဂရု
မိုက်ရမှာလဲ
I don't care
anybody.

နောက်ဆုံး တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် စကားများရာမှ ဖကိုင်းက တုတ်ဖြင့်
မိုက်ရာ ဇနီးသည်၏ဦးခေါင်း ကွဲလေတော့သည်။
Eventually, they quarrelled and Pha Kaing struck his wife
and her head was cracked.

ထော်က ကျုပ်ကို
မိုက်တယ်ပေါ့
You strike me
now.

မိုက်ရုံတင်မကဘူး
အိမ်ပေါ်ကပါ ဆင်း ခုဆင်း
Not merely strike,
but get out now.

ကောင်းက နှင်ချသဖြင့် ဇနီးဖြစ်သူလည်း အိမ်ပေါ်က ဆင်းရတော့သည်။

When Pha Kaing expelled her, she went out from this house.

ဘယ်တော့မှ ပြန်မလာ
ခွဲနဲ့ကွာ
Never come back.

စိတ်ချပါ
ပြန်မလာပါဘူး
Sure, I won't
come back.

လုပ်ထားနှင့်
ဦးပေါ့
Strike me
when you can.

ငါ့ကို ဒုက္ခရောက်အောင်လုပ်သလို
ဒင်းလည်း ဒုက္ခရောက်စေမယ်

If he push me into trouble,
he may also be in trouble.

ကျောင်းက ဇလွန်အား သတ်၍ ပစ္စည်းလုခွဲပုံများကို ဇနီးဖြစ်သူက ရွာသူကြီးထံတွင် တိုင်လေသည်။

Pha Kaing's wife reported to the village headman that Pha Lun was killed by Pha Kaing.

ဟာ ဒီကောင် အတော်
ရက်စက်ပါလား
What a cruel fellow
he is!

မိုက်မိုင်း
လိုက်တာ
How foolish
he is!

ဒီကောင် ရွာပြန်လာကတည်းက မူမမှန်ဘူးဆိုတာ ငါတို့ ခိုင်မိတယ်
We convinced that he was not a normal.

ခုတော့ အကြောင်းရဲ့
သိရပြီ
Now we know
all about it.

ဒီကောင်ကို ဖမ်းကွာ
Arrest him.

ရွာသားများကလည်း ဖကိုင်းကိုစမ်း၍ ခြို့စားကြီးထံ ပို့လိုက်၏။
The villagers arrested Pha Kaing and sent him to the township officer.

မတတ်သာသည့်အဆုံး ဖကိုင်းလည်း အမှန်ကို ဝန်ခံရတော့သည်။
Unable to conceal any longer, Pha Kaing confessed the truth.

ထိုနေ့ကား လပြည့်နေ့ ဖြစ်သည်။

This day was fullmoon day.

နေဝင်၍ လထွက်လေပြီ။

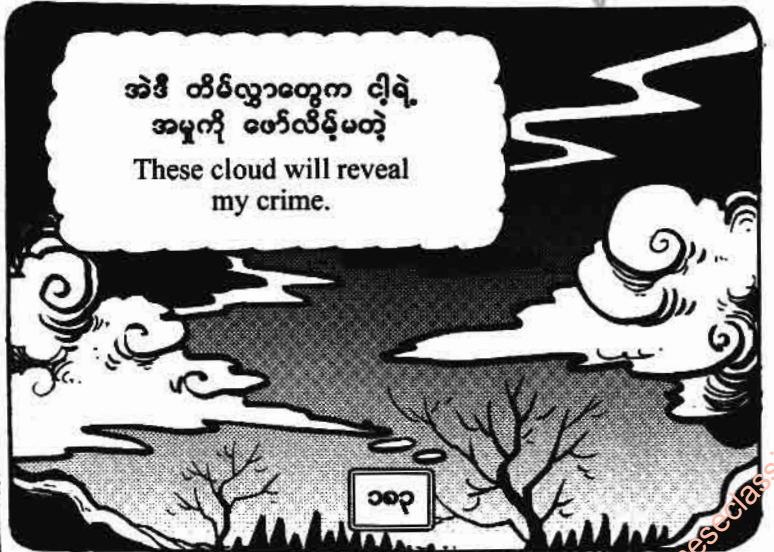
The sun set and the moon rose up.

ဖကိုင်းသည် ကောင်းကင်မှ တိမ်လွှာဖြူဖြူများကို ကြည့်ရင်း နောင်တရနေ၏။
Pha Kaing was repented when he looked up the white clouds.

ဖလွန် ပြောတာမှန်တယ်
What Pha Lun said is true.

အဲဒီ တိမ်လွှာတွေက ငါ့ရဲ့
အမှုကို ဖော်လိမ့်မတဲ့
These cloud will reveal
my crime.

၁၈၃

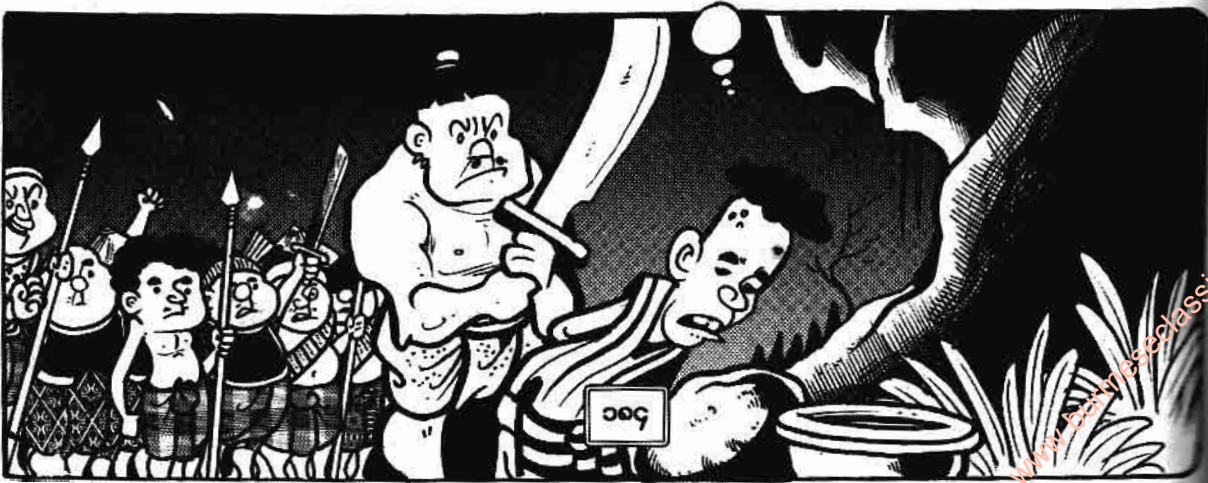
အခု လက်တွေ့ ဖြစ်လာပြီ
Now I see it really.

တိမ်လွှာတွေကို ငေးကြည့်ရင်း နီးသည်က မေးလို့ ငါ့ရဲ့လျှို့ဝှက်ချက်ကို
ပြောပြရာက ဒီပြဿနာကြီး စတင်လာတာ

I gazed at the clouds and my wife suspected me.
So I revealed my crime to her. That is the beginning of problem.

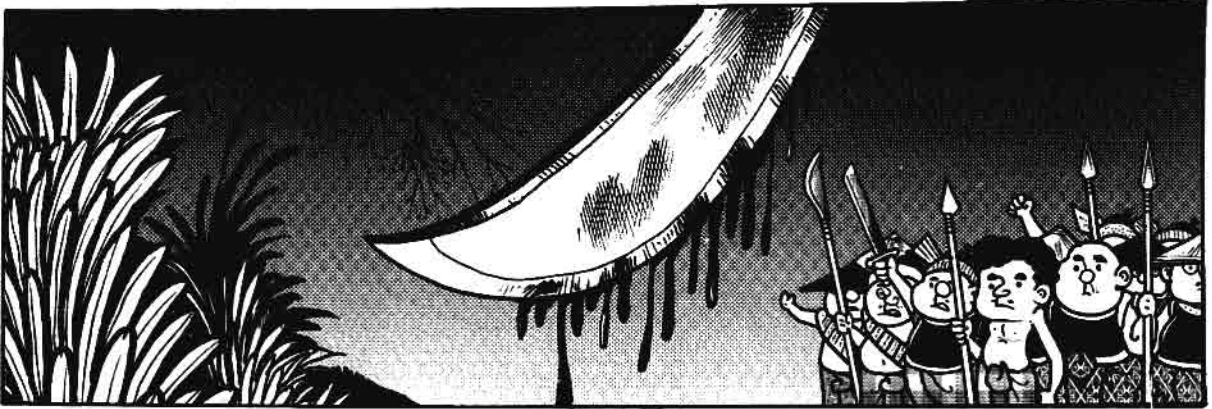

ခုတော့ ငါ့ရဲ့လုပ်ရပ်တွေအတွက် ပြန်လည်ပေးဆပ်ဖို့ အချိန်ကျခဲ့ပြီ
Now, it is the act to reap the consequence of my past misdeed.

မိတ်ဆွေကောင်းကို ပြစ်မှားခဲ့သော လူမိုက်ကြီး၏ဘဝ ဇာတ်သိမ်းခဲ့လေပြီ။

Because of killing his good friend the Knavish Pha Kaing's life was ended like that.

ကောင်းကင်ယံမှ လမင်းကြီးကတော့ သာနေပြီ သာဆဲပါပေတည်း။

The moon was still shining silently.

ရှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ

ဗျူး

ဆက်လက်ကြိုးစားပါဦးမည်..

ကတ္တီ

ကာတွန်း
ဇော်ဝိုင်
cartoon zaw wine

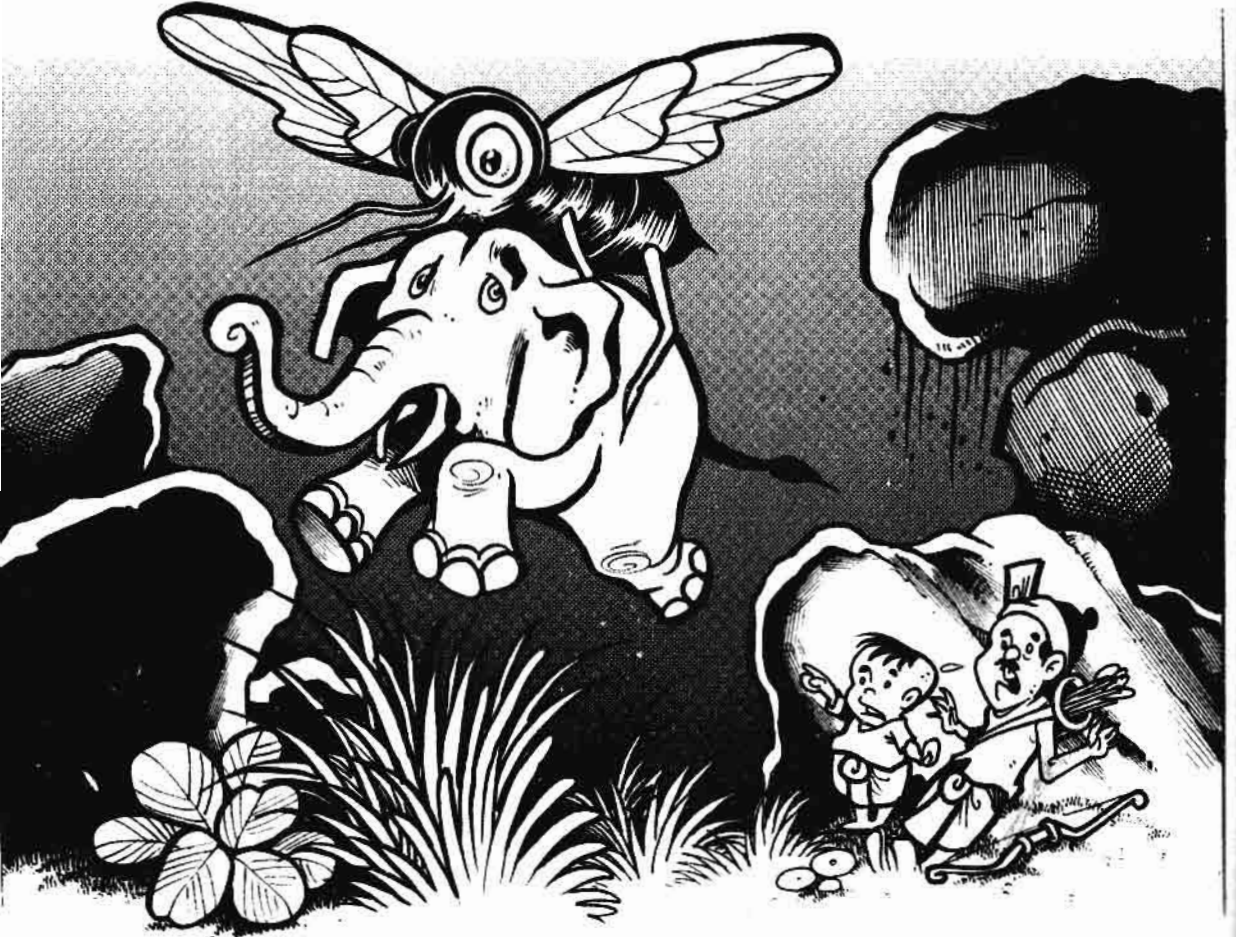
မွန်ပုံပြင်

Mon Folktales

မှန်တိုင်းလည်းမပြောရ

TRANSLATED BY U HLA KYWE

Don't talk whenever it is right

တစ်ခါက ရွာတစ်ရွာတွင် 'အထိမဲ' နှင့် 'ကွန်စန်း' အမည်ရှိသော မုဆိုး၊ မြေးအဘိုး နှစ်ယောက်ရှိ၏။

Once upon a time in a village there were a grandpa and a grandson. They were hunters and their names were Ahiti Mei and Kun Sann.

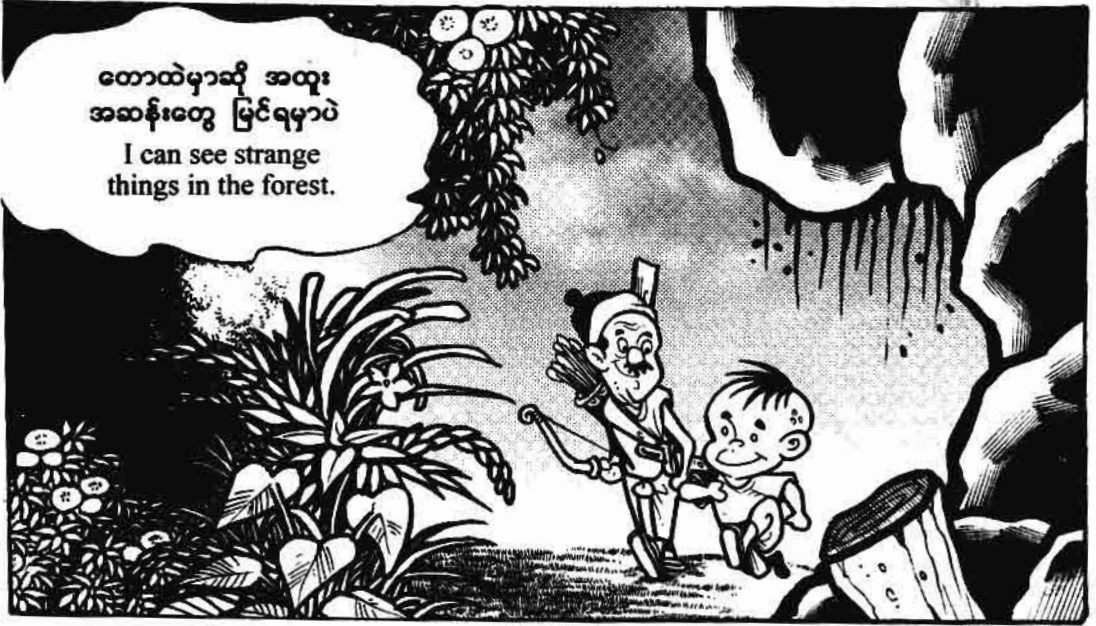

ငါ့မြေးကို အင်လိုက်နည်း သင်ပေးမယ်

I'll teach my grandson how to hunt the prey.

တောထဲလိုက်ခဲ့ပေတော့
Come into the forest with me.

ငါကလည်း တောထဲ လိုက်ချင်နေတာနဲ့ အတော်ပဲ
I also want to go into the forest.

တောထဲမှာဆို အထူး
အဆန်းတွေ မြင်ရမှာပဲ
I can see strange
things in the forest.

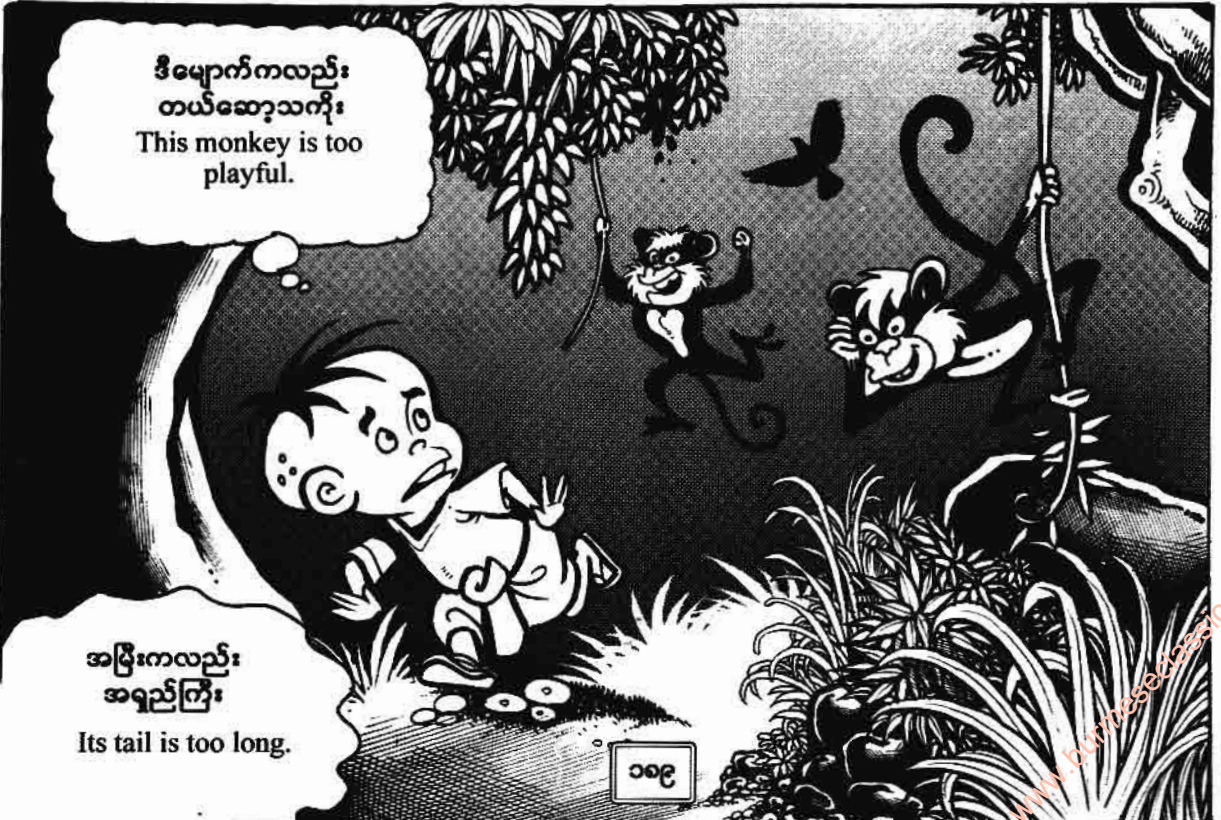
မြင်မြင်သမျှသည် ကွန်စန်းအတွက် အထူးအဆန်း ဖြစ်နေ၏။
I can see strange everything was strange.

တောထဲက ရုဉ်းတွေက တို့ရွာက ရုဉ်းတွေထက် ပိုကြီးနေသလိုပဲ
The squirrels in the forest seem to be bigger than the squirrels in the vilalge.

ဒီပျောက်ကလည်း
တယ်ဆော့သကိုး
This monkey is too
playful.

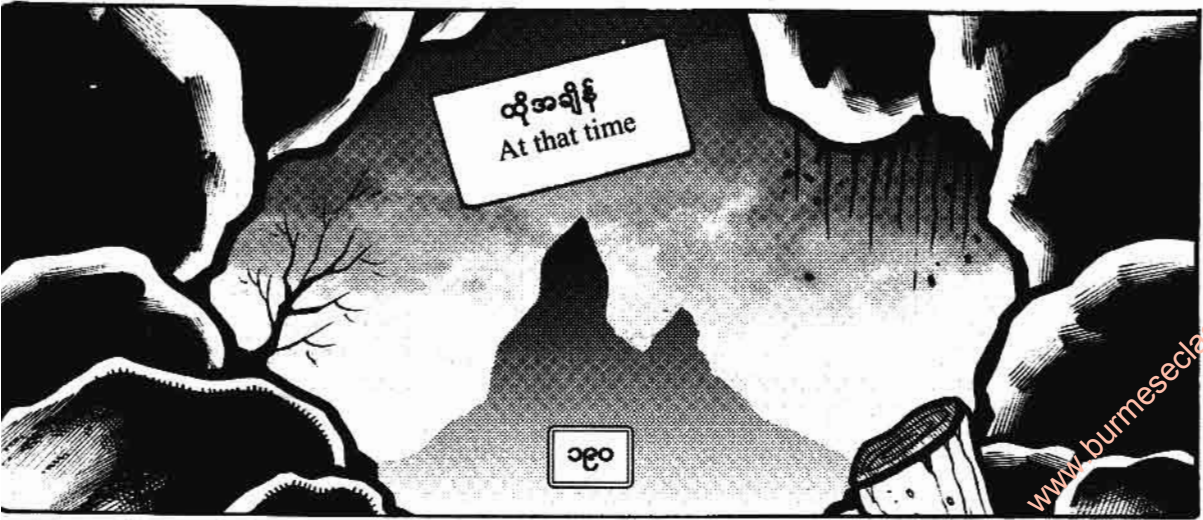

အမြီးကလည်း
အရှည်ကြီး
Its tail is too long.

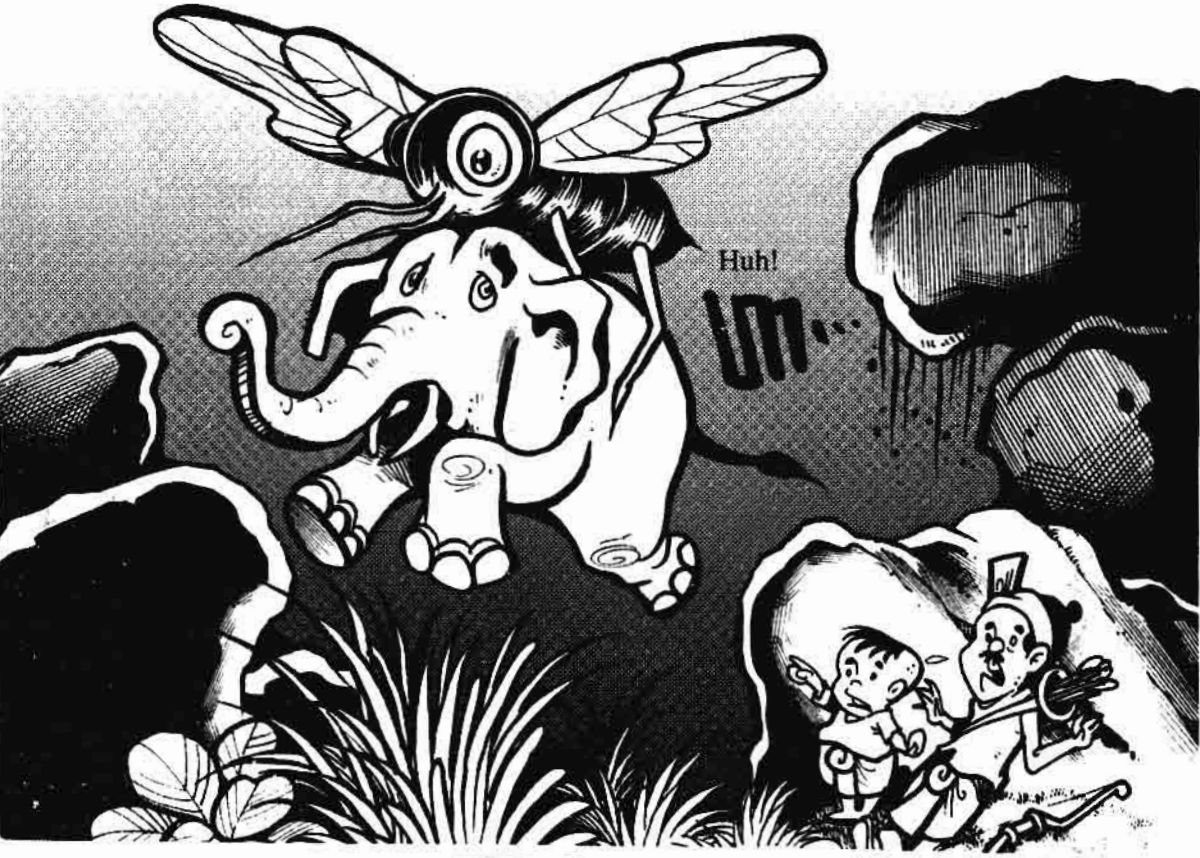
ငါ့မြေး တိတ်တိတ်နေ၊ စကားတတွတ်တွတ် မပြောရဘူးနော်
Be silent grandson. Don't talk too much.

ငါ့မြေးက စကားတွေပြောနေမယ်ဆိုရင် သားကောင်ကြီးတွေထွက်ပြေးသွားလိမ့်မယ်
If you talk too much they big games will run away.

အလွန်ကြီးမားသော ပိတုန်းတစ်ကောင်သည် ဆင်ကြီးကိုချိတ် ယုံသွား၏။
A gigantic bumble bee carried an elephant.

ဟိုမှာ ကြည့်စမ်း ပိတုန်းက
အလွန်ကြီးတာပဲ အဘိုးရာ
Look Grandpa, the bumble
bee is very big.

ဒီလောက်ကြီးတဲ့ ပိတုန်းမျိုး တစ်ခါမှ မမြင်ဖူးပါဘူး အဘိုးရာ

I've never seen such a big bumble bee.

ဒီမယ် ငါ့မြေး
My grandson.

တောထဲမှာဆိုတာက
နတ်ပေါင်းစုံ ရှိတယ်
In the forest there are
variety of guardian spirits.

နာနာဘာဝ
ပေါင်းစုံ ရှိတယ်
There are multitude
of mysterious creatures.

ခုနက မြင်လိုက်တဲ့ပုံရိပ်ဟာလည်း
နာနာဘာဝတွေက ဖန်ဆင်းပြတာလည်း
ဖြစ်နိုင်တယ်

What you saw recently will
not be real. Some omens
create the vision.

ဒါကြောင့် ရွာပြန်ရောက်တဲ့အခါ ဒီအကြောင်းကို ဘယ်သူ့ကိုမှ ပြန်မပြောပါနဲ့။
So when you are back in the village, don't talk about it to other villagers.

တချို့ကိစ္စတွေဟာ
မှန်တိုင်းလည်း မပြော
ရဘူး လူလေးရဲ့။
Some of the thing
must not tell even if
they are right.

မဖြစ်နိုင်တာကိုပြောမိရင် ငါ့မြေးကို အရူးလို့ ကဲ့ရဲ့လိမ့်မယ်
If you say impossible thing, all the people will think you as a fool.

ဒါကြောင့် ပြန်
မပြောရဘူးနော်
So don't about it
to others.

ဟုတ် အဘိုး
Yes, grandpa.

ထိုနေ့အဖို့ သမင်တစ်ကောင် ရလိုက်သည်။

As for this day, they got a deer.

အဘိုးက
တော်လိုက်တာများ
How smart you are,
grandpa.

နောက်တော့ ငါ့မြေးလည်း အဘိုးလို အမဲပစ်တော်တဲ့ မုဆိုးကြီး ဖြစ်လာမှာပါ
Later you'll become a hunter like me.

ဒါပေမဲ့ မကြိုးစားဘဲနဲ့တော့
ဘယ်အရာမှ ဖြစ်မလာဘူးနော်
But nothing can be done
without striving.

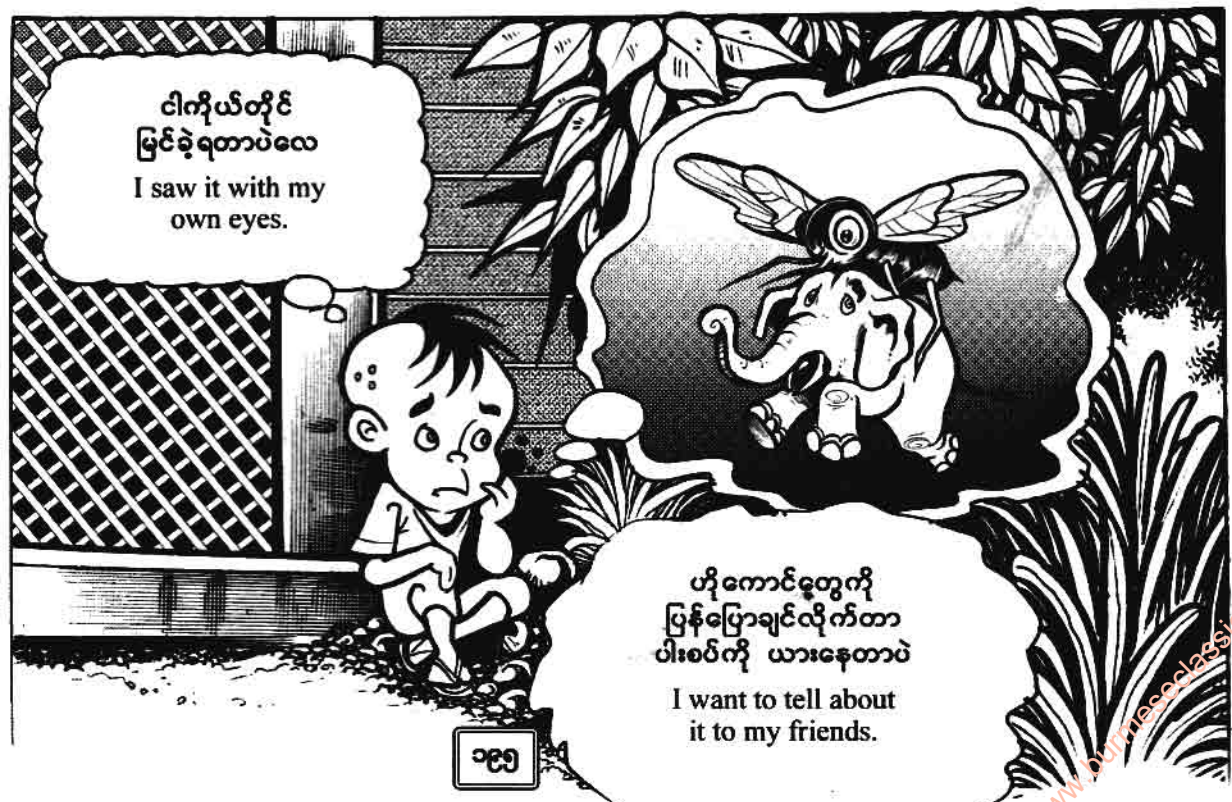
ရွာသို့ ပြန်ရောက်ခဲ့လေပြီ။

In this way, they had been back to their village.

‘ကွန်စန်း’အဖို့ နေ့လယ်မှာမြင်ခဲ့ရသော ပုံရိပ်ကို မေ့ပျောက်၍မရ။

As for Kun Sann, he could not erase his vision in the forest.

ငါ့ကိုယ်တိုင်
မြင်ခဲ့ရတာပဲလေ
I saw it with my
own eyes.

ဟိုကောင်စုတွကို
ပြန်ပြောချင်လိုက်တာ
ပါးစပ်ကို ယားနေတာပဲ

I want to tell about
it to my friends.

ငါ မနေနိုင်တော့ဘူး
ပြောလိုက်တော့မယ်
I can't control myself.
I'm going to tell about it.

အဘိုးက ငါ့ကို
ရိုက်ချင်လည်း ရိုက်ပစေ
Let my grandpa strikes
me, I'll tell them.

ဟိုမှာ ကွန်စန်း
လာနေပြီ
Kun Sann is
coming to us.

မနေ့တုန်းက ငါ့အဘိုးနဲ့ အမဲလိုက်သွားရင်း တောထဲမှာ ရောမပိတုန်းကြီးတစ်ကောင်က
ဆင်ကြီးတစ်ကောင်ကိုချီပြီး ယုံသွားတာကို ငါ့ကိုယ်တိုင် တွေ့ခဲ့ရတယ်ကွ

Yesterday, when I went hunting with my grandpa I saw
a very big bumble bee carried an elephant.

ဟိ ဟိ ဟိ
Hee! Hee!

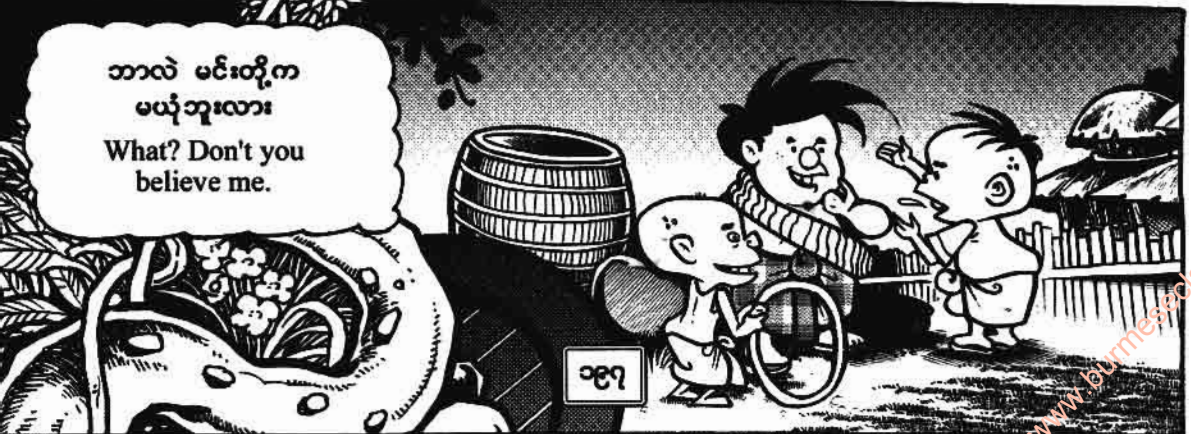
ခစ် ခစ် ခစ်
Kheet! Kheet!

ဒီကောင်ကတော့ မဖြစ်နိုင်
တာတွေကို ပြောနေပြီ
This guy tells us impossible
thing.

အေးလေ
Yes of course.

ဘာလဲ မင်းတို့က
မယုံဘူးလား
What? Don't you
believe me.

ယုံပါဘူးဗျာ မင့်စကားက
ယုံစရာ တစ်စက်မှမရှိ
We don't believe because
your story is unbelievable.

ဒါဆို
လောင်းမလား
Will you make
a bet?

စိန်လိုက်လေ မင်းက ဘာကြေးလောင်းမှာလဲ
Yes, with what cost do you bet?

ခွားတစ်ကောင်ကြေး
လောင်းမယ်
I'll bet with an ox.

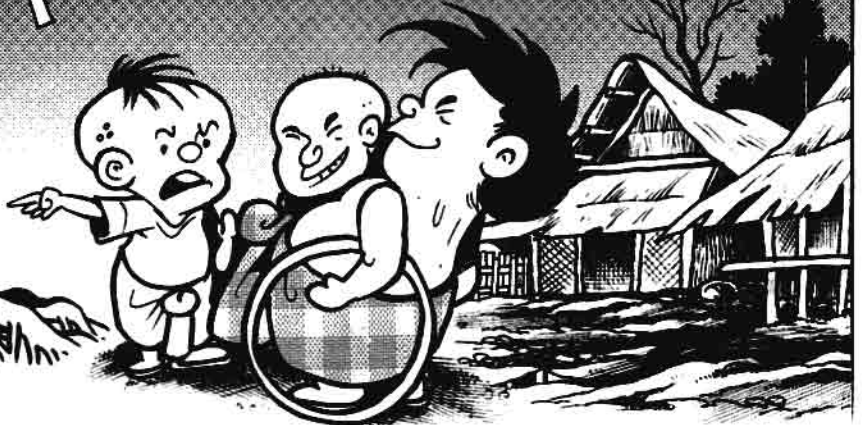

ကြိုက်သွားပြီ
I like it.

ဒီကိစ္စ မှန် မမှန်ဆိုတာကိုတော့ ငါ့အဘိုးထံမှာ အဆုံးအဖြတ် ခံယူကြမယ်
Let my grandpa to judge this case.

ငါ မှန်ရင် မင်းနွားကို
ငါ ယူမယ်
If I am right, I'll
take your ox.

ငါမှားရင်
ငါ့နွားကို မင်းယူ
If I am wrong,
you can take my ox.

သိပ်ကောင်းတာပေါ့၊ မင်းအဘိုးကလည်း စကားကို မှန်မှန်ကန်ကန် ပြောတတ်တဲ့သူ
Very good. Your grandpa always tell the truth.

ရပ်ထဲရွာထဲကတောင်
လေးစားရတဲ့သူ
He is respected by
all the villagers.

မင်းအဘိုး ပြောသမျှ
တို့ ယုံကြည်တယ်
We believe what
your grandpa tell.

လာ လိုက်နဲ့
Follow me.

ပိတုန်းတစ်ကောင်က ဆင်ကိုချီပြီး ပျံသွားတယ်ဆိုတာ ဒီကောင်တွေက မယုံဘူးတဲ့၊
သားပြောတာ မှန်တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ပြောပြလိုက်စမ်းပါ အဘိုးရာ
Those guys don't believe that a bumble bee carries an elephant.
Tell them what I tell is true or false.

ဟဲ့ ငါ့မြေး ဘာတွေ
ပြောနေတာလဲ
Heh! Grandson,
what are you talking?

ငါ့မြေးပြောတာ တစ်ခုမှ
မဟုတ်ပါဘူးကွယ်
What my grandson
tells is not true.

ထိုပွဲ၌ 'ကွန်စန်း' ရှုံးသဖြင့် နွားပေါက်တစ်ကောင် ပေးလိုက်ရသည်။

In this betting Kun Sann lost and he had to give them a calf.

နုမြောလိုက်တာ
I'm too stingy.

ရပြီကွ
ဟား ဟား
We have got it.

ငါ့ရဲ့အချစ်ဆုံး နွားကလေး 'ငနီ' တော့ ပါသွားပြီ
My favourite calf Nga Ni is gone.

အဘိုး ဘယ်လို
လုပ်လိုက်တာလဲများ
I wonder how grandpa
judges like that.

ပြောသားပဲ ငါ့မြေးရယ် ဟုတ်တိုင်းမှန်တိုင်းလည်း လူတကာကို လျှောက်မပြောရဘူးလို့
Grandson, I've warned you that not to talk even it is right.

ငနီက အရမ်း
လိမ္မာတာဗျ
Nga Ni is very
clever.

ငါ့မြေးက နွားကလေး 'ငနီ'ကို ပြန်လိုချင်နေတယ်ထင်ပါ
My grandson want the calf Nga Ni back, don't you?

လိုချင်တာပေါ့
အဘိုးရာ
I want it, grandpa.

ဒါဖြင့် ဒီလိုလုပ်
If so, do like that.

မင့်သုငယ်ချင်းတွေဆီသွားပြီး နောက်ထပ်တစ်ကြိမ် နွားတစ်ကောင်ကြေး
အလောင်းအစား လုပ်ခို

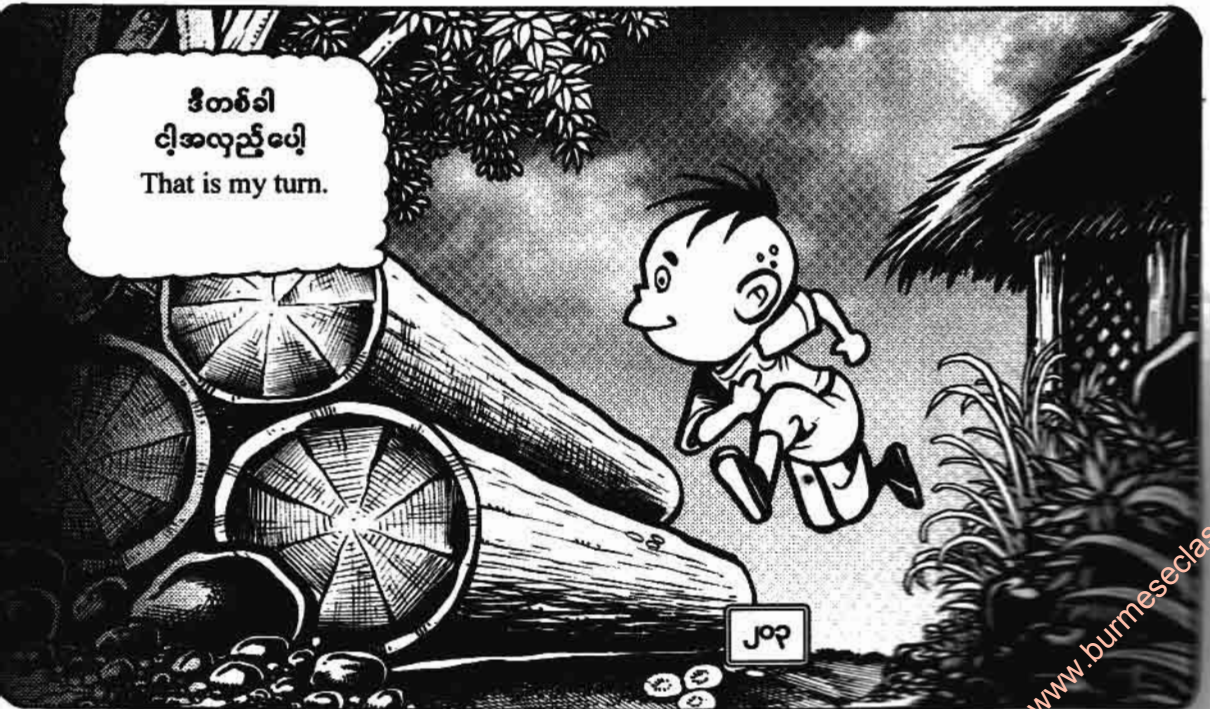
Go to your friends and make a betting again.

ဟုတ်ကဲ့
အဘိုး
Yes, grandpa.

ငါ ပြောတဲ့
အတိုင်းနော်
Do as I tell you.

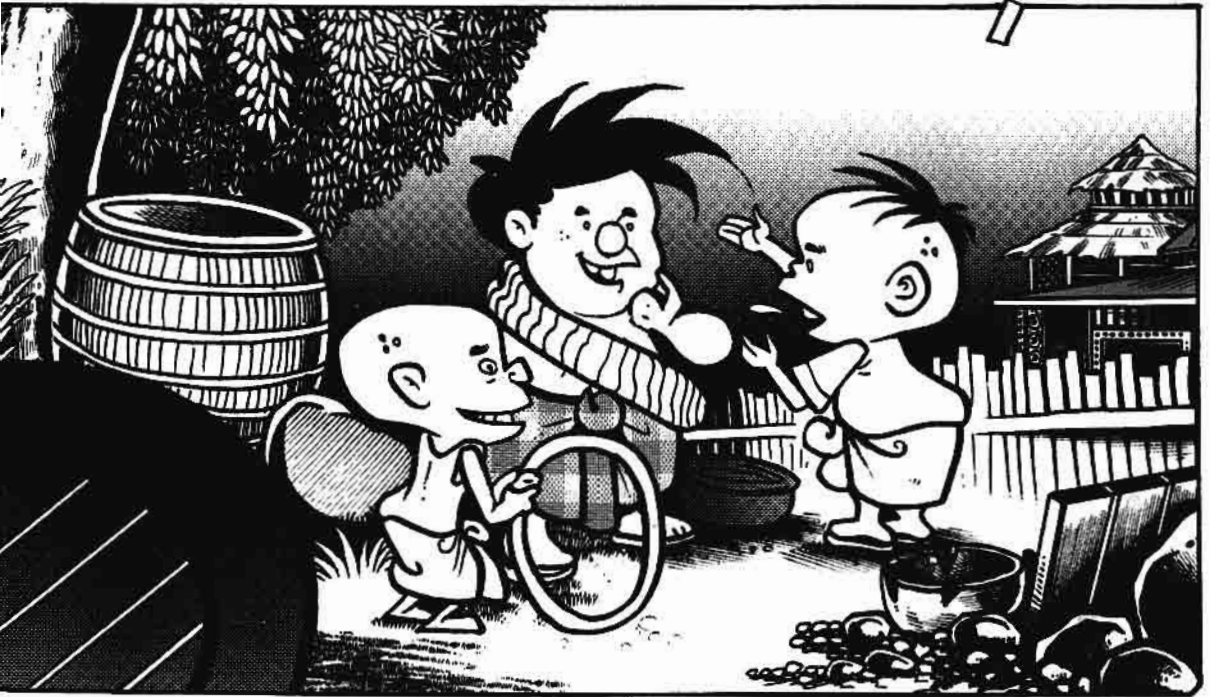
ကွန်စန်းလည်း သုငယ်ချင်းများထံ နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်လာ၏။
Kun Sann want to his friends again.

ဒီတစ်ခါ
ငါ့အလှည့်ပေါ့
That is my turn.

ဟေ့ကောင်တွေ မနွေတုန်းက ငါ့အဘိုးက ပြားတစ်စင်းတည်းနဲ့ပစ်တာ အဲဒီပြားက သမင်ရဲ့ခွာကိုဖောက် နားခွက်ကိုဖောက် နှုတ်သီးကိုဖောက်ပြီး သေသွားတယ်ကွ

Hey! Friends, yesterday, when my grandpa shot a deer with his arrow. The arrow first penetrated its hoof, then penetrated its ear and then penetrated its nose.

ဟာ ဟာ ဟာ ဒီကောင်ကတော့ မဖြစ်နိုင်တာတွေကို ပြောပြနေပြီကွာ
Ha! Ha! This guy tells us impossible thing.

ဘာလဲ မင်းတို့က မယုံလို့လား
What? Don't you believe me?

မယုံရေးချ မယုံ
We don't believe you.

ဒါဖြင့် နွားတစ်ကောင်ကြေး ထပ်လောင်းမလား
Let's make a bet with an ox.

ကွန်စန်းနှင့်တကွ သူငယ်ချင်းများလည်း အဆုံးအဖြတ်ခံယူရန်အတွက် အဘိုး 'အထိမဲ့'ထံ ပြန်လာခဲ့ကြ၏။

So Kun Sann and his friend went to his grandpa Ahti Mei to make decision.

ဒီကောင်တော့ နှစ်ခါနာတော့မယ်
This guy will be beaten with double hit.

ဟုတ်ပါတယ် ငါ့မြေးတို့ရယ် ကွန်စန်း ပြောတာ မှန်ပါတယ်
Yes, my grandchildren what Kun Sann said is true.

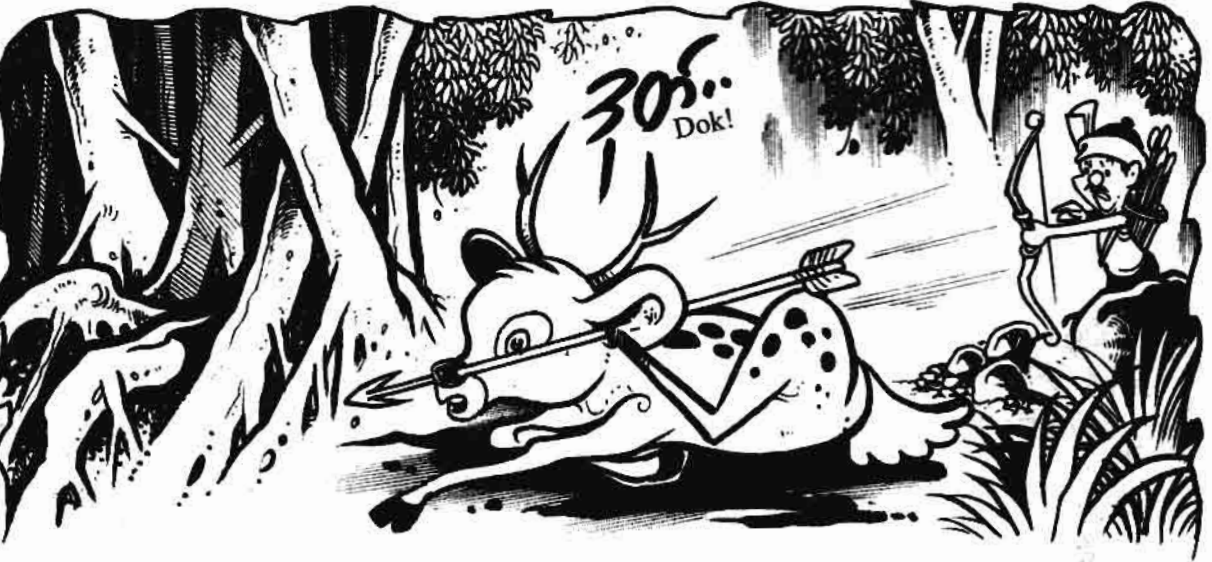

အဘိုးက မြားတစ်စင်းတည်းနဲ့ ပစ်လိုက်တာ အဲဒီမြားက သမင်ရဲ့ခွာ နားရွက်နဲ့
နှုတ်သီးကိုစောက်ပြီး သေဆုံးခဲ့တာပါ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့
When I shot the deer with one arrow it penetrated first its
hoof, then its ear and it penetrate its nose, because

အိပ်ပျော်နေတဲ့သမင်ဟာ နားရွက်ယားလို့ ဦးခေါင်းကိုစောင်းပြီး နောက်ခွာနဲ့ ကုတ်နေချိန်နဲ့ အဘိုးပြားပစ်ချိန်နဲ့ တိုက်ဆိုင်သွားလို့ပါ

The sleeping deer, when its ear was itching, it scurb the ear with its hind foot and coincidentally my arrow penetrated all of them.

ဟား ဖြစ်နိုင်တာပေါ့
Huh! That's possible.

အဘိုးပြောတာ
ယုတ္တိရှိတယ်
What grandpa
say is possible.

ကျွန်တော်တို့
အရှုံးပေးပါပြီ
We lose this
betting.

ထိုပွဲ၌ ကွန်စန်း အနိုင်ရသဖြင့် နွားကလေး 'ငနီ'ကို ပြန်ရလိုက်သည်။
As a winner in this betting Kun Sann regained his favourite Nga Ni the calf.

ဟေ့ ငနီ
Hey! Nga Ni.

ပြန်ပေးလိုက်ပြီနော်
I give it back
to you.

အဲဒါပဲ ငါ့မြေး၊ တချို့ကိစ္စတွေဟာ တကယ်မှန်ပေမယ့်
ယုတ္တိမရှိရင် လူတွေက မယုံကြည်ကြဘူး

That is the lesson for you. Don't talk whenever
it is right.

တချို့ကိစ္စတွေများကျတော့ တကယ်မမှန်ပေမယ့်လည်း ယုတ္တိရှိအောင် ပြောနိုင်ရင် လူတွေက ယုံကြည်ကြပြန်ရော

Those some cases which are not impossible, but if a person tell it as if it is real, the people will believe it.

ဒါကြောင့် စကားကို မှန်တိုင်းလည်း မပြောရဘူး
So don't tell the other even if it is right.

အခြေအနေနဲ့ အချိန်အခါကို ကြည့်ပြီးမှ ပြောရတယ်
You must consult with time and condition.

နောက်တစ်ခါ လူတွေနဲ့စကားပြောရင် နှုတ်စောင့်စဉ်းရမယ်နော်
Next time when you meet the people control your desire.

ယုတ္တိတန်က နိုင်တတ်သည်ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ကို 'ကွန်စန်း' နားလည်ခဲ့လေပြီတည်း။
Kun Sann understood that when it was believable it would bring good result.

ကာတွန်း
ဇော်ဝိုင်
cartoon : zaw wine

မြန်မာပုံပြင်
Myanmar Folktale

TRANSLATED BY U HLA KYWE

အကန်းနှင့်အကောင်း
The blind man and not blind man

ရှေးအခါက တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်သောမင်းကြီး၌ ပညာရှိအမတ်ကြီးတစ်ပါးရှိ၏။
In the ancient time, there was a wise minister.

ဒီနေ့လည်း မင်းကြီးထံ
အစားဝင်ဦးမှ
Today, I had to attend
the king.

တစ်ခုသော ညီလာခံတွင်မင်းကြီးက အမတ်ကြီးအား ဤသို့မေး၏။

In one conferecne, the king asked the wise minister.

လောကမှာ အကောင်းဆုံးအကန်း၊ ဘယ်ခင်းက ရိုများသလဲကွယ်
Which one is more between blind men and not blind men.

အကန်းက ရိုများ ပါတယ်ဘုရား
The blind men are more, Your Majesty.

ဟယ်... ဒီလိုဆို
သင့်အဖြေမှားပြီ

Hei! If so, your answer
is wrong.

ဟောဒီ ညီလာခံမှာ
ကြည့်လိုက်စမ်း
Look at the people
in the conference.

အကန်းတစ်ယောက်မှ မပါဘူးဆိုတာ သိပြီလား
There are no blind men. Do you see?

မှန်လှပါ လောကမှာ အကောင်းထက် အကန်းကပိုများတယ်ဆိုတာ နောက်နေ့တွေမှာ
ကျွန်တော်မျိုး လက်တွေ့ပြပါမယ် ဘုရား
Your Majesty, in the world, there are more blind men
than not blind men. I'll show you practically.

နောက်တစ်နေ့တွင် အမတ်ကြီးက ဝေးတစ်လက်ဖြင့် နီးဖြာရင်း အခြေအနေကို လေ့လာအကဲခတ်နေ၏။
Next day the wise minister watched the situation while he was splitting bamboo into thin strips.

အမတ်ကြီး ဘာလုပ်
နေတာလဲဗျ
Minister, what are
you weaving?

နီးဖြာနေတာပါဗျာ
I weave the
bamboo mat.

ဘာလုပ်နေတာလဲ
အမတ်ကြီး
What are you doing,
minister?

နီးဖြာနေတာလေ
I'm splitting the
bamboo into thin strips.

ဗျိုအမတ်ကြီး
ဘာထိုင်လုပ်နေတာတုန်းဗျ
Minister, what are
you doing?

အို အမတ်ကြီး နီးဖြာနေတာလားဗျ

Oh! Minister, are you splitting the bamboo into thin strips?

ဟုတ်ပါတယ်ကွယ်
Yes.

ဤတွင် အမတ်ကြီးက 'ဘာလုပ်နေတာလဲ' ဟု မေးသူများကို အကန်းစာရင်းတွင်ထည့်သွင်းလိုက်ပြီး 'နီးဖြာနေတာလား' ဟု မေးသူများကို အကောင်းစာရင်း၌ ထည့်သွင်းမှတ်သားလိုက်၏။

The minister put the men who asked "What are you doing" in the list of blind men. He put the man who asked "Are you splitting the bamboo" into the list of not blind men.

ဟဲ့ အမတ်ကြီး
ဘာလုပ်နေတာလဲကွယ်
Heh! Minister, what are
you doing?

အကန်းစာရင်းတော့
တိုးလာပြန်ပြီ
One more in the list
of blind men.

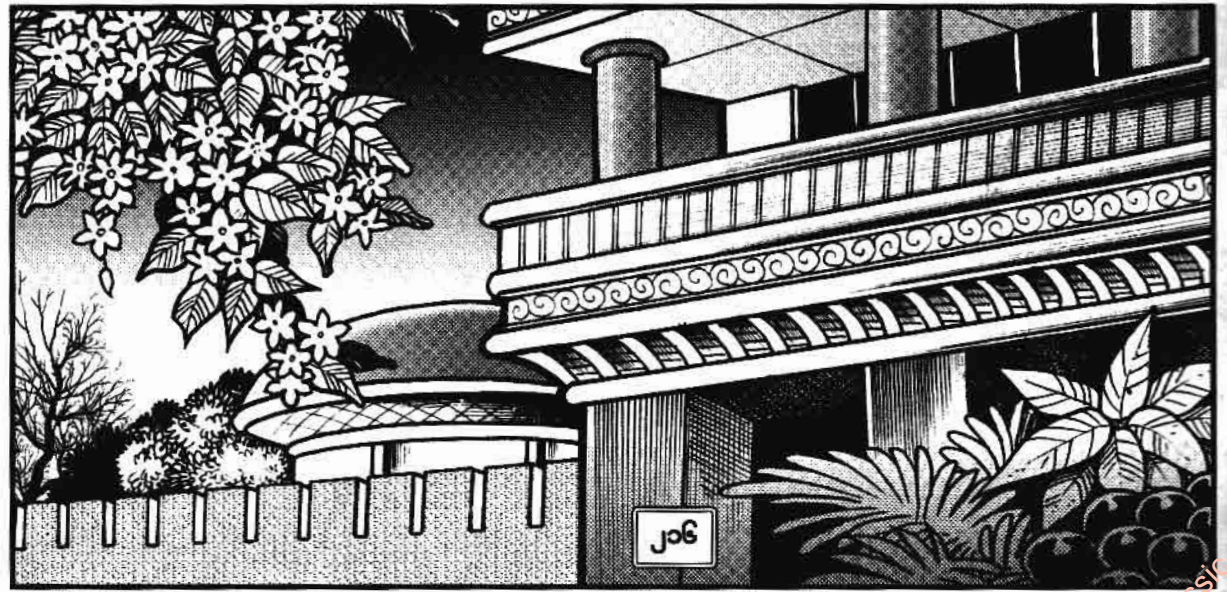
အမတ်ကြီးက သူ့ကိုယ်တိုင် ပြုစုထားသောစာရင်းကို ထုတ်ပြန်လိုက်လေပြီ။

The wise minister issued his list.

ထိုအခါမှ မင်းကြီးလည်း လောက၌ အကောင်းထက်အကန်းက ပိုများကြောင်းကို နားလည်သဘောပေါက်သွားပြီး ပညာရှိအမတ်ကြီးအား ချီးမွမ်းခဲ့လေသည်။

At that time, the king knows in the world blind men are more than not blind men and raise the wise minister.

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ
ဗျူး

ဆက်လက်ကြိုးစားပါဦးမည် ..

ကော့ကွန်း
ကော်ပီ

